

INCOME TAX

FORM M.

GENERAL NOTICE UNDER SECTION 18, SUB-SECTION 1, CLAUSE (b).

(RULE 19.)

The public are hereby informed that Act II of 1886, an Act for imposing a tax on income derived from sources other than agriculture, continues in operation during the year 1919, and that all incomes derived from sources other than agriculture will be liable to taxation. Every person chargeable under Part IV of the second schedule of the Act is invited to deliver, or cause to be delivered to the Collector, on or before the a return in form IIB below, giving details of his income according to the instructions on the return.

The form of return can be obtained free of cost at the Collector's office.

B. K. RAHA
Collector.

FORM II B

Return under section 18, sub-section (1), clauses (b) and (c) of income accruing and arising in British India.

(RULE 19.)

1	2	3	4	5	6	7
Name	Number of municipal premises and name of street in which the residence or place of business is situated.	Sources of income chargeable under Part IV.	Amount of income.	Period during which the income has actually accrued.	Name of shareholders (if any) in the income in column 4, with specification of their shares.	REMARKS

I declare that the income shown in the return is truly estimated on all the sources mentioned, that it has actually accrued within the period stated, and that I have no other sources of income.

signature _____

M ଫାଇମ ।

ଅଭିନବ ଚନ୍ଦ୍ର ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଏ ପ୍ରକାରଣର (ଖ)
ବିଷୟରେ ସାଧାରଣ ଜୋଡ଼ିଣ ।
(ବିଷୟ ୧୧ ଖ)

ସାଧାରଣ ଏକକ୍ରମ ଏହି ସମ୍ପାଦକ ଦ୍ଵାରା
ସାଜୁଥିବୁ ଯେ କୃଷି ଛତ୍ରା ଅନ୍ୟ ଉପାୟରେ
କେଉଁ ଅର୍ଥ ହୁଏ ତହିଁ ଉପରେ କରର ନିର୍ଦ୍ଦି-
ରଣାର୍ଥ ୧୮୮୭ ସାଲର ୨ ଅଭିନବ ୧୮୮୭-୮୮

ସାଲ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ରହିବ ଏବଂ କୃଷି ଛତ୍ରା
ଅନ୍ୟ ଉପାୟରେ କେଉଁ ଅର୍ଥ ହୁଏ ତହିଁ ଉପରେ
କର ଯୋଗ୍ୟ ହେବ । ଅଭିନବ ୧୮୮୭ ଛତ୍ରା
ଅନୁସାରେ କରଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରକାର ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରତି
ଅନୁରୋଧ ଏହି ଯେ ସେ ଏପ୍ରକାର ମାତ୍ର ୧ ଚାହି-
ଦେବା ବା ତହିଁ ପୂର୍ବେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ୨୮ ଚିତ୍ରିତ
ପାଠରେ ଶ୍ରେଣୀ ବିଷୟରେ ସେହି ଚିତ୍ରିତ ଲିଖିବ

ଅନୁରୋଧକାରୀ ଅପଣା ଅର୍ଥର ସଂଗ୍ରହ କରୁଥିବୁ
ଲେଖି ଚାହା କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କ ନିକଟରେ
ଅର୍ପଣ କରିବେ ବା କରାଇବେ ।
ରାଜସ୍ଵର ପାଠ ବିକାଶରତରେ କଲେକ୍ଟରଙ୍କ
ଅପସରେ ମିଳି ପାରିବ ।

B. K. RAHA
Collector.

ବିକ୍ରୟନ ।

କ୍ରମ ନିଅ ସଂଖ୍ୟା	ପଦ୍ଧତି ଦେଖ ନକା	ମୂଲ୍ୟ
(୧)	ଠାଣ୍ଡା ବାସ	୧୦/୨
(୨)	ଗୁମ୍ଫା	୧୦/୨
(୩)	କୃଷି ମା	୧୦/୨
(୪)	କୃଷି ଉପାୟ	୧୦/୨
(୫)	କୃଷି ବାସ	୧୦/୨
(୬)	କୃଷି ଗୋ	୧୦/୨
(୭)	ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଉପାୟ	୧୦/୨
(୮)	ଉପାୟ ମିଳନ	୧୦/୨
(୯)	ଅନୁରୋଧ	୧୦/୨
(୧୦)	ବ୍ୟକ୍ତି ବିକ୍ରୟଣୀ	୧୦/୨
(୧୧)	ବିକ୍ରୟଣୀ	୧୦/୨

ଗଣ୍ଠ ଓ ପଦ୍ୟ, ଅଳ୍ପ ସମ୍ପର୍କ ଶାଖି ଓଡ଼ିଆ
ଗ୍ରାମ୍ୟ ଶାଖା କୌଣସି ରକ୍ଷଣା ପ୍ରତି ପଦ୍ୟରେ
ପୂର୍ଣ୍ଣ । ପଦ୍ୟ ବିଷୟରେ କିଛି ଶେଷ ନ କର ଉଚ୍ଚ
ପାରିବ ନାହିଁ ।
ପ୍ରାପ୍ତି ପ୍ରାକ କରକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାପନା ।

ନୂତନ ପ୍ରାପ୍ତି ।

ସଂଖ୍ୟା	ମୂଲ୍ୟ
୧୦୧	୧୦/୨
୧୦୨	୧୦/୨
୧୦୩	୧୦/୨
୧୦୪	୧୦/୨
୧୦୫	୧୦/୨
୧୦୬	୧୦/୨
୧୦୭	୧୦/୨
୧୦୮	୧୦/୨
୧୦୯	୧୦/୨
୧୧୦	୧୦/୨
୧୧୧	୧୦/୨
୧୧୨	୧୦/୨
୧୧୩	୧୦/୨
୧୧୪	୧୦/୨
୧୧୫	୧୦/୨
୧୧୬	୧୦/୨
୧୧୭	୧୦/୨
୧୧୮	୧୦/୨
୧୧୯	୧୦/୨
୧୨୦	୧୦/୨

ଭାରତୀୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କୋମ୍ପାନୀ, ନିମ୍ନଲିଖିତ

ଦେଉ ଅର୍ଥ—ଗୁରୁତ୍ଵ ବିକ୍ରୟଣୀ, ଲାହୋର ।
(ପାଞ୍ଚୋନିଅର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଅର୍ଥ)

କୃଷି ଅର୍ଥ :—ଲାହୋର, ରାଜସ୍ଵ, ସମ୍ପର୍କ, ନାଗପୁର, ଅଭିନବ, ଅଦାମଦାବାଦ
ମାଲ୍, କାଲିକଟ, ତେଜନା

ଉପ ଏକକ୍ରମ :—କଲିକଟ ଓ ବମ୍ବେ ।

କେଉଁ ଅର୍ଥ :—ଅଭିନବ ମିଷ୍ଟର କରକମ୍ପର ଲାଲ ଓକର, ଲାହୋର
କାର୍ଯ୍ୟ ଅର୍ଥ :—୧ ୪୦୦୦୦୦ ଲାଲ ଲାହୋର ।

ସାଧାରଣ ଦାକ. ବାଣିଜ୍ୟ, ବିକାଶ ଓ ଶିକ୍ଷା, ପୁରସ୍କାର ଓ ଯେଉଁ ଓ ବନ୍ଦ
ବ୍ୟବସାୟ, ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟସଂରକ୍ଷା କରକ ମାଲ ଲାହୋର ବିମା କରକାଏ ।

୧ ବିମା କୋମ୍ପାନୀ ପ୍ରକାରକମ୍ପାନୀ ହୁଏ ତାହା ।
୨ ଦେଉ ମୂଲ୍ୟ ହୁଏ ଥାଏ ।
* ବିମା କାର୍ଯ୍ୟରେ କମ୍ପାନୀର ଲାଭକୁ ଅଂଶ ପାରି ପାରିବ ।
* ଦାକ ଓକା ନିୟମିତ ସମୟରେ ଦିଆଯାଏ ।
* ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ସୁବିଧା ଦିଆଯାଏ ।
କାମିକ ସଙ୍ଗେ କେଉଁର ସମାନ ଅଦାମଦ
ଗୁରୁତ୍ଵର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରକମ୍ପାନୀକ୍ରମ ଏବଂ ପୁସ୍ତକାଳିତ ବ୍ୟବସାୟମାନଙ୍କ ସଂଗ୍ରହ
ଉପାୟ ବିକ୍ରୟଣୀ ।
କେଉଁ ବିକ୍ରୟଣୀ ସମ୍ପର୍କ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଠିକଣାରେ ଆବେଦନ କର ।

ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଚନ୍ଦ୍ର ସାହି
ମେନେଜର

NOTICE.

As I am leaving Bombay on the 23rd April for a trip to England and shall be absent for about six months, all official correspondence may be addressed to my Superintendent at Cuttack, private letters being sent to me Care of Thos. Cook & Son, 10 Ludgate Circus, E. C, London.

Talegraphic address, C/o Coupon, London

Cuttack, } R. N. BHANJA DEO, Rajah of Kanika. 12-4-1910

NOTICE

Wanted a competent Assistant Head master on Rs. 30. P. M. for the Middle English school with training classes at Bhawani-Patna the Head quarters station of the Kalahandy State. None need apply who has not passed the Matriculation Examination of the Calcutta University and does not possess good knowledge of Uriya literature and ability to manage a Middle English School. Preference will be given to those who have passed the Master-ship Examination in English according to the Bengal System. Applications with copies of testimonials will be received by the undersigned till 30th April 1910.

J. K. Tripathi Superintendent Kalahandy State P. O. Bhawanipatna Via Sambalpur. 2-4-1910

Wanted a Lady either Brahma or Native Christian between 35 and 45 years of age to act as Matron in charge of Lady Medical students Pay Rs. 25 per mensem with free quarters.

Applications with testimonials and certificates of moral character will be received by the undersigned up to the 30th instant.

Cuttack 9-4-1910 } R. P. Wilson Major I. M. S., Superintendent, Orissa Medical School, Cuttack.

NOTICE.

Wanted a Jailor for the Ranpur State Jail on Rs. 9- (nine) a month with free quarters. An Uriya knowing man with little knowledge in English to fill up the English forms will be preferable for the post. Applications with testimonials will be received by the undersigned up to 30th April 1910.

Ranpur } Raja of Ranpur 6-4-10 } Satate.

Wanted a plucked F. A. Additional master with experience in teaching on Rs 25 per mensem for the Dhenkanal H. E. School. Preference will be given to one who knows drill and gymnastics. Applications with testimonials should reach the undersigned on or before the 25th April.

Head Master's office, Dhenkanal Feudatory State Orissa } Anukul Ch. Ghose, B A. Secretary managing Comit. Dhenkanal, H. E. School

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସ୍ୱଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟରେ ରସାୟନ ।

ପୁସ୍ତକ ବନ୍ଧୁ କବି ଶ୍ରୀ ଦାସରଞ୍ଜୁ ଦାସଙ୍କ ପ୍ରଣୀତ ଚିକିତ୍ସାଦାର ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ଏହାର ଭାଷା ଅଛି ମରାଠି; ହି ଓ ବାଲୀ ଭାଷାରେ ଅନୁବାଦରେ ବୁଝାଯାଇଛି । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ବ୍ରଜଭାଷା ଏଥିରେ ମହୋଦୟରୂପରେ ଚିତ୍ରିତ ହୋଇଅଛି, ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଙ୍କ ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବାନଙ୍କ ଚାପୁର୍ଣ୍ୟ ଏହି ଜମରରେ ବିଶେଷ ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ, ଯଦି କବି ସେହି ଅମୃତ ସନ୍ଧ୍ୟାଧାରରେ ହରହର କରୁଥାନ୍ତେ ଏ ପୁସ୍ତକ ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି । ପୁସ୍ତକର ଅକାରକୁ ଚାହିଁଲେ (ବଡ଼ ଅକାରରେ ୧୫୦ ପୃଷ୍ଠା) ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୫୦୦ ହେବାର ଉପଯୁକ୍ତ । ସାଧାରଣର ସଫଳାପାଇଁ ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୦୦୦ ଭାବେ ସାହାଯ୍ୟ କରୁ ଅଛୁ ଅର୍ଥାତ୍ ସଫଳାପାଇଁ ଏହା ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍କଳମଣି କର୍ମରେ ଟ ୫୦୦ ଭାବରେ ଲାଭ୍ୟ । ଯେଉଁମାନେ ସାଫଳତା ପାଇଁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ ଏକ ସମୟରେ କିମ୍ବଦନ୍ତୀରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଟ ୧୦୦ ରେ ଦିଆଯିବ । ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ।

ପୁସ୍ତକ ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ ପ୍ରାପ୍ତ୍ୟ । ୨୫/୩/୧୦ } ପଦ୍ମଜ ଭଗନ ଦାସ ଏସିକ୍ସି ଓ ଦେଉଳୀ/୦ ଭେଙ୍ଗାଜାଳ } ଭେଙ୍ଗାଜାଳ

ସମ୍ପର୍କ ପତ୍ର ଦୁଇନମ୍ବର

ସମାକ୍ଷଣ ।

ଅକ୍ଷୁଭୁରୁ ନିବାସୀ କବି ଜଗସିଂହ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କଦ୍ୱାରା ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ପ୍ରକାଶିତ । ଉତ୍କଳ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜଙ୍କ ରଚନାଠାରୁ ବୌଦ୍ଧ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ଉପାଦେୟ । ଲବଣ୍ୟବଳ ଓ ହୋଟିଗୁଣ୍ଡାସ୍ତ୍ର-ସ୍ତ୍ରୀର ପ୍ରଭାବ ରହି ଦେଖା ପଡ଼ି କାଶୀର ଦେଶର ମହାନିଧି । ସରସଜୀର ଉତ୍ତମ ଅବଲମ୍ବରେ ଏହି ପ୍ରଜ୍ଞା ଲିଖିତ । ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୦୦ ପ୍ରାପ୍ତିପତ୍ର—କବି ପ୍ରଫିଂସ୍ତାମାନଙ୍କର ପୁସ୍ତକ ଗୋଡ଼ାକ ଦରଦରାଜୀର ଦତ୍ତ

NOTICE.

Cheap and Fresh.

The undersigned begs to inform the public that he has opened a Dispensary at Choudhury Bazar, Cuttack styled "The cheap Alloepathic Pharmacy" (near Goureesanker Babu's house) stocked with all sorts of surgical instruments, and fresh medicines (Officials, Non-officials and Patent) including preparations of Cocaine, Morphia and Opium.

The rates are much cheaper than those of the Bazar. Mofussil orders are executed with care.

Trial orders once solicited. Dr. S. C. CHANDER, Cheap Alloepathic Pharmacy Choudhury Bazar Cuttack.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏକଦ୍ୱାରା ସବସାଧାରଣଙ୍କ ନିଶ୍ଚଳ ହେଉଅଛୁ ଓ ଅମ୍ଭେ ଚୌଧୁରୀଜୀର ବାନ୍ଧୁ ଗୌରୀଜୀର ସମ୍ପର୍କ ହୋଇଥିବ କିମ୍ପାରେ "ଉପ ଏଲିଓପାଥୀକ ଫାରମାସି" ନାମରେ ବୋଟିଏ ଡାକ୍ତର ଶାଳା ଗୋଲିଅଛୁ । ଏଠାରେ ସମସ୍ତପ୍ରକାର ଡାକ୍ତରୀ ଯନ୍ତ୍ର ଓ ଦୂରଦ ଅମରାଜୀ ଔଷଧମାନ ଓ ହେତେକ, ମରଫିଆ ଉପାଦାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ । ଉତ୍କଳ ଅପେକ୍ଷା ଏଠାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତରେ ଔଷଧମାନ ଦିଆଯାଏ । ମହାସରଳ ଲେଖକମାନେ ପଢ଼ି ଲେଖିଲେ ଔଷଧ ଯୋଗାଇବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁ । ଅଧିକ ମହା ପଞ୍ଚାଶ ଟଙ୍କା ଦେଖନ୍ତୁ ।

ଡାକ୍ତର ସବେସର ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଉପ ଏଲିଓପାଥୀକ ଫାରମାସି ଚୌଧୁରୀଜୀର କଟକ

WANTED a Compounder for the Cheap Alloepathic Pharmacy. The candidate must be bonafide under the rules. Pay according to qualifications. Hindu candidate is preferable. Apply to Dr. S. C. CHANDER, Cheap Alloepathic Pharmacy, Choudhury Bazar Cuttack.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏକଦ୍ୱାରା ସବସାଧାରଣଙ୍କ ନିଶ୍ଚଳ ହେଉଅଛୁ ଓ ଅମ୍ଭେ ଚୌଧୁରୀଜୀର ବାନ୍ଧୁ ଗୌରୀଜୀର ସମ୍ପର୍କ ହୋଇଥିବ କିମ୍ପାରେ "ଉପ ଏଲିଓପାଥୀକ ଫାରମାସି" ନାମରେ ବୋଟିଏ ଡାକ୍ତର ଶାଳା ଗୋଲିଅଛୁ । ଏଠାରେ ସମସ୍ତପ୍ରକାର ଡାକ୍ତରୀ ଯନ୍ତ୍ର ଓ ଦୂରଦ ଅମରାଜୀ ଔଷଧମାନ ଓ ହେତେକ, ମରଫିଆ ଉପାଦାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ । ଉତ୍କଳ ଅପେକ୍ଷା ଏଠାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତରେ ଔଷଧମାନ ଦିଆଯାଏ । ମହାସରଳ ଲେଖକମାନେ ପଢ଼ି ଲେଖିଲେ ଔଷଧ ଯୋଗାଇବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁ । ଅଧିକ ମହା ପଞ୍ଚାଶ ଟଙ୍କା ଦେଖନ୍ତୁ ।

SALE FOR ARREARS OF REVENUE.

THE COLLECTOR OF CUTTACK has issued the following order dated the 14th March 1910:—

"The Revenue sales begin to-day and as I intend to enforce the law with more strictness than has been customary in past years in Cuttack, I think it desirable to record my reasons. My decision has been made after due consideration.

The numbers of defaults and sales during the past 5 years in Cuttack have been as follows:—

	Defaults	Sales
1904-5 ...	419	14
1905-6 ...	987	22
1906-7 ...	748	29
1907-8 ...	1126	6
1908-9 ...	3711	31
1909-10 (1 kist) 1145		

This kist 650 estates were advertised for sale. Payments with penalty were accepted up to March 12 (yesterday being Sunday). There are still about 170 estates in arrears. The amount of extra work caused in my office by this habitual defaulting is enormous and the result is inconvenience to the Public through other work being neglected. It can not be allowed to continue.

At the last sale day I accepted payments from all who were ready to pay; I did so because at that time the people were just beginning to recover from the results of a season of distress and because I had not given any warning of increased strictness. During the sale in September 1909 notices were hung up in the Cutchery warning Zemindars that in future payments would not be accepted on the sale date.

In October 1909, I issued notices to all Presidents of Panchayats asking them to warn Zemindars that no arrears would be accepted after the kist day without penalties and that penalties would increase with delay.

On March 8, I put up a notice in the Cutchery stating that no petitions would be accepted after March 11 and that payments would have to be made by March 12. Out of about 170 estates in arrears now I find that approximately the number of times the estates have been advertised for sale during the last 4 kists is as follows:—

Nil ...	33
Once ...	47
Twice ...	42
Thrice ...	27
Four times ...	20

Warnings have had no effect and I am convinced that they will have none, there is no means of stopping this except by selling some estates. I do not therefore intend to accept payment (without special reason) from those estates which have been

advertised thrice and four times, and any others which I think fit will be sold".

From the above it is clear that year after year the number of defaulting estates are on an increase. How is it that the Orissa Zemindars fall into arrears and subject themselves to the payment of penalty imposed by the Collector for their defaults? It is an open secret that they have to contract loans at a high rate of interest for the payment of the Revenue. Are these defaults all due to carelessness or caprice on the part of the Zemindars or are they due to some other cause? We have not the least doubt that the condition of the landlords of Orissa has been changed and changed for the worse since after the last Settlement.

The subject is highly important and interesting and requires a thorough and shifting inquiry. We shall revert to it in our future issue.

ଗଠ ରହିବାର ସମ୍ଭାଷଣରେ ଶୁଣି ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଷ୍ଟାବଳୀରୁ ଉଦ୍ଧାରଣ ଦୃଷ୍ଟି ରାଜ୍ୟପ୍ରଶାସକ ଏକ ବୃଦ୍ଧି ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଅଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ କଷ୍ଟାବଳୀରୁ ଉଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇ ଶୁଣି ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଷ୍ଟାବଳୀରୁ ଉଦ୍ଧାରଣ ଦୃଷ୍ଟି ରାଜ୍ୟପ୍ରଶାସକ ଏକ ବୃଦ୍ଧି ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଅଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ କଷ୍ଟାବଳୀରୁ ଉଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇ ଶୁଣି ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଷ୍ଟାବଳୀରୁ ଉଦ୍ଧାରଣ ଦୃଷ୍ଟି ରାଜ୍ୟପ୍ରଶାସକ ଏକ ବୃଦ୍ଧି ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଅଛି ।

ଅନୁମାତ୍ରଙ୍କର କଟ ପ୍ରାଚୀନ ସାହେବ ମହୋଦୟ ଭଲଭରେ ପଲଲେଟ ନମନ କରୁଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଦୁଃଖପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପଠାଯାଇଅଛି । ଏ ମହୋଦୟଙ୍କର ଅସୁସ୍ଥତାକୁ ସମ୍ଭବତଃରେ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ କିଛି କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧନ ହେବ । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ କିଛି କିଛି ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାର ଦେଇ ଏକ ବୃଦ୍ଧି ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଅଛି । ଉପର ବୃଦ୍ଧି ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଅଛି ।

ଏଠା ଉପରେ ଶୁଣି ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଷ୍ଟାବଳୀରୁ ଉଦ୍ଧାରଣ ଦୃଷ୍ଟି ରାଜ୍ୟପ୍ରଶାସକ ଏକ ବୃଦ୍ଧି ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଅଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ କଷ୍ଟାବଳୀରୁ ଉଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇ ଶୁଣି ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଷ୍ଟାବଳୀରୁ ଉଦ୍ଧାରଣ ଦୃଷ୍ଟି ରାଜ୍ୟପ୍ରଶାସକ ଏକ ବୃଦ୍ଧି ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଅଛି ।

ଅନୁମୋଦନ ଦେଲୁ ସେ ମାତ୍ରର ଅନୁମୋଦନ ମହୋଦୟ ମତ ରୁଧାର ଉଲ୍ଲେଖ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏକ ମାତ୍ରର ଅନୁମୋଦନ ଚାହାନ୍ତି ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟତା ଏହି ସୋପାନରେ ଅନୁମୋଦନ ଦେବାକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ କଷ୍ଟାବଳୀରୁ ଉଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇ ଶୁଣି ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଷ୍ଟାବଳୀରୁ ଉଦ୍ଧାରଣ ଦୃଷ୍ଟି ରାଜ୍ୟପ୍ରଶାସକ ଏକ ବୃଦ୍ଧି ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଅଛି ।

—O*O—

ବଙ୍ଗଳାର ପ୍ରମୁଖ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାରଣ ଦେବା ଉପରେ ଦୋଷପତ୍ର । ଉଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରତି ବାଦ୍ୟ ଟ ୩୮୨୭ କାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେଲ । ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ୧୯୧୦-୧୧ ଦେଖାଦେ ଗଣନା କର ବଳେଗରେ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଅଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ କଷ୍ଟାବଳୀରୁ ଉଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇ ଶୁଣି ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଷ୍ଟାବଳୀରୁ ଉଦ୍ଧାରଣ ଦୃଷ୍ଟି ରାଜ୍ୟପ୍ରଶାସକ ଏକ ବୃଦ୍ଧି ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଅଛି ।

—*—

ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଶାସନ ଅନୁକ୍ରମ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ଦାମରେ ନିର୍ମୋଚନା ନାମକ ପତ୍ର ଦ୍ଵାରା ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କୁ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖିବା ଅବସ୍ଥାରେ ଉଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଅଛି । ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଶାସନ ଦ୍ଵାରା ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଅଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ କଷ୍ଟାବଳୀରୁ ଉଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇ ଶୁଣି ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଷ୍ଟାବଳୀରୁ ଉଦ୍ଧାରଣ ଦୃଷ୍ଟି ରାଜ୍ୟପ୍ରଶାସକ ଏକ ବୃଦ୍ଧି ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଅଛି ।

—*—

ଉଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇ ଶୁଣି ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଷ୍ଟାବଳୀରୁ ଉଦ୍ଧାରଣ ଦୃଷ୍ଟି ରାଜ୍ୟପ୍ରଶାସକ ଏକ ବୃଦ୍ଧି ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଅଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ କଷ୍ଟାବଳୀରୁ ଉଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇ ଶୁଣି ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଷ୍ଟାବଳୀରୁ ଉଦ୍ଧାରଣ ଦୃଷ୍ଟି ରାଜ୍ୟପ୍ରଶାସକ ଏକ ବୃଦ୍ଧି ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଅଛି ।

ଦମନ ବା କୀର୍ତ୍ତୀର ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରାଣ ଉଦ୍ଧାର ।
 ସେହି ଦେହ ଉଦ୍ଧାରରେ ବସନ୍ତୋତ୍ସବ ହୁଏ ।
 ଉଦ୍ଧାର ସଂରକ୍ଷଣ ମଧ୍ୟ ଏହି ଦେହକୁ ଲେଖ-
 ମାନଙ୍କର ଚର୍ଚ୍ଚ୍ୟ । ଯୌବନର ସମୟକୁ
 ଉଦ୍ଧାରମାନଙ୍କ ଠାକୁର ଦେଉଳିବାର ପ୍ରଥମ
 ସମୟ ଶ୍ରୀପତ୍ନୀ । ତତ୍ପରେ ତୋଳସମୟରେ
 ଜାତୀୟତାର ଉଦ୍ଧାରକୁ ଠାକୁର ଦେଲ
 ବସନ୍ତମନରେ ଭ୍ରମଣ ଏବଂ କୀର୍ତ୍ତୀ ଚରଣା
 ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦେଲ । ଲେଖେ ଅପଣାକ ସମସ୍ତ
 ଠାକୁରଙ୍କଠାରେ ଅର୍ପଣ କର ଗ୍ରାସ୍ତ ତୋଳାରେ
 କୀର୍ତ୍ତୀ ଚରଣା ଉଥାଟା ଦେବଳ ଠାକୁରଙ୍କ-
 ଠାରେ ରଖି ତାଳନରେ ଦେବଳ ଭ୍ରମଣ ସଙ୍ଗେ
 ରଖି ଜାଗରଣ ଓ ଅଶ୍ରୁଳ ଉଥା ଉଦ୍ଧାର
 ଶ୍ରୋତ ଅପଣାର ସ୍ୱାସ୍ଥୀ ଓ ମନୁଷ୍ୟର
 ଦାନ ଚରୁଅଛନ୍ତି । ଦୋର ପକ୍ ପ୍ରକୃତ
 ଦୋଳସାଧୀ ଅବାକ୍ସୟରେ ଅଛୁ ମନେଦ
 ଦେଇ ନୁ ଶାଳେ ଏବଂ ବସନ୍ତ ବଗିଚାକୁ
 ସେହିମାନେ ଶ୍ରୀପତ୍ନୀ ହଳ ଠାକୁର ଦେଉଳାନ୍ତି
 ସେମାନଙ୍କ ବସନ୍ତୋତ୍ସବର ଉଥା ସ୍ୱରଣ ହସନ-
 ଦେବାର ପ୍ରୟୋଗର ଉର୍ତ୍ତ୍ୱ । ଏହି ବସନ୍ତୋ-
 ଯୁବରେ ବସନ୍ତୋତ୍ସବର ଦେବ ମାର୍ଗ ଅନୁସରଣ
 ଚର ଲେଖେ ଦମନ ଓ ଦୋଳାଦରେ କୀର୍ତ୍ତୀ
 ଚର ଅପଣାର ଶସ୍ତ୍ରର ଓ ମନର ଉଦ୍ଧାର ସାଧନ
 ଚରଣା ଚର୍ଚ୍ଚ୍ୟ । ଏ ଦେହ ଲେଖେ ଦାନାଦ
 ଅଶ୍ରୁଳ ଉଥା ଓ ଶରଣର ଅହରହରରୁ ଅଧର୍ମ
 ତାର୍ଥୀ ଶ୍ରୀ ପ୍ରକୃତ ଧର୍ମଚରଣରେ ରବ ଦେଲେ
 ଅମ୍ବେମାନେ ସଖୀ ଦେହୁଁ । ଅର୍ପଣ ସକଦା ଦର୍ଶନ
 ଓ ବଜ୍ରକ ସନ୍ତ । ସେହି ଠାକୁରଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ-
 ମୟ ଉଦ୍ଧାରା ପରମ ପଦ୍ମ ପରମେଶ୍ୱର
 ବୋଲି ପୂଜା କରୁଁ ତାଙ୍କ ଆମରେ ଅପଦ୍ମ
 ଅଶ୍ରୁଳ ଉଥା ଉଦ୍ଧାରଣ ଅଥବା ଶରଣର ଅହି-
 ରଦାଣା ତାର୍ଥୀ ଚରଣା ଦେମନ୍ତ ଅଧ୍ୟାୟ ବୁଦ୍ଧି-
 ମାନ ଶାଠରେ ବଦେବନା କରବେ ।

ଚିତ୍ରପଟୋଦ୍ଧାରଣ ସମ୍ବନ୍ଧ ।

ରେବକସାଦେଇକର ବୃତ୍ତପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀ-
 କୃଷ୍ଣ ଚିତ୍ରପଟୋଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ମହୋଦୟଙ୍କ ଚିତ୍ରପଟ-
 ଉଦ୍ଧାରଣ ଚରଣାଚାରଣ ଚଳେନଗୁଡ଼ରେ
 ଚର ଉଦ୍ଧାର ପ୍ରାଚୀନାଳରେ ଗୋଟିଏ ସମ୍ଭ
 ଦୋଇଥିଲା । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବିଲିଭିକର ଦମିତନର
 ଦେଉଳ ସାଦେବ ସମ୍ଭବର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରଦାନ
 ଦରସ୍ତରେ । ସମ୍ଭବରେ ଦେଲେଇ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ,
 ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଦେବ ଦେଶୀୟ
 ରଦେଲେବ ସମ୍ଭବରେ ଥିଲେ । ସମ୍ଭବର ବରଣ
 ଦେଲେପରେ ଦେଲେଇ ସଂସ୍କୃତ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
 କୃଷ୍ଣ ଚଳେନାପାଧ୍ୟାୟ ସ୍ୱ ରଚନ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ

ସଂସ୍କୃତ ଚରଣା ସୁଦ୍ଧାସରରେ ଶାଠ ଚଳେ
 ଯଥା—

ସଃ ଶାସ୍ତ୍ରଲକ୍ଷ୍ମୀବେଦନଲକ୍ଷ୍ମୀସଃ ହି
 ବଦ୍ୟାଶ୍ରୀବଃ, ବ୍ରହ୍ମୋହି ପ୍ରସ୍ତବୋ ବ୍ରହ୍ମେ ଚରୁ-
 ଶାଳା ସ୍ୱାଶ୍ରୟୋଧର୍ମବହୁ । ଅନୁ ଚରଦଗୁଦ୍ଧା-
 ବ୍ୟାବଚରଣାଶ୍ରୁତ୍ୟଂ ସ୍ୱଶାଳନ୍ ସତା, ଶ୍ରୀତ୍ୟା
 ସୁନ୍ଦରବାଚ୍ ସ ଶ୍ରୀରବସଃ ସର୍ବେଷ୍ଟିରଂ ସୂର୍ଯ୍ୟ-
 ବାମ୍ ।

ତତ୍ପରେ ସମ୍ଭବତଃ ଅହାମନେ ମନୁଷ୍ୟର
 ମଧୁସୂଦନ ନାମ ସି ଅଇ ଇ ବାହୋସ୍ତନୟନକ
 ବୃତ୍ତନଗରୁକ ଅଗାଧ ବଦ୍ୟାଶ୍ରୁ ଓ ଅଦମ୍ୟ
 ଉଦ୍ଧାଦ ଏବଂ ଦେଲେଇ ଉଦ୍ଧାରରେ ନରାନ୍ତର
 ଯହୁ ଉଦ୍ଧାରରେ ଉଦ୍ଧାର କର ବାଳକଗୁଡ଼କୁ
 ଚିତ୍ତରେ ପେ ଓକାଲଗ ଏବଂ ଦୋଷୀତାର୍ଥୀକୁ
 ଏକା ରକ୍ଷ ରଖି ଶାଠାକାସରେ ମନୋସୋଗୀ
 ଦେବା ଦଉନା କୁଦେ । ଓକାଲଗରେ ପ୍ରଥମ-
 ଶ୍ରେଣୀର ବୁଦ୍ଧିର ପ୍ରୟୋଗର ହୁଏନାହିଁ । ସେ
 ନିଜେ ପୁଣ୍ୟ ଅଧ୍ୟାପକ ଥିଲେ ଏବଂ ବାଦ୍ୟ
 ଶ୍ରୁତି ଅଧିକାରୀମୟର ଶାସ୍ତ୍ରୀର ବାଳକ ଅଦ୍ୱିମ
 ମେଦକନକ ଅପ୍ତପାଠ ଅଦ୍ୟାପି ତାଙ୍କ ମନରେ
 ଜାଗରୁଅ ଥିଲ । ଚରଣକଠକର୍ତ୍ତା ସୁନ୍ଦରମାନ-
 କର ପ୍ରଧାନ ଚର୍ଚ୍ଚ୍ୟ ଏବଂ ବାଦ୍ୟ ଦେବଳ
 ଉପସ୍ତୁଳି ଶିକ୍ଷକ ଯୋଗୁଁ ସମ୍ପାଦକ ହୁଏ ।
 ପିତା ଜନ୍ମ ଦେଇ ପରାନ୍ତ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସତ୍ୟ ମାତ
 ଶିକ୍ଷକର ବାଦ୍ୟର ମନୁଷ୍ୟ ଲଭ ଏକା
 ଶିକ୍ଷକ ଯୋଗୁଁ ଗଠନ । ବୃତ୍ତନଗୁ ଚରଣ-
 ନାନ୍ ଲେଖ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଶିକ୍ଷାଗୁରୁ
 ଯେ ମନୁଷ୍ୟ ଦେବେ ସେ ତାଙ୍କ ସକଦା ସୁରଣ
 ରଖିବେ ଏବଂ ସେ ବାଦ୍ୟ ମନେ ରଖି ଯେତେ-
 ଲେଖକ ମନୁଷ୍ୟ ଚର ଗଢିବେ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ
 ବାକ୍ ସୁରଣ ରଖିବେ । ଏହି ସୁତ ପ୍ରକୃତ
 ଦୁର୍ଲଭାନ୍ ଉଥାପି ଚିତ୍ରପଟ ସମ୍ଭବରେ ଥିଲେ
 ଚକ୍ରାସ ସେହି ଲେଖକ ତାର୍ଥୀବଳୀ ସୁତପଥ-
 ରେ ଅବରୁଚ ଦୋଇ ତାହା ହରହର ଯଥାରେ
 ପଥପ୍ରଦର୍ଶକ ହୁଅଇ । ସେ ଚିତ୍ରପଟ ପୂର୍ବ କ ଥି-
 ଲେଖେ ଚକ୍ରାସ ନମୁଙ୍ଗ ଉଥା ଦୋଷାକଳୀ
 ପ୍ରଦର୍ଶକ ନ ଦୋଇ ଯଦା ହୁଦୟ ଓ ମନର
 ପ୍ରକୃତ ସୁତ ଅଦୟକ ଚରଣାର୍ଥ ବସନ୍ତପୁଲ ଓ
 ମୁଖମରର ପ୍ରକୃତ ଅଧିକ ହୁଏ ତେତେ
 ସାର୍ଥକ । ଏହିପରି ସାଧ ଦଥାନାଳ କହୁ ଅପଦ
 ପ୍ରଦର୍ଶକରୁ ଗୟ ମଧୁସୂଦନ ସର୍ବ ବଦାଦର
 ମହାସୟ ବୃତ୍ତନଗୁ ସଦାସୟ ଓ ସକରଣର
 ଲେଖ ସୁଦାଦେହୁ ତାଙ୍କର ସୁଶାଳନୀ ବର୍ଣ୍ଣନ
 ଦେଲେ । ଅଧ୍ୟାପକ ସମ୍ଭବତ ମହାସୟ ବୃତ୍ତ-
 ନାଗୁକ ସୋଗେ ଦେଲେଇ ଅଦେବ ଉଦ୍ଧାର
 ଦୋଇଥିବା ଓ ସେ ତାଙ୍କର ବକ୍ସୁବା ବସ୍ତ୍ରାଦ

ପ୍ରକାଶପୂର୍ବକ ମହାପଦ ରଚିତ ଦୋଇଥିବା
 ନବନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଚିତ୍ରପଟ ସକ୍ଷୟରେ ଉଦ୍-
 ଦାଦେ ଲେଖ । ଚିତ୍ରପଟ ଦେଖିବାକୁ ଅଗ୍ରବଦନର
 ଦୋଇଥିଲ । ଉପସ୍ତୁତ ଦର୍ଶକରୁ ଉକ୍ତ ଚିତ୍ରରେ
 ବୃତ୍ତନଗୁକ ମଙ୍ଗଳକର ଅତି ସୁନ୍ଦରୁପେ
 ପ୍ରକାଶକ ଦୋଇଥିବାର ଦେଖି ଏକମନରେ
 ପ୍ରସଂସା ଦେଲେ । ଚିତ୍ରପଟେ ଦେଲେଇ ଚର୍ଚ୍ଚିତ
 ଅଧ୍ୟାପକ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଯୋଗାଳକରୁ ଗାଙ୍ଗୁଳ ସମ୍ଭ-
 ପତି ସାଦେବ ମହୋଦୟ ମା ଯୁ ସ ଲେଖ
 ଏହିପରି ଅଧ୍ୟାପକଟିଏ ଚିତ୍ରପଟଟିଏ କିମ୍ବା
 ସୁସମ୍ପନ୍ନ ହଉଥିବା ଓ ଏକତାର୍ଥୀରେ ତାଙ୍କର
 ଅଧ୍ୟାପ୍ୟ ସୁତର ତାର୍ଥୀର ଉଦ୍ଧାରେ ସକା
 ସମୟ ଦରି ଅଧ୍ୟାପକାଦେହୁ ତାଙ୍କର ଶ୍ରଦ୍ଧା
 ଏବଂ ଦୟାକୁ ଅନ୍ତଃକରଣର ନିରର୍ଥକ ପାଇ ତାଙ୍କ
 ଅଧ୍ୟାପକ ଦେଇ ବୃତ୍ତନଗୁ ତାଙ୍କର ଅଧିକସ୍ତୁ
 ଅଧ୍ୟାପକକରୁ ଶିକ୍ଷାଗୁରୁ ସହର ବ୍ୟକ୍ତାର
 ଦରସ୍ତାର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ । ଏଥିଉପରୁ ସନ୍ତ
 ରକ୍ଷ ଦେଲ । ଅମ୍ବେମାନେ ଏକତର ତାର୍ଥୀ-
 ବଳୀ ସୁନ୍ଦରୁପରେ, ସମାହର ଦୋଇଥିବାର
 ଦେଖି ଅଗ୍ର ଅନନ୍ତର ଦୋଇଥିଲ । ବୃତ୍ତ-
 ନାଗୁ ସେମନ୍ତ ଚିତ୍ତବାନ୍ ଦେମନ୍ତ ତାର୍ଥୀରେ
 ଏକନସ୍ତ, ଯୋଗୁ ବଦ୍ୟାଶ୍ରୀକ ଶେମନ୍ତ ବଦ୍ୟା-
 ବନାର ଏବଂ ସେମନ୍ତ ଉଦ୍ଧାରକରୁ ଦେମନ୍ତ
 ସୁନିଷ୍ଠାଗୁଣୀ ଥିଲେ । ଏତେଗୁଡ଼ିଏ ସୁତ ଏକ-
 ଧାରରେ ମନବା ଦୁଷ୍ଟର । ଏମନ୍ତ ଲେଖକ
 ଚିତ୍ରପଟ ରସାଦରଣା ଯେ ଏକାନ୍ତ ଦର୍ଚ୍ଚ୍ୟ
 ଚର୍ଚ୍ଚରେ ସନେଦ ଲାଢି ଏବଂ ସେହି ଶିକ୍ଷକ ଓ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଏଥିରେ ସମ୍ଭାହିତ ଦୋଇ ସାମାନ୍ୟ
 ବ୍ୟସ୍ତର ତାର୍ଥୀ ଦେଲେଦେ ଉଦ୍ଧାରକୃଷ୍ଣର
 ନକରୁ ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ସମସ୍ତ ଏକା
 ଅମ୍ବେମାନଙ୍କର ହାହିତ ସମସ୍ତଦେବ ଲେଖକର
 ଅଧ୍ୟାପକର ପାଠ ଅଟନ୍ତି । ଅମ୍ବେମାନେ ଅପା
 ଦରୁ ଚଳେଇ ଓ ବଦ୍ୟାଶ୍ରୀର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସକଦା
 ଉଦ୍ଧାରକୃଷ୍ଣାନାନ୍, ସାଧୁ ଓ ସକରଣର ଅଦର
 ବୃତ୍ତନଗୁକ ମନେରଖି ଅପଣାର ଚରଣ-
 ମଠକରେ ମନୋସୋଗୀ ଦେବେ ।

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧ ।

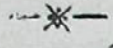
ଶାର୍ଦ୍ଦୂଳଶିବ ସମାଜର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଧ୍ୟାପକ-
 ଶକ ଗର ବୃଧବାଦକ ସକ୍ଷୟ ସମୟରେ ଏଠା
 ଛାଉଳ ଲେଖକଙ୍କଦ୍ୱାରା ସମ୍ପାଦକ ଦୋଇ-
 ଥିଲା । ସୁରକ୍ଷାରକା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚକ୍ରପୁରୀ
 ଦରଦର ନିଗଦେବ ସମ୍ଭବତ ଅପଦ ପ୍ରଦାନ
 କରଥିଲେ । ସମ୍ଭବତ ଉପମୁଖ୍ୟାଳରେ ପଦ-
 ପୂର୍ବକ ଦୋଇଥିଲା ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚ୍ୟରେ ମଙ୍ଗଳ-
 ଲକ୍ଷୁ ଅଦେବ ଲେଖେ ଅଧି ଯୋଗଦେବା ପୁଣି

ତଦୈବ ବଳାମଦୋଦୟକୁ ସମୁଦ୍ରପ୍ରସ୍ତ ସୁଦୂର
 ଦେଖି ଅମ୍ବେନ ଦେ ଅଭାନ୍ତୁ ଅଭୟତ ଦୋଇ-
 ଅହି । ଗୋଟିଏ ସଙ୍ଗୀତ ଓ ସମ୍ପଦ ସୁଦୂରମନ୍ତ
 ନାସୁତ ବାହାଦୁରଙ୍କ ଚତୁର୍ଥ ସମାପତ ବଦ୍ୟମ-
 ଶ୍ରୀକର ସାମତ ସମ୍ପଦସୁଦୂର ବାହାଦୁରମ୍ପ
 ଦେଲେ ହସମଦେ ସଜ୍ଜିତ ନିବାଦପଦରେ
 ସଜ୍ଜିତ ଅପନୀର ବନ୍ତୁତା ପାଠ କଲେ । ସଜ୍ଜିତ
 ମଦାସମ୍ପଦ ସମ୍ପଦ ଉତ୍କଳର ଏବଂ ଅବଦତତ
 ଦେଲେ ଉତ୍କଳ ସମସ୍ତଙ୍କର ଚିତ୍ତ ହେଲେ ଚିତ୍ତ
 କରୁଥିଲ । ଚିତ୍ତବାହି ସେମନ୍ତ ଚିତ୍ତ ଶ୍ରୀତ ଦେମନ୍ତ
 ସମସ୍ତେତେ ଦୋଇଥିଲ । ସେ ଇତ୍ୟାସରସଜ୍ଜିତ
 ବଦାଦୃ ଉତ୍କଳର ଲେଖକମାନଙ୍କ ଦେଖି
 ହୃଦୟ ଚଳନାଚାରଣ ସଜା ଓ ଅଲଲେତମାନଙ୍କ
 ଦାତରେ ଦୋଟିଏ ପରିସ୍ଥିତିପଦସୁଦୂର ବାଦର
 ପ୍ରସ୍ତୁତସୁଦୂର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦତ ଅପାଳକାର ଗୁର-
 ପ୍ରସ୍ତା ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟବଦ୍ଧତା ଚର୍ଚ୍ଚିତସୁଦୂର ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଦତତା ପରବର୍ତ୍ତେ ବଦ୍ୟାବରଣ କୁଟିତା ପ୍ରସ-
 ମଧୁର ଶବ୍ଦ ଚ୍ୟାସପଦ୍ମୀ ଗୁରପାଦୁରୀର ଦଦ-
 ବାଦ୍ୟ ଗୁଣର ଉତ୍କଳସାଧନର ସମ୍ପର୍କ
 ଦେଲେ । ମାଧିବସ୍ୟାମଧ୍ୟରେ ଦେବତ ଉତ୍କ-
 ଲସାହସ୍ୟର ନାମୋତ୍କଳସୁଦୂର ତାହା ପୁଣି
 ଅସଦାସୁ ଅବସ୍ଥାରେ ପତସୁଦୂର ଏବଂ ଗ୍ରାହକମ-
 ତେ ମୂଳ ନ ଦେବାଦେବୁ ସମ୍ପାଦକମାନ
 ଅପାଳମୁଦେ ଚିତ୍ତସୁଦୂର ଦହି ଉତ୍କଳସାହସ୍ୟ-
 ସମତର ଅଧିବେଶନ ଭବି ଭବି ଚଳର ନମ
 ଭଗ ନମେ ଦତତା ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତର ପ୍ରେରଣପଦ
 ଶାବାସଲ ଓ ଗୁରା ସଂଗ୍ରହତତତର ଦହି
 ଅପନୀର ବନ୍ତୁତା ସାଙ୍ଗ ଚଳରୁ ପୁଣି ଗୋଟିଏ
 ସଙ୍ଗୀତ ଦୋଇ ସଦାସ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ ଶସ୍ତ୍ରକୁ
 ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ନଦଙ୍କ ଚତୁର୍ଥ ସମାଜର ଦାର୍ଯ୍ୟ
 ବଦରଣ ପାଠ ଦେଲ । ବହିରୁ ଜଗାମଲ ସେ
 ସମାଜର ବର୍ଣ୍ଣମଧ୍ୟରେ ଦେବତ ଚଳଗୋଟି
 ଅଧିବେଶନ ଦୋଇଥିଲ । ସମଜର ଅଧିବେଶନ
 ଦେଶର ଅପନା ଦର୍ପଣଦକ ଦାମ ଓ ଦାର୍ଯ୍ୟବଳୀ
 ପ୍ରଦାସିତ ଦୋଇ ଦ ସୁଦୂର ଦେଖି ଅମ୍ବେନାଳେ
 ଦୁଃଖିତ ଦୋଇଥିଲ । ଅପସର ଅନାମାବର୍ଣ୍ଣ
 ଜମିତ ଦର୍ପଣସ୍ୟ ଓ ଦାର୍ଯ୍ୟବଦାହୁତା ସଦିତର
 ଜୟୋମ ଦୋଇ ବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦାନ୍ତ ମଦାହାନ୍ତ
 ଗୋଟିଏ ଦତତା ଜିତିବ ଅଧିବେଶନ ସଦତ
 ଏବଂ ସମୁଦ୍ର ମୁରୁଖସ୍ୟ ଦାବ୍ୟଗର୍ଭକ୍ ପ୍ରଦକ୍
 ରତନାଦେବୁ ବାଳଦେବ ଗଜାଙ୍କ ପ୍ରଦକ୍
 ଚନ୍ଦ୍ର ଚ୍ୟା ସୁରସ୍ତାର ବଥମଳ । ଏସ୍ତ
 ଉତ୍କଳ ଅମ୍ବେନାଳେ ସେଦୃଶ୍ୟ ସମ୍ପଦ ମଧ୍ୟ-
 ସୁଦୂର ପତ ବାହାଦୁର "ଅଧିକ ସୁଦୂର ସାହ-
 ଚ୍ୟାଚର୍ଯ୍ୟ" ବସ୍ୟୁରେ ଗୋଟିଏ ବନ୍ତୁତା ଦେଲେ ।
 ବନ୍ତୁତାସମ୍ପଦରେ ଅମ୍ବେନାଳେ ଦେବେତ

ମତ ଶାର୍ଦ୍ଦୂଳ ସୁଦେବେ ବାହା ମୋଦେ
 ଅଗର ସୁଦୂର ଦୋଇଥିଲ । ବନ୍ତୁତା ସଥାଅ
 ଚହିରେ ଯେପରି ସଜ୍ଜିତସୁଦୂର ଅମଦାନ ଉତ୍କଳ-
 ଦ୍ଵାର ଦେଶର ଅବସ୍ଥାର ଶାନ୍ତି ଦେମନ୍ତର
 ଅମଦାନ ଉତ୍କଳଦ୍ଵାର ସାହୁଚ୍ୟର ଶରୁକି ନୁଏ ।
 ପ୍ରସ୍ତୁତସୁଦୂର ଲେଦେ ବାହାହିଁ ଦତ ଉତ୍କଳ
 ଲରୁ ଅଧିକ୍ଷି ଏବଂ ଅମ୍ବେନାଳେ ବାହାହିଁ ଚହିରେ
 ଅବଦତ ଅବସ୍ଥାରେ ପତ ଚହିରୁ । ବାଦ
 ମଦରେ ଦାବ୍ୟ, ଉତ୍କଳସାଧ ଓ ଦାବ୍ୟ ସାହ-
 ଚ୍ୟା ଅଙ୍ଗ, ସଙ୍ଗୀତ ବାଦ୍ୟ ଅଙ୍ଗ ଦ ନୁଦେ ।
 ବସ୍ତୁରେ ମଦାମଦୋଦାସ୍ୟ ପଶ୍ଚିତ ସାଦଦେବର
 ବର୍ଣ୍ଣିତେ ମଦାସ୍ୟ ବଙ୍ଗଳାରେ ସୁଗତାଳର
 ବର୍ଣ୍ଣିତାଦକ ପ୍ରଦଶିତ ପଥରେ ଚଳ ଉତ୍କଳସାଧନ
 ଦତତା ମର୍ଦରେ ଗୋଟିଏ ଦୁଦୟଗ୍ରାସ୍ୟ ସୁଦ୍ଧ
 ବନ୍ତୁତା ଦଳରୁ ସଜ୍ଜିତସୁଦୂର ଅଧ୍ୟାୟ
 ସଭା ବିଜ ଦେଲ । ଅମ୍ବେନାଳେ ଏବଂ
 ଦାର୍ଯ୍ୟବଳୀ ସୁଦୂରରୁ ସମାହତ ଦେବାର
 ଦେଖି ବାସ୍ତବରେ ଅପରିତ ଦୋଇଥିଲ ।
 ମଧ୍ୟଦୂରଦେବ ଉତ୍କଳସୁଦୂର ଓ ଗୁରା ସାହ-
 ଚ୍ୟା ଅଙ୍ଗ ଦ ସୁଦୂର ସୁଦୂର ପ୍ରକୃତରେ ଅମ୍ବ-
 ମାନଙ୍କ ଅଧିକ୍ଷି ଲିଖିଥିଲ । ବାଦ ମଦରେ ଅବ
 ଦତ ବିଦର ଏବଂ ଅବଦତତା ଦେବଦାଶୀ
 ସଙ୍ଗୀତାଦୁସାରଣୀ ଦୋଇ ସାହୁଚ୍ୟର ଉତ୍କଳସୁଦୂ
 ଅଧିକାର ଦତ ରହିଥିଲ । ଦକ୍ଷିଣ ଦେବର
 ସୁଦୂରଦୂର ଦୋଇ ଉତ୍କଳସୁଦୂର ଦତତା ସଦ୍ୟ
 ଦେଶରେ ଗାଉଅଧିକ୍ଷି ଓ ଗାଉଅଧିକ୍ଷି । ଏମନ୍ତ
 ପ୍ରକ୍ଷେ ସଙ୍ଗୀତ ସେ ସାହୁଚ୍ୟର ପ୍ରଧାନ ଅଙ୍ଗ
 ଚହିରେ ସଜ୍ଜିତ ଦାହିଁ । ଦେବେ ଅତ ଦାଲର
 ସୁଦୂରଦେବ ଉତ୍କଳସୁଦୂର ଦୋଇ ସଙ୍ଗୀତକୁ ଉତ୍କି
 ଅଧିକ୍ଷି ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚିତେ ପ୍ରସ୍ତୁତସୁଦୂର ଦତା-
 ମଦେ ସଦ୍ୟ ଦର୍ପଣ ବଦୃତ ସଂଶୟ ଦେବେ
 ଏବଂ ଚହିର ଉତ୍କଳ ପ୍ରୟୋଗ ଅବଶ୍ୟକ ।
 ପଲକ ସଙ୍ଗୀତର ଅଦାଦରଯୋଗୁଁ ସାହୁଚ୍ୟର
 ଉତ୍କଳରେ ବସ୍ତୁଦତ ବାଧା ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଇ-
 ଥିଲ । ଦୂରଦୂର ଦତମାନଙ୍କ ଦତତାରେ
 ଅପାଳକାର ବା ଚର୍ଚ୍ଚିତା ସୁଦାଦେବୁ
 ସଜ୍ଜିତ ମଦାସ୍ୟ ବାହାର ସେତେ ସମଦ
 ନିଦା ଦେଲେ ଅମ୍ବେନାଳେ ବାହା ଅଦମୋଦକ
 ଦତ ପାଉନୁ ନାହିଁ । ସେ ଦତତାରେ ଶଦ-
 ଦାଠିଏ ସୁଦେବେ ସୁଦାମଳ ପ୍ରେମରୁଦର
 ପରଦାସ୍ୟାଦ୍ଵାର ନାଉଦେବ ପଲ ଗୁଣଦତଦ
 ତୁପ୍ରଦର ଏବଂ ଚିତ୍ତଦୋଦକାସ୍ୟ । ବାହା
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ରସିତମାନଙ୍କ ସଦାସ୍ୟ ରସ ବଦ୍ଧ
 ଦୋଇ ଚିତ୍ତାବରଣରେ ରସିତ ଦୋଇଥିଲ
 ଏବଂ ଦଦ ସୁଦୂରଦିକ ରସିତ ଦେଲେଦେ ଅଶ୍ରୁ-
 ଲହ ପରଦାମ ଓ ସାଧନରୁ ପ୍ରଦଶ୍ୟୁଦକ

ସୁଦୂର ଦୋଇପାଲକୁ । ଅଶ୍ରୁକଳା ପୂର୍ବଦୂର
 ଲେଦମାନଙ୍କର ଦୋଷ ଏବଂ ସେ ଦୋଷ ଦଦ-
 ରୁକ୍ତାମଣି ବାଳଦ୍ୟ ସୁଦା ପଦଦାର ଦତପାଲ
 ନାହାନ୍ତି । ମଧ୍ୟ ବାବୁ ସଥାଅ ଚହିରେ ସେ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦତମାନଙ୍କ ଦଦଦାମାନ ଅସୁଦ୍ଧ
 ଦତର ଗୁଣରେ ଦଦ ଦେବା ବଦ୍ୟଦା ମାହି ।
 ସେମନ୍ତ ବଙ୍ଗଳାରେ ଦଦ ମାଦଦେବ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ
 ଶସ୍ତ୍ରକୁ ଗୁଣଦଦ୍ୟ ଦେଇ ଅମ୍ବେନାଳେ ଦେଖିବୁ
 ଦତତା ସମ୍ପଦକୁ ଅଲେକ୍ଷ୍ୟଦ୍ୟ ଦେବ-
 ମାନଙ୍କ ଦୁଦୟରେ ମଦାମନ୍ତର ଶସ୍ତ୍ର ମାଦ
 ସେଗୁଡ଼ିଏ ଅପନୀର ଦାମ ବଦ୍ଧ ମାଦଦୂରକୁ
 ବଦ୍ଧ ଉତ୍କ ଅପନୀରେ ପ୍ରକୃତର ଦତନରେ
 ଅଧିକ୍ଷିତ ପ୍ରଦେବ ଦତମାନଙ୍କର ସେହି ବାଦ
 ଅନୁସରଣୀୟ । ବାହା ଦେଲେ ରଶ୍ମି ସରସ୍ଵତୀଙ୍କ
 ବଦାଦୃ ରହିବ ନାହିଁ । ଶିକ୍ଷିତ ଲେଦମାନଙ୍କ
 ଚତୁର୍ଥ ଗୁଣର ଅନାଦର ଗୁଣର ଅବଦତର
 ଦାତର ଦୋଇଥିଲ । ଗଜା, ଜମିଦାର ଉଦ୍ୟା-
 ଦକ ସଦାସୁଦା ଅବଶ୍ୟକ ଦେଲେଦେ ସଦା
 ଚଳର ମୁଖାପେକ୍ଷା ଦତ ରହିବା ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ୟ
 ନୁଦେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ସୁଦା ମାନଙ୍କ ଧୀରା
 ଅହ । ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଗୁଣେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଶସ୍ତ୍ର ଏ ଶସ୍ତ୍ର
 ଦେଲ ଦୋଇ ଲେଦେ ଅଧିକ ଦୋଇ ଦଶି
 ପାଠ କରନ୍ତି । ଚନ୍ଦ୍ରାଳ ଅପନୀର ଅଧିକ୍ଷିତ
 ସଙ୍ଗେ ଲେଖକଙ୍କର ଉତ୍କଳସୁଦୂର ସଦାସୁଦା ହୁଏ ।
 ସଦ୍ୟ ଦଦେବ ଲେଦେ ଅଧିକ୍ଷି ଶିକ୍ଷିତ ଲେଦ-
 ମାନଙ୍କ ଶସ୍ତ୍ରଦେବୀ ସୁଦୂରମାନ ଶସ୍ତ୍ର ଏ ଶଶି
 ପଦିବାପ୍ରକ୍ଷି ଉତ୍କଳାନ୍ତ ଦୁଧନ୍ତି ବାହା ଦେଲେ
 ଲେଖକଙ୍କର ଦତମାନଙ୍କ ଅଗ୍ରବ ରହିବ ଦାହିଁ ।
 ଚହି ଉତ୍କଳେ ଗଜା, ଜମିଦାର, ଅଲଲେତ-
 ମାନଙ୍କୁ ଅମ୍ବେନାଳେ ଦେବେତ ଶସ୍ତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତା-
 ଲସ୍ୟ ବା ପୁରସ୍ତର ଗୁଣଦା ବଦ୍ୟନମିତ୍ତ
 କଶିନାଦାରଣ ପଦମନ୍ତ ଦେଇଗାନ୍ତୁ । ଏଦାହାସ
 ସେମନ୍ତ ଉତ୍କଳସୁଦୂର ସଦାସ୍ୟ ଦେମନ୍ତ ମୁଦ୍ଧ
 ପ୍ରଦତ ବଦଦଦାର ଦୋଇପାଲ । ଓଡ଼ିଆ-
 ଗୁଣା ପ୍ରଦତର କୁରିଖଣ୍ଡର ଅସୁଦତ ଅଧି ପୁଣି
 ସେ ଗୁଣା ଦେଖି ପଦି ପାଦବା ଲୋକସଂଖ୍ୟା
 ଅଦୂର ଉଦ୍ୟା ଓ ସେସୁଦୟରେ ଅଧ୍ୟାତମ
 ଲସ୍ୟ । ଚନ୍ଦାପ ସେଜ୍ଞିମାନଙ୍କର ଗୁଣ ପ୍ରଦାସ
 ଚିତ୍ତଧିକ୍ଷି ସେମାନଙ୍କର ଶମ ବଦ୍ୟ ଦେଉ-
 ଦାହିଁ । ପ୍ରକୃତରେ ଦେଶର ଅବସ୍ଥାପଦେ ଉତ୍କା
 ଅଧିକ୍ଷି ଲେଦ ଦେଉଥିଲ । ସାହା ବାହା ଶଶା
 ଦତ ଦଦ୍ୟୁତ ଦେଲେଲେ ଦୁଶେ ଦତ ଚଦ
 ସାଧାରଣଙ୍କ ଜନା ଦତତା ଓ ରଶ୍ମି ସରସ୍ଵତୀଙ୍କ
 ବଦାଦୃ ଦତା ପଦାଦବା ଭଲ ନୁଦେ । ସରଳ
 ଚିତ୍ତରେ ଗୁଣଲେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ଵତୀଙ୍କ ବଦାଦୃ
 ଦାହିଁ । ସରସ୍ଵତୀଙ୍କ ସେବା ଦେଲେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅପେ

ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ବର ଦେଖି ପରନ୍ତୁ ସରସ୍ୱତୀର
 ଅଦାବର ସେହିଠାରେ ସେଠାରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
 ଭୃଷ୍ଣିତ ହୁଅନ୍ତିତାହି । ଶିକ୍ଷା ଅଭାବରେ
 ଏ ଦେଶର ପଢ଼ିତ୍ରତା କ୍ଷମେ ବହୁ ଅଳ୍ପ ଏବଂ
 ଅନ୍ୟ ଦେଶର ବହୁତମାତେ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ
 ଅମୁମତକ ଗୁଡ଼ିକୁ ପଢ଼ାଇ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।
 ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଏ ଗଣନା ଦେଖି ଭୃଷ୍ଣସ୍ତୁ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ
 ଓ ବାଦା ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ଲମ୍ବାଇବାପ୍ରତି ହୁଅ
 ସେହିଠାରେ ସେଠାରେ ସାହୁତ୍ୟର ଭୃଷ୍ଣ
 ସମ୍ବନ୍ଧ ? ପରସପରେ ମୁକ୍ତବଦ ଦେବେ
 ଶକ୍ତି ମସିହ ପକ୍ଷ ଓ ଲିଖରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଉ-
 ଥିବାପ୍ରକାର ସମ୍ଭବତ ଏହା ଉତ୍କଳ ସାହୁତ୍ୟର
 ଭୃଷ୍ଣେଣ ଦରକାରଦାରଣ ହୁଅପାରିବୁ ନାହିଁ ।

ପଶୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ନିବାରଣୀ ସମ୍ଭା ।

ମାନ୍ୟାଜର ଅଧିବେଶେ ଉତ୍କଳୁ ଚଳିତତା-
 ଠାରେ ଗର ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ତା ୨୫ ରଖରେ ଶାନ୍ତି-
 ଇନ୍ଦ୍ରିକ ସମ୍ଭର ଅଧିବେଶେ ଦେଇଥିଲ । ଏ
 ସମ୍ଭରେ ମହାବଳୀ ସମ୍ଭ ପ୍ରଦେଶରୁମାର
 ଠାକୁର ସମ୍ଭବତର ଅସତ ଗ୍ରହଣ ହେଉଥିଲେ
 ଏବଂ ଗଣ ବାସନ୍ତୀ ମହୋତ୍ସବ ପ୍ରଧାନ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
 ଦେଉଥିଲେ । ସେ ଦେଶରେ ସେ ଏ ଦେଶରେ
 ପ୍ରସ୍ତାବରୁ ଗୋରୁ ମାକ୍ଷୁଗ୍ରାଦ ଅଧିକାର ଦରଅଳ୍ପ
 ଏବଂ ଲେହେ ମାତା ବୋଲି ତାଙ୍କୁ ପୂଜା କରନ୍ତି ।
 ଏଣୁ ଏ ଦେଶବାସିନି ଗୋରୁର ଅବଶ୍ୟତତ
 ବୃଦ୍ଧାଇବା ପ୍ରୟୋଗିତ ତାହି । ସତ୍ତରର ଶତ
 ମୋଡ଼କର ଗୋରୁ ଦେଖିଲେ ସେମାନଙ୍କ ପେଟ
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶାନ୍ତିକୁ ଦିଅନ୍ତାନ୍ତି ନ ଥିବାର ବୃଦ୍ଧାଦିକ
 ସେହିପରି ଶତେଅମାତେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଗାଈ-
 ବାକୁ ପାନ୍ତି ନାହିଁ । ଶତମାନଙ୍କରେ ଅଭିଭକ୍ତି
 ବୋଧି ଲତା ଯାଇ ଗୋରୁକୁ ଚକ୍ଷୁ ଦେବାର
 ଦେଖାଯାଏ । ୮-୨୧ ମସିହାରେ ବାକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର
 ମିଶ୍ର ଜଗନ୍ନାଥପ୍ରତି ନିଷ୍ଠୁର ବ୍ୟବହାର ସମ୍ପ-
 ନ୍ନରେ ଅନନ୍ତ ପ୍ରଚଳିତ କରାଇବାରୁ ଏକ
 ଅନେକାଂଶରେ ନିବାରଣ ଦୋଇଅଛି । ସତ୍ତର-
 ମଧ୍ୟରେ ବୃଦ୍ଧାଦି ଗଣମାନଙ୍କ ଭର ଗୁଡ଼ାକରେ
 ରଖା ଯାଏତାହି । ସେହି ଦୁଧ ମଦ୍ୟର ପ୍ରଧାନ
 ଶାନ୍ତି ଏବଂ ସହିତ୍ରରେ ଲେହନର ସ୍ୱାସ୍ଥ
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ ହରେ ସେହି ଦୁଧ ଦେଉଥିବା ଗୋରୁଙ୍କ
 ଭର ସରେ ରଚିତା ସର୍ବତୋମୁଖେ ଦର୍ଶିବ ।
 ଦସାଇମାତକ ବାହୁଣୀ କିମ୍ପ ଗୋରୁର ସମସ୍ତ ଦୁଧ
 ଅବଶାନ୍ତ ଦରକା ପ୍ରଥା ଉତ୍କଳରେ କିପରି
 ଦେଖାଯାଏ ଏହା ଅଗର ନିଷ୍ଠୁର ଦାର୍ଯ୍ୟ ।
 ସ୍ୱବସ୍ତ ମହୋତ୍ସବ ଗ୍ରାହକକୁ ଅର୍ପଣକା ସମ-
 ସ୍ତରେ ତାଙ୍କ ମଦ୍ୟରେ ଥିବା ମଦାରର ମଦ୍ୟ
 ସ୍ୱଚ୍ଛା ଓ ଚଳରେଇ ବ୍ୟସତ ସାଦେବ ନାମ

ମହୋତ୍ସବ ଗ୍ରାହକରେ ସୁସେଷୀୟ ଏବଂ ମୁସି-
 ଲମାତମାତେ ଗୋ ମାଂସ ନ ଖାଇବା ସମ୍ଭବରେ
 ସମ୍ଭ ପ୍ରାପତ ଦରକା ପ୍ରଥା ସମ୍ଭବଥିଲେ । ନ-
 ରେଲ ସାଦେବ ଦେଲେ ସେ ହୁମୁମାତକ
 ମଦରେ ଦୁଃଖନ ଦେବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ସେନିକ
 ବରାମର ଅଧିକାଂଶ ଗୋମାଂସ ଲେହନ ଗୁଡ଼ି-
 ଦେବାଦାରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି । ମାନ୍ଦୋ
 ଦେଲକ ସାଦେବ ସ୍ତୁ ପ୍ରଦେଶର ଶେନିକ
 ପଦରେ ଥିବାସମସ୍ତରେ ଗୋମାଂସ ଅଦୌ
 ମୁଖରେ ଦେଇ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଏହା ଦେବଲ
 ଲେହନମାନଙ୍କ ମନୋରଞ୍ଜନ ଦେବୁ ଦରୁଥିଲେ ।
 ଅପବାନି ସ୍ତାପର ଅମୀର ଏ ଦେଶକୁ ଅଧିଥିବା
 ସମସ୍ତରେ ଗ୍ରାହକରେ ଗୋବଧ୍ୟ ସମ୍ଭବତ ନ
 ଥିବାର ନହୁ ଯାଇଅଛନ୍ତି ତାରଣ ତଦ୍ୱାସ
 ଲେହକ ମନକୁ ବାଧ୍ୟ । ଗ୍ରାହକରେ ଗୋବଦ୍ୟ
 ନିବାରଣ ଦେଲେ ଦେଶର ନାଦାପ୍ରକାର
 ଚକାଣ ସମ୍ଭବ ଦେବା ଏବଂଦାସ ଗୋବସ ବୁକ୍
 ପ୍ରସ୍ତ ଦେବ ଏବଂ ଦୁର୍ଭିଷ ଯୋଗେ ଗୋରୁ ଚକ୍ଷୁ
 ଦେବାଦେବୁ ବ୍ୟସତ । ଯିଁ ସତାପେ ଗୋରୁ ଯାହା
 ଅପ୍ରାପ୍ତଦେଇଅଛି ତାହା ନିବାରଣ ଦେବ ।
 ଦସାଇମାତକ ଦରକାଦରକାଦାରଣ ଗୋରୁ
 ବନ୍ଧୁ ଦରକା ନିଷିକ ଦେଲେ ସୁକା ଅନେକ
 ଉପକାର ଦେବ । ଏହିରୁପେ ତାନା ସରଗର୍ଭ
 କଥା ଦହି ଗଣ ମହୋତ୍ସବ ଅସତ ଗ୍ରହଣ
 ଦରୁ ପଶୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ନିବାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
 ଗୋଟିଏ ପ୍ରାଣୀ ସମ୍ଭ ସମ୍ଭବିତ ଦେଲ । ପଶୁଙ୍କ
 ସନ୍ଧ୍ୟା ଦେବା ସେ ନିଷ୍ଠୁର ଦାର୍ଯ୍ୟ ଏଥିରେ
 ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ସେହି ଶାନ୍ତିର ମୁଖକୁ ଦିଆ ନ
 ବଦାରେ ବାହାପ୍ରତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଦ୍‌ଗୁଣରେ ବ୍ୟବ-
 ହାର ଦରକା ଦର୍ଶିବ ଏବଂ ଲେହେ ନାଦାପ୍ରକା-
 ରରେ ଉପକାର ପାଇ ସୁକା ସେ ଗୋରୁଙ୍କୁ
 ବକ୍ଷୁ ଦିଅନ୍ତି ଏବଂ ଠାରୁ କୁଦରୁ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଅଳ୍ପ
 ବହୁ ଅଧିକ ଦୋଇ ନ ପାରେ । ମାତ୍ର ଏପ୍ରକ୍ତି
 ଶାନ୍ତି ମର ଶାନ୍ତିର ସର୍ବାପେକ୍ଷା ଅଧିକ ସନ୍ଧ୍ୟା
 ଓ ଅନନ୍ତସ୍ୟାଦାର ଦାର୍ଯ୍ୟ । ମାନ୍ଦୋଦରକା
 ସେମନ୍ତ ପାପ ମାନ୍ଦବାପାଦି ଦସାଇକି କିତବା ମଧ୍ୟ
 ତେମନ୍ତ ପାପୀ ଏହା ନିଷିକ ଦେଲେ କୃଷିଦାର୍ଯ୍ୟ
 ସତାପେ ସେମନ୍ତ ଗୋରୁ ଅପ୍ରାପ୍ତ ନ ଦେବେ
 ତେମନ୍ତ ଅଧର୍ଯ୍ୟାପ୍ର ଦିଅ ଦୁଧ ପାଇ ଲେହକର
 ଦସା ସେଉଥିବ । ଦେପ୍ରଭୃତ ସେହିପରି
 ଗୋବଧ୍ୟ ନିବାରଣ ଦେଲେ ଅନେମାତେ କଳ୍ପ-
 ଚକ୍ଷୁ ଅଗରା ଗଣ ଗୁର୍ଭକେ ତ ଯାହାଙ୍କ ଅପର
 ଶାମ ଅଧ୍ୟବସାୟ ଦେବୁ ଏ ସମ୍ଭ ଗ୍ରାହିତ ଦେଲ
 ତଥା ଗଣ ବାସନ୍ତୀକଠାରେ ତକ କୁଦକ୍ରତା
 ପାପରେ ଅବକ ଦୋଇ ରହୁ ଗୋବଧ୍ୟ
 ଦେଶର ଦଦେ ଅବଗ୍ରାହ ପ୍ରଧାନ ଦାରଣ

ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ପରନ୍ତୁ ଏ ଦେଶର
 ଗୋରୁକମାଂସ ଗାଦ୍ୟର ଅନୁପସ୍ତୁ । ଅନେ-
 ମାତେ ପୂର୍ବେ ଦହୁଅଛି କଳ୍ପତ ଏବଂ ଅନେକ-
 ଯୁର ମାଂସଲେହନ ନିମିତ୍ତ ଗୋରୁ ବଢ଼ାନ୍ତି ଏବଂ
 ସେଠାରୁ ଅଧି ସକଳରେ ଗୋମାଂସ ଲେହକ
 ରସନା ପରକୃପ୍ତ ଦସଯାଇ ପାରେ । ମତ୍ର ସହିରେ
 ଦେଶର ସମ୍ଭ ଅଳ୍ପ ସହିଅଛି ତାହା ନିବାରଣ
 ଦରକା ସେମନ୍ତ ବନ୍ଧୁମେଣ ତେମନ୍ତ ଲେହ-
 କର ପ୍ରଧାନ ଦର୍ଭିକ ଦାର୍ଯ୍ୟ । ମାଂସ ଶାନ୍ତି-
 ଯାଏ ଲେହେ ଲେହ ସମ୍ଭରଣ ଦର ପାଉଦେ-
 ତାହି ମାତ୍ର ଅନେ ଅନନ୍ତ ଦୋଇ ଗୋବଦ୍ୟ
 ନିବାରଣ ଦେଲେ । ସତ୍ତର ଚକ୍ଷୁ ଉପଶିବ ଏବଂ
 ବାଦା ଦେବା ଉଚିତ ।

ଶକ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତି ସୀଦା ।

ଦାସ୍ୟର୍ମ ।—ଶ୍ରୀ ବାସୁଦେବ ରଥ ଦାସ୍ୟ
 ଗଠକଦ୍ୱାର ପ୍ରଣୀତ ଓ ଶ୍ରୀ ଦେବନାଥ ହିନ୍ଦକ
 ଦ୍ୱାର ସୁସ ମଦ୍ୟମୋଦ୍ୟ ପ୍ରେସରେ ମଦ୍ୟ ଓ
 ପ୍ରକାଶିତ । ଏହା ପୃ ୧୫ ପୃା ବ୍ୟାପୀ ଗୋଟିଏ
 ହୁତୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ରହିଲେ ପଦ୍ୟଦାରରେ ହି
 ଲେହକ ଅଚରଣୀୟ ଧର୍ମ ବଦ୍ଧ ଦୋଇଅଛି
 ପ୍ରଣେତା ଏହା ସକର୍ମିନୁଶାସତ ଦାମଦ ଗୁଡ଼ିକୁ
 ସଂଗୁଣ୍ଡତ ଏବଂ ଅନେକଦେ ଦୋଇଥିବାର
 ଲେଖିଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ମୂଳ ପ୍ରକାଶ ଦର ନାହାନ୍ତି ।
 ଦେଶ ଅନୁବାଦ ବା ସଂଗ୍ରହ ଠିକ୍ ଦୋଇଥିବା
 ବସ୍ତୁରେ ଅନେକେ ସନ୍ଦିହାନ ଦେବେ ।
 ନିବାନ୍ତି “ ବୃଷସୟ ” “ ବୃଷସ୍ତର ”
 “ ଦାମଦୁତ ” ଓ “ ମଦମର ” ଗୁଡ଼ିକ
 ଦେବତା ମଣି ପୂଜା ଦରକା, ପକ୍ଷ ବଦ୍ଧୋକରେ
 ଅଳ୍ପରେ ଶାସ ଦେବା, ସେହି ଅବା ବଦ୍ଧୁ
 ପକ୍ଷ ଦାମସାର ଅଧିକେ ତାଙ୍କ ଦରଯୋଗ
 ପାଶେଶ ଅଧି ପାଦ ପକାତ ସେ ଚଳ ଶିରେ
 ଲମାଇ ଅପଦେ ବସାଇ ଶମ ଦର ବସ୍ତୁରେ
 ରଜିବାକୁପାଇ ପାଦ ପାଇ ପକ୍ଷି ଅପରତା
 ସେତେ ଗୁଡ଼ିକ ସତ୍ତ ଗୁଣ ସାମୀ ତତସ
 ମାତ୍ରଦେ ଦାଶୀ ପ୍ରାୟ ତାଙ୍କ ଅଜ୍ଞାନରୁଦ୍ଧିକ
 ଦୋଇ ତାଙ୍କ “ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଅନ୍ତ ପକ୍ଷ ମୂଳ ”
 ଗୁଡ଼ିକ ଅଳ୍ପ ଦର ଶାନ୍ତିର, ବ୍ୟସନା ଦେଲେ
 ପାଶୁ ପାଶରେ ସୁକା ତ ସେଇ “ ଏତାକଳ
 ନିକଗୁଦେ ନିଶି ପୁଦାଇବା ” ଏବଂ “ ଦଶଦ
 ମାର୍ଜିତ ” ସୁକା ତ ଦରକା ଅଦ ଦେତେତ
 ଅନେଶାସତ ନିବାନ୍ତି ଅସୁବଧାକରତ । ଅବଦ୍ୟ
 ପକ୍ଷସେବା ଶ୍ରୀଧର୍ମ ଏବଂ ସେହିପରି ଶ୍ରୀର ସେବା
 ମଧ୍ୟ ପକ୍ଷର ଗୋଟିଏ ଧର୍ମ ଗୁଡ଼ିକୁ ସଂସାରରେ
 ତରକା ସତାପେ ବୁଦ୍ଧିଚର୍ଯ୍ୟଠାରୁ ଗୁଡ଼ିପ୍ରଧାନ
 ସକ୍ଷେଷ ବୁଦ୍ଧିକୁ ଦେବରେ ମିଳକ ଏବଂ

ବେଦର ମହାବ୍ରତରୁ ମୂଳ ଏବଂ ଅନେକ ପ୍ରକାର
 ଲକ୍ଷ୍ୟମାନଙ୍କର ଉତ୍ପତ୍ତି ଦେଖାଇଥିଲେ ପ୍ରକାଶକ
 ଅବଶ୍ୟା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କୋଇଆଲେ । ଅନେକପ୍ରକାର
 ଦେଖାଯାଏ ତଥା ଦକ୍ଷରୁ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଦୋର ଅସି
 ଶକ୍ତ ହେଲେବଳୁ ଶ୍ରୀ ଶକ୍ତି ବାଦି ରଖି ଚପୁରେ,
 ସେ ଶ୍ରୀକୁ ନାମ ମନ ଅବା ପ୍ରକାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ବରେ ଏବଂ ବେଳେ ମାନ ପ୍ରକାର ପ୍ରକାଶକ
 ବାସ୍ତବ ମୋକ୍ତିମା ଯାଉଅଛି । ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାଶକ
 ପ୍ରକାଶକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅର୍ଥ ଅଭରତ ଦେବ କାହିଁ ?
 ଶ୍ରୀମା ଚିତାକିରେ ହିତା ଦକ୍ଷିଣସୁ ପ୍ରକାଶକ
 ଅବଶ୍ୟା ଲେଖକଙ୍କ ଜଣାଅଛି । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବ
 ଦାସର ଧର୍ମ ବୋଲି ପ୍ରକାଶ କରବା ଅଜ୍ଞତା-
 ସୁତରା । ତେବେ ଦେବେଶ୍ୱରୀର ଭଲ କଥା
 ଏଥିରେ ଲେଖାଅଛି । ପ୍ରକାଶକ ସହପ୍ରକାଶକ
 ଅପ୍ରକାଶକ କଥା ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ପ୍ରକାଶକ ଧର୍ମ
 ପ୍ରକାଶକ କରୁଥିଲେ ଅନୁମୋଦେ ପ୍ରକାଶକ ଦୋ-
 ଶକ୍ତି ।

ସହଜ ଇଂରାଜୀଗ୍ରନ୍ଥ [An easy Gram-
 mar] ଶ୍ରୀକୈତ୍ୟନାଥ ବିହାରୀ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପ୍ରକାଶକ
 ଓ ପୁସ୍ତକ ମଦନମୋହନ ପ୍ରେସରେ ମୁଦ୍ରିତ ।
 ଏହା ଶ୍ରେଣୀର ସୁଦୂରଂଗଳା ଶ୍ରେଣୀର ବ୍ୟାକରଣ ।
 ଏଥିରେ ଇଂରାଜୀଭାଷାର ବ୍ୟାକରଣର ନିୟମ-
 ମାନ ସହଜ ଓ ତଥ୍ୟଭାଷାରେ ବ୍ୟାକରଣ ଯାଉଅଛି
 ମଧ୍ୟ ଅବ୍ୟାକରଣସମ୍ବନ୍ଧୀ ପଦାର୍ଥର ଇଂରାଜୀନାମ
 ଓ ତେବେ ଇଂରାଜୀ ପଦାର୍ଥର ପ୍ରୟୋଗ ଏବଂ
 ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟ ଅନୁବାଦର ପ୍ରକ୍ରିୟା ସହଜ ସହ
 ଲେଖିକାର ଦେବେଶ୍ୱରୀ ନିୟମ ପ୍ରକାଶକ
 ଦୋରଅଛି । ଇଲମାକଙ୍କ ସହାୟେ ଉତ୍କଳଶାସ୍ତ୍ର
 ହେ ଅଜ୍ଞାନ ଉପାଦେୟ ଦୋରଅଛି ଏଥିରେ
 ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଏବଂ ସେ ଯୋଗୀ ଲେଖକଙ୍କ
 ଶ୍ରମ ସଫଳ ଦୋରଅଧିକାର ଦୋରାଧିକାର । ମାତ୍ର
 'duck' ta 'dock, ' ଭଲ [dove]
 ର ଉଚ୍ଚାରଣକୁ " ଡୋର, " cinemon କି
 "cinemon" cardamone to " ca-
 damone" ଇତ୍ୟାଦି ଲେଖିକା ସମ୍ପର୍କୀୟ
 ଦୁଃଖ । ଓଡ଼ିଆ ବା ବଙ୍ଗଳା ଲେଖିକାବେଳେ
 ଲେଖକମାନେ ଶୁଦ୍ଧ ଭଲ ଲେଖିକାପ୍ରକାର ଦୁଃଖ
 ରଖନ୍ତି ନାହିଁ ମାତ୍ର ଇଂରାଜୀରେ ଅଧିକ
 ଲେଖିକା ଚଳେଇଲେ ସ୍ୱଳ୍ପ ଅଜ୍ଞାନ । ତଥାପି
 ସେ ଦୌଣ୍ଡିଣ୍ୟ ଭାଷା ଦେଉ ପିଲଙ୍କୁ ଶିଖାଇ-
 ବାଳୁ ଦେଲେ ଶୁଦ୍ଧତର ଶିଖାଇବା ଉଚିତ
 ଏବଂ ଇଂରାଜୀଭାଷାଲେଖକମାନେ ମୋକ୍ତିମାନଙ୍କ
 ଉପାଧିକାର ଏବଂ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅଧିକାରୀଙ୍କ
 ଦେଖି ଉପାଦେୟ ପ୍ରକାର ଦୋଷ ସୁସ୍ୱଚ୍ଚରେ
 ଲେଖିକାଙ୍କୁ ଲୁଚାଇ ଶୁଦ୍ଧ ଦେବ । ଉତ୍କଳୀଙ୍କୁ

ପ୍ରକାଶକ ଭାବେ ସଂଗ୍ରୋଧକ ଦରଦା ପ୍ରକାଶକ
 ଯୁକ୍ତିବାଦ ଦେବେ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଉତ୍କଳର ଗୋଟିଏ ।

ବିଷୟ ସହଜାତ ମାତ୍ର ଓ ବ୍ୟବହାର ମାତ୍ର ଏବଂ ସେ,
 ଯେ ବିଷୟ ମୋକ୍ତିମାନଙ୍କର ଉପାଦେୟ ସହ-
 ଉପାଦେୟ ।

ବିଷୟରେ, ମାତ୍ର ବାବୁ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ମାତ୍ର
 ମାତ୍ର ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଅନୁପ୍ରାପ୍ତୀ ସାଧକର ଉପାଦେୟ ଅଧିକାରୀ ଉପାଦେୟ
 ବାବୁ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

କର୍ମାନ୍ତର ଉପାଦେୟ ମାତ୍ର ଉପାଦେୟ ସହ-
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ବାବୁ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

କର୍ମାନ୍ତର ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ପ୍ରକାଶକ-ସମ୍ବାଦ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ
 ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ଉପାଦେୟ ।

NOTICE.

SAVE YOUR EYE SIGHT.

"D" shaped Eye preservers
 fitted with best tinted optical flat glass
 in nickle frame from Rs 5- to Rs 8-8
 " " with 2nd quality glass " 3-8
PEBBLES.

Pebble spectacles in metal frame,, 4-8
 " " Best quality in nickle
 from Rs 5-8 to " 10
 " " Rolled Gold Rs 10 to " 15
ASTIGMATIC LENSE

prices on application

Do not use cheap spectacles
 The Eye is the most delicate ORGAN
 AND MUST HAVE THE BEST.

WILLIAM PIRES

Registered optician
 of the British Optical Association
 of

LONDON.

THE PARAGON.

1910 PATTERN.

Complete with tools, gas-lamp, bell.
 Fitted with Continental tyre Rs 80
 " " Dunlop " 85
 " " French Red " 95

discount 5% for Cash

Credit to approved customers

Terms 15% extra

Half value on delivery.

Balance in three instalments

Expected per "S. S. Canara" in a weeks time.

Every thing in the Cycle line in stock.

WILLIAM PIRES.

Opposite Union Club, Mission Road,

CUTTACK.

NOTICE.

A fresh and new accommodation boat named "Sadius" belonging to Messrs C. D. Stewart & Co. is ready at Jobra Ghat for sale. It is very suitable for touring purposes of gentries and is well furnished. Intending purchasers are requested to have a look at it and we can assure they would be greatly pleased with its make and fit up.

Please refer to the undersigned regarding its price &c, and oblige.

15-4-10

M. Mohanli
Agent

Chawlinganj
Jute Gohown

For C. D. Stewart
& Co

NOTICE

FOREST DEPARTMENT, BENGAL, PURI DIVISION.

The right to collect the following kinds of forest produce during the year 1st. July 1910 to 30th June 1911 from within the Reserved and protected Forests of the Puri Forest Division situated in the Khurda Government Estate will be sold by public auction on the 15th. June 1910 at the Divisional Forest Office Khurda:—
 Thatch and fodder grass.—
 From Reserved Forest Blocks.
 Mahua or Mohul seed.—
 From Reserved and Protected Forests.

Khurda,

R. G. A. Hannah,
Divisional Forest Officer,
Puri Division.

8-4-1910

NOTICE.

Cuttack Jewellery Works.

ଏକତ୍ରୀୟ ଅମୃତମୟେ ପ୍ରସାଦ୍ୟାୟକ
 କଳାକୃତ୍ୟୁକ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ର ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଅମୃତମୟ
 କୋଷାକର ବସ୍ତ୍ର ଯେଉଁ ଦେଖୁଥିବା କୋଷ
 ଅମୃତମୟେ କେବଳ କଲ୍ୟାଣ କରଦରକେ
 ଶୁଣି କରୁଅଛୁ । ଆମ କରୁ ପ୍ରଦାନ କରୁ
 କାଳିମତେ ଏ ସୁଯୋଗ ଶୁଭରେ ମାହି ।
 ପ୍ରକାଶ ଆଦି ଏ ସୁଯୋଗ ଅନୁକୂଳ ନିମନ୍ତେ
 କରୁକରୁଅଛୁ । ନନ୍ଦ ।

Baxibazar
Cuttack
28-3-10

Paramanand Prusty
Manager
G. C. Prusty. & Co.

ଉତ୍କଳ ବିପକା

SALES FOR ARREARS OF REVENUE.

In our last issue we have already adverted to the gradual increase in the number of Zemindaries sold after the conclusion of the last Revenue Settlement of Orissa. On an examination of figures from most reli-

able sources the annual average of the number of Estates sold during 8 years preceding the conclusion of the said Settlement stands at 26, whereas during the 8 years following the Settlement the annual average comes up to 39. The proportion of increase is alarming. In order to avoid unnecessary complexity the two years affected by scarcity have been excluded from the period after Settlement although the same has not been done with regard to preceding period. Free from the aspect due to natural calamities the question is narrowed down to a very simple point. To what is this increase due? Is it due to the result of the last Settlement or to the deliberate neglect on the part of the parties concerned, as is often supposed to be the case. As it cannot be reasonably contended that the element of neglect, if any, has become more potent after the Settlement, it may safely be left out of consideration without further demonstration. But the undeniable fact that the overwhelming majority of defaulters incur debts at very high rate of interest at the last moment to pay off the arrears of Govt. dues goes a great way to negative the theory of neglect. Of course there are instances when particular shareholders desirous of securing the entire estate to themselves intentionally withhold payment of their quota; but such instances are few and far between and cannot be reasonably supposed to affect the question to any appreciable extent. Thus the last Settlement seems to be the only thing left where the cause of this deplorable condition is to be looked for. In entering into discussion on the matter vitally affecting not only the interest of the Zemindars but of the Orissa public at large, it is not our object to find out who is to blame but to invite attention to some important and broad facts bearing upon it for the purpose of removing certain misconception believed to be present in some quarters and if possible to secure some efficient remedy from the authorities.

(To be continued)

ଗଣ ଭାବ ଗଣେଇ ଶେଷଦେବା ପ୍ରାୟ-
 କ୍ଷେ ଗୁଣକରେ ସେନାବନେମରେ ୨୩୯୮
 ମୁକୁଦୋଇପୁଳ । ଉକ୍ତ ପ୍ରକାଶ୍ୟାଦର ମୁକୁ
 ୨୩୯୭୦ ଥିଲା ସୁଦର୍ଶନ କରୁ ଗୁଣା ପଡ଼ିଅଛି ।
 ଏ ମୁକ୍ତାଦର କୋଷ ମୁକୁ ୨୩୯୮୦ ମଧ୍ୟରେ
 ପ୍ରକାଶର ଅଧିକ ମହାପ୍ରକାଶ୍ୟା ଅଧିକ ୧୦୧୦୦
 ଉକ୍ତ ଭଳେ ସୁକ୍ରପ୍ରଦେଶ ୨୩୯୮୦ ବର୍ଷ ୨୩୯୯
 ଏବଂ ଉକ୍ତପ୍ରଦେଶ ୨୦୧୨ ପରେ । ଉକ୍ତପ୍ରଦେ-
 ଶରେ କେତେକ ବିକ୍ରୟରେ ମାତ୍ର ୫ ଗୁଣା
 ପଡ଼ିଅଛି ।

ମତ ତା ୧୪ ରିଖ ଅପ୍ରେଲରେ ଶେଷ-
ଦେବା ପ୍ରସାଦରେ ନମ୍ବୁ ବୁଢ଼ା, ପୂର୍ବକଳ ଓ
ଅସୀମରେ ଅଧିକ ଓ ନକ୍ସା, ଶେଷଦାସପୁର,
ତାଣୀ, ମୁଗୁଣ୍ଡର ଓ ମାନ୍ଦ୍ରାଜରେ ପଦକି
ବୁଢ଼ି ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ମତ ତା ୧୦ ରିଖରେ
କାଉଁରରେ ୩୩ ଇଞ୍ଚ ଏବଂ ଟିକଣ୍ଡ, ଏବେ
୪.୩୪ ଇଞ୍ଚ ବାରିପଦା ପକାପେଟା ଅଧିକଥିଲା ।

ଉଲ୍ଲହା ଓ ଧର୍ମର ଅନୁଷ୍ଠାନ ସହ ସମ୍ପୁ-
ପ୍ରିୟରେ ସୁନାମୁକୁ ଅଧିକତା ଥିବାବେଳେ
ସମ୍ପୁ, କୃତା ଅଧିକ କର କରବାର ଦେଖିବା
ଦୁଃଖ ଯାଉଥିଲା ସେହିଦିନୁ ସ୍ତାମରେ ସେହି
ଇଞ୍ଚେ ଅଜ୍ଞା ଅଧି ଏକକର୍ଷ ପ୍ରକଳ ରହିବା
ମତ୍ୟକର ବଜ୍ର ମରଣଦେଖ ଦୋଷଣା ଦେଉ-
ଅଛି ।

ସୁଖଲେ ଗୋରାଧାତା ଅନୁରାଗ ଏକକ-
କାଳ ମହାଲି ଦାମଧେୟ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥମନ୍ଦିର
ଅଧିକାରପୁଲକେନ ବାଦଲି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହଜପ
ପୂର୍ଣ୍ଣେ ବଜ୍ରୀୟ ପ୍ରକାସକୁ ଆମର ୧୦ ଅଧ୍ୟାୟ
ଅନୁସାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା । ସେହି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
କଣ୍ଠା ଓ ମହାଲି ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବାର ବଜ୍ର
ଇଞ୍ଚେଦେଖ ଅଦେଶ ଦେଉଅଛନ୍ତି ଓ ମତ
ତା ୧୦ ଇଞ୍ଚର କଲିକତା ଗୁଣ୍ଡରେ ରହିର
ବଜ୍ରପଦ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେଉଅଛି ।

ଉତ୍କଳୀ ସର୍ବେ କରଣର ପ୍ରାଦେଶିକ ନିର୍ଦ୍ଦ-
ୟା ପ୍ରାଦେଶିକ ପଦ୍ୟା ଦେବାର ନିୟମାଳୀ
ମତ ତା ୧୦ ଇଞ୍ଚର କଲିକତା ଗଜେଟରେ
ବାଦାଅଛି । ସେହିମାନଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟାପକ
ଉକ୍ତ ନୂତନ ଏବଂ ଗୁଣ୍ଡର କୋଣସ ବଜ୍ର-
ଦ୍ୟାଲୟର ପାଞ୍ଚାଅର୍ଦ୍ଧ ବା ଇଞ୍ଚରମିଶ୍ରଣ ପାସ୍ତ
ଇଞ୍ଚେଅଛି ସେମାନେ ଅସନ୍ତା ତା ୧୩ ଇଞ୍ଚ-
ମଧ୍ୟରେ କଲିକତା ସର୍ବେସ୍ୱର କେଳରଲକ
ଓ ଚେତୁ ଅନେକଦିନ ପଠାଉନେ ।

ଗତ ଶେଷପାଠ ମାସର ଗୁଣ୍ଡରବର୍ଷର ସାମ୍ପ-
ପ୍ରଦ ବାରିକ୍ୟର କେମାକର ଦେଖାଯାଏ ଯେ,
ଗତବର୍ଷ ଏହି ମସର ଅନୁକାଳଠାରୁ ଏକକର୍ଷ
ପ୍ରାୟ ଦେଖିବୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ରପ୍ତମା ପ୍ରାୟ
ସାକ୍ତ ଗୁଣ୍ଡକୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ।
ଏଥିରୁ ବାରିକ୍ୟର ଉନ୍ନତପକ୍ଷେ ଏ ଦେଶର
ବୃଦ୍ଧିପଦ୍ୟ ଗୁଣ୍ଡମତକର ଉପକାର ଦେବାର
କୋଷାଏ । ବୃକ୍ ଅନୁକାଳ ଦୁର୍ବମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାୟ
କୋଟିଏ ଟଙ୍କାର ଅଧିକା ଲୁଗାପାସ ଏ ଦେଶର
ଅବସ୍ଥା ଭଲ ଥିବାର ଜଣାଯାଏ । କଲର ଅନ-
ଦାନା କରୁ ଉଣା ଯୁକ୍ତଅଛି । ରପ୍ତମା ଦୂର-
ପଥରେ ଭୁଲ ପାଞ୍ଚକୋଟିରୁ ଅଧିକ ଅଟେ ।
ଦେଶରେ ଅଧିକ ଲୁଗାଦାଉଣା ଥିଲେ
ଏ ସବୁ ଯାଉ କ ଆନ୍ତା

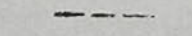
ଓଡ଼ିଶାର ଉନ୍ନତ କଲର ଗତ ଶେଷପାଠ

ମାସର ଗତ ମୂଲ୍ୟ ବାଲକା ଯଥା, —	କଲ	ମୂଲ୍ୟ
କଟକ	୫୨୮୧	୫୩୩୧
ବାଲେଶ୍ୱର	୩୨୮୨	୨୫୩୨
ପୁରୀ	୨୫୧୨	୨୬୮୩
ସମ୍ବଲପୁର	୨୨୧୧	୧୫୧୨

ଓଲ୍ଲହା ଏବଂ ବସନ୍ତ ଗେନ ବାଲେଶ୍ୱର
ଓ କରୁ ଉଣା ପକ୍ଷରେ ଦେଖା ଯାଇଥିଲା ଗଥା-
ସେହି ଦୁଇ ଦିନରେ ଯଥାକ୍ରମେ ବାଲେଶ୍ୱର-
ରେ ୧୫୩ ଓ ୨୪ ଏବଂ ପୁରୀରେ ୨୨ ଓ ୨
ମୂଲ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ମାସର ମୋଟ ମୂଲ୍ୟ
ଗତ ବର୍ଷର ଏହି ମାସପ୍ରତି ଉଣା ଥିଲା ।

ଅନୁଧ୍ୟାନକର ଦେଖାଯାଏ ମତ୍ୟକର କଲକାର
ଗଜା ଗତ ସୋମବାର ଏଠାରୁ ବୋମାଇ ଅଭି-
ମୁକ୍ତ ମାତା କଲେ । ଅଳ ବୋମାଠାରୁ
କଲର ଅଭିମୁକ୍ତେ ଯାଆ କଲେ । ଗଜା
ଅଭିରକ୍ତ ପଦପ୍ରମୋଦେ ଦୁର୍ବଳ ଦେବା-
ଦେବୁ ସାମ୍ୟର ଉନ୍ନତ ବ୍ୟାପକ କଲର ପିକାର
ପ୍ରଧାନ କଲେଖ୍ୟ । ଗଜା ସାଦେବ କଲମୁଗୁଣର
ଅବତାର ବୋଲେ ଅଗ୍ନି ଦେବ ମାହି ।
ରହି ଉପରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶିକ୍ଷାପ୍ରତି ଚକ୍ରର
ଅନ୍ତରକ ଶକ୍ତା ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି । କଲର ପଦ
ସୁସନ୍ଧ ଏବଂ ସୁଶିକ୍ଷିତ ଦେଶରେ ଥାଇ ଅପଣାର
ଶିକ୍ଷା ଓ ବହୁଦଶିକର ଉନ୍ନତପାଧନ ମଧ୍ୟ ସେ
ଅନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।
କଲଗଣରଠାରେ ଏକାନ୍ତି ପ୍ରାର୍ଥନା ସେ ଅପ-
ଣାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସଫଳପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପ୍ର ପଦ୍ୟରେ
ଫେରି ଅଧି ସୁଦେଶର ମୁକ୍ତୋକ୍ତ କରନ୍ତୁ ।

କାଳକେରନକଗତ ହାଉକର କଲକପୁ
ଦେଖି ଏଠାର ଧର୍ମକର୍ମ ସବକଳ ଶ୍ରମାନ୍ କୁଷ୍ଠ-
ତନ ମାଳଧାତା ସାମନ୍ତ ବନ୍ଧୁ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟରେ
ଦୁଇକୋଟି କଲକର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରସାଦ କର କଲସାଧା-
ରଣର କଲ୍ୟାଣ ଉକ୍ତ ହୋଇଅଛି । ଗଜ-
କାରବସିନା ଆନନ୍ଦ ସହର ଏ ସମାପ୍ତ ପ୍ରକାଶ
କର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାୟର କଲ ଅଗ୍ରବ୍ରତ ସାମନ୍ତ
ମହୋଦୟଙ୍କର ଶ୍ରୀଦୟା ଅଭର୍ଷଣ କରୁଅଛନ୍ତି ।
ସେ କାର୍ଯ୍ୟ ଭଲ ବାଦା ଉପରେ ସବୁ ବୋଧ
ଲଭବା ଭଲ ଗୋଧ ଦେଉ ତାହ । ସାମନ୍ତ
ମହୋଦୟଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଅନୁକାମୀ ଦେବା-
କାଲଣ ଅନୁମୋଦେ ଅନ୍ୟ ସଙ୍ଗ ଉପନ୍ୟ ବାକ୍ତକ,
ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛନ୍ତି ।

୦୮୧୮ ମର ଚଉକରୁକ୍ତ ବସୁଦେବ
ବାଲିକର ବସୁଅଧି ମୋକଦମାରେ ଏଠା ନମ-
ପଦର ସାଦେବ ଗତ ଅଧ୍ୟାୟ ମାସ ତା ୨ ଇଞ୍ଚରେ
ସୋହି ଗସ ଦେଉଥିଲେ ରହି ବଜ୍ରକରେ
ବାସୁର ପାଲର ସାଦେବ ଚକ୍ରକରୁ ବୋର୍ଡ-
ରେ ଅର୍ପଣ କରୁଥିଲେ । ଅମଳ ଚକ୍ରକରୁ
କର ଲାଭାଧିକା ବସୁ ଦେଖି କରବର
ସିକ୍ଷାକୁ କରୁଥିଲେ ସକା କଟିକର ସାଦେବ
ବହୁପ୍ରକ ଦୁଷ୍ଟିପାଦ କର ଏ ଥିକାର ଦୋଷ
ବାସୁର ମତ ପସ ବ୍ୟକ୍ତ ଦଲେ । ସେ ମେଦ-
ଦମାରେ ଅପରପ୍ରସ ସାଧୁକରଣ ସାଧୁ ୦୦ ର
ନୁରପ୍ତ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ କଲିକତା ଦାଉକୋଟିର
ଓଲ୍ଲହ ବାବୁ ସୁରେଶଚନ୍ଦ୍ର ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ନିୟୁକ୍ତ
କରୁଥିଲେ । ସେତେ ବାବୁ ଲୁକ୍ତ ଅପରି ଅସଥା
ଥିବା ଓ ବସୁରେ ସେପରି କରୁ ନ ଥିବା ବସୁ
ଦେଖାଉଲେ । ବୋର୍ଡର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶ୍ରୀକ୍ତ
ମାତ୍ୟର୍ପିତ ସାଦେବ ମହୋଦୟ ଅଧିକ ଉପମିତ
କର ଅଧି ପକ୍ଷକୁ ଦୁଇ ମୋଦର ଗରୁ ଚଅଧ
ଅଛି । ସୁରେଶ ବାବୁଙ୍କ ନିୟୁକ୍ତରେ ଅନେ
ମାନେ ଅନୁକର ହୋଇ ତାଙ୍କର ଉନ୍ନତ ଦାମତା
କରୁଅଛନ୍ତି ।

କଲକାର ମହାଲକା ଗୁଣ୍ଡରୁ ଅଧି ସୁସନ୍ଧାର
ଉନ୍ନତକର୍ମପୁରେ ସକା ସହମାନ ଥିବା ଏବଂ
ଏକ ପରେ ଏକ ହିତାନ୍ତୁକରେ ବଜ୍ର ଦେବାର
ପାଠମାନଙ୍କୁ ଜଣା ଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ କଲ-
କର ସୁପରପତ ବୋଗୁଣ୍ଡର ପକ୍ଷର ଅନ-
କଲଣରେ ବସେବାର ପ୍ରଧାନ କେଲିକାକାରେ
ଥିବା ଅଳ ବସୁର କଲକମାନଙ୍କୁ ଏପରି ପ୍ର-
ମାଧ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ ଶିକ୍ଷା ଦେବାକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କର-
ଅଛନ୍ତି କ ଯାଦା ଶିକ୍ଷା କର ସେମାନେ କେଲ-
କାକାରୁ ଗଲସ ଦେଲେ ସେହି ବ୍ୟବସାୟକାର
ପେଟ ପାଠ ପଢ଼ିବେ ଏବଂ ଅପସାଧୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟରେ
ଅଧି ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେବେ ନାହିଁ । ଏହି ଶିକ୍ଷାପ୍ରଣା-
ଳୀର ଗୋଟିଏ ନିୟମ ଏହି କ ଯେଉଁମାନେ
ପ୍ରମୟୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟଶିକ୍ଷାରେ ବଞ୍ଚେଷ ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ,
ଯୋଗ୍ୟତା ଓ ସହକାର ଦେଖଇବେ ସେମା-
କର ଦାମରେ ସୁରୁପାସପୁରୁଷ କରୁ ଅର୍ଥ
କମା ଦେବ ଓ ଗଲସବେଲେ ସେ ଟଙ୍କା ବ୍ୟ-
ସିକ ଯେ ବାଦା ଯାବ ଦେବ ଓ ଯାଦାର କେଲ
ଅଭିରକ୍ତ ବନ୍ଧୁ ନାହିଁ କେଲିକା-ର ବର୍ତ୍ତପକ୍ଷ,
କଣ ବାଦାକୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗକରାର ବହୁତ
ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରବେଦେ । ସୁନା ଅପସାଧୁକ୍ତ
ସୁପଥରେ ଅଶିକାର ଗୋଟିଏ ସୁନର ଉପାୟ
ଏକା ଅପେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଗୁଣ୍ଡରୁ ଅଧି ମହା-
ସୁକା ଏକା କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରଣର ଚନ୍ଦ ଅନ୍ୟ ଦ୍ୟ
ଗଜାମାନଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପଥ ଦେଖାଇ

ଅନ୍ତର୍ଗତ । ଭବ୍ୟା କରୁଁ ଦାଦାଦେଶୀୟ ସକା
 ଏଥିର ଅନେକଗଣ ଚରଣେ ଏକ ଆତ୍ମମାନଙ୍କର
 ଉପସ୍ଥିତେ ଏଥିର ଅନଗାମୀ ଦୋଳ ଯୁବା
 ଚରଣେ ହୋଇଥିବେ ସେ ସମସ୍ତ ସଦୃଶୀୟ ଅନଳ
 ମୁଁ କରୁଅଛନ୍ତି ବହୁ ଅଧିକ କରନ୍ତେ ।

—*—

ଭବ୍ୟର ସେନାପତି ବା ଅପମ ଗଣନା ଅତି
 ସନିହୀତ । ଗତ ସେନାପତିରେ ଗଙ୍ଗାଦେଶର
 କାୟସ୍ତ୍ରୀକାଳ ଶୁଭ୍ରାଧ୍ୟକ୍ଷେ ଗଣ୍ୟ ଦୋଳସ୍ତ୍ରୀକୁ
 କରନ୍ତେ ମହାନେତ୍ରରେ କାୟସ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳ ସୁସଂଗଠ
 ହୁଏ । କାୟସ୍ତ୍ରୀ ସକ୍ତ ୮ମ ବର୍ଷ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କର
 ଦେବ ବର୍ଷରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ
 ମଧ୍ୟରେ କାୟସ୍ତ୍ରୀକାଳର ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠାଦି
 ନିମନ୍ତେ ଅସୀମ ଚେଷ୍ଟା ଦୋଳଅଛନ୍ତି ଓ କଳିକତା
 ସହର ଓ ବଙ୍ଗଦେଶର ବହୁ ମୋହସଲି ଗ୍ରାମ
 ମାନଙ୍କରେ ଅନେକ କାୟସ୍ତ୍ରୀ ମାତା ଗଣ୍ୟ ବାଳି
 ଉପକାଳ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ବିକଳ ଚୈତ୍ତ-
 ମାସରେ ଦକାଳସ୍ତ୍ରୀର ମହାଶକ୍ତିମାନଙ୍କର
 ଉପକ୍ରମ ଅତି ସମାଧିକରେ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇ-
 ଥିଲା । ଏହି ଉପକ୍ରମ କ୍ରିୟାରେ ନିବନ୍ଧିତର
 ଅଣିତବର୍ଷ ମହାନେତ୍ର ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ରର ଗଣକୃଷ୍ଣ
 ବର୍ଷାଦି ଓ ତାହା ପ୍ରାକର ମହାନେତ୍ରପାଶ୍ଚାତ୍ୟ
 ନୈସର୍ଗିକ ମାର୍ତ୍ତ ପ୍ରତିମଣ୍ଡଳୀ ଯେଣ ସହାନ
 ହର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୁର ସମର୍ଥନ କରୁଥିଲେ ।
 ତାଙ୍କର ପ୍ରାୟ ୨୦୫ ଚଳ ଚଳିତ ଓ ସମୁଦ୍ର
 କାୟସ୍ତ୍ରୀ ସହ ଉପକଳରେ ଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କର-
 ଥିଲେ ଓ ଅନାମୀ କେଶୁମାସରେ ସମସ୍ତେ
 ଉପକ୍ରମ ପ୍ରଦାନ କରାଣ ସୁକାର କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ଉପକ୍ରମରେ କଳିକତା ମହାନେତ୍ର ପ୍ରଦାନପୁର,
 ବରଗାଳ ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରାକମାନଙ୍କରେ ଅନେକ କାୟସ୍ତ୍ରୀ
 ଉପକାଳ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଅନେମାନେ ଅଣାକରୁଁ କାୟସ୍ତ୍ରୀ ମହାଦେବୀ-
 ଦଣ ଉପକାଳ ପ୍ରଦାନରେ ଅସାଧ୍ୟ କଳମ୍ କରନ୍ତେ
 ଦାହି । ଅଗାମୀ ୧୯୦୫ସରେ ଯେପରି କାୟସ୍ତ୍ରୀ
 ମାନେ ଅତ୍ୟୁତ୍ତ ବୋଲି ପରକ୍ରମ ଓ ଦେବେ
 ସେଥିପାଇଁ ସମସ୍ତେ ସତେଷୁ ଦେବେ ।

—*—

ପଞ୍ଚାୟତର ମହାଶକ୍ତି ଅପଣା ଗଣ୍ୟରେ
 ଦୋଷଗା ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି ବ ବ ୧୮ ଶର
 ଉକା ଚମ୍ପର ଦୌର୍ବି କାଳକ ବା ବାଜକ,
 ଦୌର୍ବି ମାଦକପ୍ରଦ୍ୟ ବା କମାଣ୍ଡ ସେନକ
 ବଳେ ବ ୧୫ ଚ କବଚ ଓ ଅର୍ଥପତ୍ରରେ
 ଦୃଷ୍ଟି ଦେବ । ସେହି ଅନୁସୂଚର ଲୋକଙ୍କୁ
 ସେ ବାଳି ମାଦକପ୍ରଦ୍ୟ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତେ ସେ
 ଅର୍ଥପତ୍ର ସହର ଏକମାସ କାୟସ୍ତ୍ରୀ ପାଦକ,
 ଏହି ଅବେଶ ଅତି ଉତ୍ତମ ଏକ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ
 ଅଟେ । ଗାତ ଶାନ୍ତବାଦୀ ଏଥିସଙ୍ଗେ ଯୋଗ-

ଦେବା ବାସ୍ତବ୍ୟ । ଗାତ ଶାନ୍ତବାଦୀ କେତେକେ
 ଚମ୍ପାଦୂରୀ ଅନୁକ୍ରମର ମନେ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।
 ମାତ୍ର ପ୍ରକୃତରେ ବାଦା ଲୋକର ମାମତା ଏକ
 ପିଲମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଅହରହର ବୋଲି ଏ
 ଦେଶରେ ପୁନଃକାଳକୁ ଜଣାଅଛି । ଅଭିଭବକ,
 ଶିକ୍ଷକ ଓ ହୃଦୟାତ୍ମୀମାନେ ପୁନଃ ପିଲକ ଗାତ
 ବ୍ୟବହାର ନିଷେଧ କରିବାକୁ ଦେଖି ଅନି-
 ଅର୍ତ୍ତ । ଏଣିକ ପିଲମାନଙ୍କର ଅନାୟତା ଏକ
 ଗୁରୁତରଗଣର ଶିଖିକତା ଦେଖାଯାଏ । କେଣ
 ପିଲା ଓ ଗାତର ଚଳନ କୈବାଦୀର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ମାତ୍ର
 ଓ ଅକଳାନ ଦେଉଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଏଥିପ୍ରତି ନାହାରି
 ଦୃଷ୍ଟି ପ୍ରକାଶି ବଡ଼ ପରିଚାପର ବସୟ । ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ଦେବ ଏ ବସୟରେ ଦ୍ରୁତପ୍ରତିପ କଲେ ବଡ଼ ସୁଖର
 ବସୟ ଦେବ । ମାତ୍ର ଗବର୍ଣ୍ଣଦେବକୁ ବୁଝାଇ
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ଜାଣି କରନ୍ତେ ସଦକ ପଠ ନୁହେ ।
 ପଞ୍ଚାୟତର ଅନାୟତାଦେଶୀୟ ଗଜମାନେ
 ସ୍ୱା ଗଜ୍ୟରେ ନିଷେଧ ଅଛି ପ୍ରକୃତ ଓ ନ
 ମାନବାର ଦଣ୍ଡ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ଅନେକ ମଙ୍ଗଳ
 ଦେବ । ଅଣା କରୁଁ ଗୋମାନେ ଅକଳମେ
 ଏଥିର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ପ୍ରଜାଗରର ବୋଧିଏ
 ମହତ୍ତ ଉପକାର ସାଧନ କେବେ ।

—*—

‘ଅଭିଭବକ ପଞ୍ଚାୟତ ଦେଲିଅ’ ଗାତକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ-
 ସମ୍ପର୍କୀୟ ପକ୍ଷରେ ଦାହଦ୍ୟ ଯୋଗେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ
 ଦାନ କରନ୍ତେ ବହୁତ ଚର୍ଚ୍ଚା ହୋଇଅଛି । ସେ
 କହନ୍ତି ସେ ଦାହଦ୍ୟ ଯୋଗେ କେତେ ଉତ୍ତମ
 ଖାଇ ପିଇ ନ ପାଏ ମୋ ଉତ୍ତମ ଘରେ ରହୁ-
 ବାକୁ ଓ ଗାତରୁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଦାନ ହୁଏ । ମତ୍ତ-
 ନିମ୍ନଶାଳିନୀକ ଦାଣ୍ଡ ସମା ରଖିବାକୁ ନିଷେଧ
 କେବଳ ମାତ୍ର ପରଲୋକର ସମା ରଖିବାପ୍ରତି
 ଅଧିକତର ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା ଉଚିତ । ଦୁର୍ଗଲୋକେ
 ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବ୍ୟାଧିର ଉପାୟ ଜାଣିଲେ ସୁକା ବାଦା
 କରବାକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମତ୍ତନିପିପାଳିତ ଦୂରୁତ ଦାହର
 ପରଦ୍ୱାର କାଳ କେବଳ ଉତ୍ତମରୂପେ ପରଦ୍ୱାର
 ଏକ ଦୂର୍ବଳ ନିବାରକ ପ୍ରବ୍ୟାଦାନ ଖୋସିବ
 ଦେବା ଉଚିତ । ଦରପର ଅପେକ୍ଷାର ଦୁରୁ
 ଶେଷର ଗଜ ଜାତ ହୁଏ ଏକ ଦାହା କଦାକା
 କଲେ ସେ କଣେପ ପଳ ଲଭ ଦେବ ଏହା
 ଦୋଳିଆ ଅଧିକ । ଲୋକଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ କରବା
 ଜାଣନ୍ତୁ ସମ୍ପଦ ଅଟେ ଏକ ବିଜ୍ଞାନଦ୍ୱାରା ସେମା-
 ନଙ୍କର ଅସୋପ୍ୟତା ଦୁଃ କରଯାଉଥାରେ ।
 ଏ କଥାଗୁଡ଼ିକ ଅଧିକ ଅଟେ । ପ୍ରକୃତରେ
 ଦେଖାଯାଏ ସେ ଓଲଟଠା ଅଥବା ପ୍ରେନ ଆଗେ
 ଦୁର୍ଗା ବା ନିମ୍ନଶେଖାର ଲୋକଙ୍କୁ ନଷ୍ଟ କରେ ।
 ସେଉଁମାନେ ପଶେଇ ପରଦିନ ଆଇ ଦଶକ
 ଅନୁ ଲୋକେ କରନ୍ତି ତାଙ୍କ ଗେମ କଣେପ
 ହୁଇଁ ଯାଦୋହିଁ । ମତ୍ତନିପିପାଳିନୀକ ସେମନ୍ତ

ଉତ୍ତର ବାଦାର ପରଦିନ ରଖିବା ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଗବ-
 ଶ୍ଟିଦେବ ମଧ୍ୟ ତେମନ୍ତ ଲୋକଙ୍କର ଦରଦୂରାଦୂର
 କରବାପରିଶ କଣେପ ଯନ୍ତ୍ର ନୁ ଦେବା ଉଚିତ ।
 ଦୁର୍ଗଲୋକ ଦୁରୁ ଦୁର୍ଗଲୋକ ସହାମତ ସେମ ଜାତ
 ଦୋଳ ଦାହ ସଙ୍ଗେ ଅନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ସୁକା
 ଲୋକଙ୍କର କରାଏ ! ଏଥିପାଇଁ ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ
 ସମ୍ପଦ ଲୋକତା ଶାସ୍ତ୍ରର ଦେବ ।

—*—

ବାଲେଶ୍ୱର ଦୟାକାଳର ଶାନ୍ତେଶ୍ୱର ସୁଖ-
 ଚଣୀ ସେ ଅଷ୍ଟକର ଲୋକଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ନିବା-
 ଦଳ ଗ୍ରାମ । ସେ ସୁଖଚଣୀ ଗୋତ୍ର ପତ୍ରବା ଓ ଜଳ
 ନିବାନ୍ତ ମନ ଦେବାର ଦେଖି ବାବୁ ଦେମତନ୍ତ
 ଓ ପ୍ରଭୃତି କେତେ ଜଣ ବଦଲୋକ କମି-
 ଠି କର ସାଧାରଣ ଭେଦା ସଂଗ୍ରହଦ୍ୱାରା ତହିଁର
 ସଂସ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ
 ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଅର୍ଥ ଭେଦାଦ୍ୱାରା ଉଚିତା ସମ୍ଭବ
 ନୁହେ । ଏଥିପାଇଁ ବାଲେଶ୍ୱର ସମାଦବାହୁତା
 ବାଲେଶ୍ୱର ମତ୍ତନିପିପାଳିତ ଚେୟାରମାତ
 ଶୟଳି ବି, ସି, ସେନ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଏକ ଓଡ଼ି-
 ଶାର ଗଢ଼ା, ମହାଶକ୍ତି ମଣ୍ଡଳୀକ ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ସାହାଯ୍ୟ କରବାଦାରଣ ଅନୁସେଧ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ସେପ୍ରକାରେ କେତେକ ବଦଲୋକ କମିଠି ଚର
 କାର୍ଯ୍ୟରେ କ୍ରମ ଅଛି ଏକ କମିଠିରେ ଜଣେ
 କାତକମିସ୍ତ୍ରୀ ମହାଶକ୍ତିର କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ଅଛନ୍ତି ସେ
 ପ୍ରକାରେ ବ୍ୟବହାର ଗୋଟାଏ ଏକମେତ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ହୋଇଥିବ ଏକ ସେହି ସୁଖଚଣୀ ମତ୍ତନିପିପାଳିତ
 ଅନ୍ତର୍ଗତ ଥିବା ଓ ତହିଁର ସଂସ୍କାର ଓ ସଂରକ୍ଷଣ
 ମତ୍ତନିପିପାଳି କମିସନର ମହତ୍ତର ବୋଧିଏ
 ଗୁରୁତର କାର୍ଯ୍ୟ ଥିବାଦେଲୁ କମିଠି ଅବଶ୍ୟ
 ଚେୟାରମାତଙ୍କର କଣେପ ସାହାଯ୍ୟ ଲୋଡ଼-
 ଥିବେ । ସେ ପ୍ରସଙ୍ଗ କିଛି ପ୍ରକାଶ ନ କର
 ସଦ୍ୟୋଗୀ ଚେୟାରମାତଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟସହାଣେ
 ଅନୁସେଧ କରନ୍ତେ ମତ୍ତ ବୁଝାଉଛନ୍ତି ଦାହି ।
 ମତ୍ତନିପିପାଳିତ ମଧ୍ୟରେ ଜଳ ଯୋଗାଉବା
 ସହାଣେ ଲୋକେ ସାଧ୍ୟମତେ ଭେଦା ଦେଇ
 ସାହାଯ୍ୟ ଲୋଡ଼ରେ ଚେୟାରମାତ ମତ୍ତନିପିପାଳି
 ତକା ଓ ସରଦାସ ସାହାଯ୍ୟ ବ୍ୟାହାସ ବାଦା
 ଦେବା ଏକାନ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ବ୍ୟସ୍ତର ପରମାଣ
 ଶା ଦ ଥିବାପ୍ରକାରେ ଗଣା ମହାଶକ୍ତିମାନେ
 ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାର ଅବଶ୍ୟକତା ବୁଝିବେ
 କପରି ୫ ପୁଣି ପ୍ରକାଶ ଶ୍ରୀମାତ୍ କାର୍ଯ୍ୟସହାଣେ
 ଗଣା ମହାଶକ୍ତିର ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତା
 ଉଚିତ ବ? ଅନ୍ତତଃ ଦାହୁତ ସାହାଯ୍ୟ ଲୋଡ଼ିବା
 ବେଳେ ଘରକୁ ବଳାଇବା ହୁଏ ଦେଶରବା
 ସୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ଅଟେ ।

—*—

ରୁଦେଶର ସରପୋତି ସାହାଯ୍ୟ ପାଣି-
ସତାପେ ସମୁଦ୍ର ପ୍ରସବରୁମର ପାଇ ସମ୍ମାନଦ
କର୍ମକ୍ଷେତ୍ର ଦେବା ପ୍ରାପ୍ତି ସ୍ତ୍ରୀବାର ଚରଣକ୍ରମ ।
ସତୀ;---

ପଦ ସ୍ତ୍ରୀକୁର ମୋଟ ୮୫୧୨
ବାବୁ ଗଣନକଦାକ ଚୌଧୁରୀ ମୁଠସପ
ସମ୍ବଲପୁର ୮ ୧୦
ରେଡ଼ି ବଦଲେଟ ୮ ୨
ବଦଳ ଚିଠିର ସେକ୍ରେଟରୀ ବାବୁ ପ୍ରିୟ-
ନାଥ ବୃହସ୍ପତିକାଠାରୁ ୮ ୩୦

ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶ୍ରୀ ଚାନ୍ଦପୁରୀ ପୂଜାପଣ୍ଡା ଲେଖିଅ-
ଛନ୍ତି କେତେକ ଦେବେତ ଲବ୍ଧଲେଟ ଦେବାଦାସ
୮ ୩୦ କା ଓ ଅନେକ କୁମା ଉଠାଇ ସମୁଦ୍ର
ସୁଦର୍ଶନ କେ ଓ ସମୁଦ୍ର ଶୁଦ୍ଧଦେବ ପ୍ରଭୃତିକୁ
ରୁଦେଶରକୁ ପଠାଇଥିଲେ । ସେମାନେ
ବାବା ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ବାଧିଦେଇ ଶାନ୍ତଅଛନ୍ତି ।
ପୁଣି ପଣ୍ଡିତ ମୁରୁଖିୟ ରଥ ପୁଲ ଶିବର ଓ ଶାନ୍ତି
ମଣର ପ୍ରପତ୍ନି ଭେଦା ଦେଇ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
କଦାଳୟ ବୁଦ୍ଧ ନିର୍ମିତକାରଣ ୮ ୨୦କା ପଣ୍ଡିତ
ରହାଦର ମସବଦକ୍ଷୁ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେଉଁ
କ୍ରାନ୍ତିକର ପୁସ୍ତକ ଶ୍ରେଣୀ ଲଭ୍ୟାଦି ପୋଡ଼ିଯାଇ-
ଅଛି ସେ ସବୁ ଏଠାରୁ ଦୂର ପଠାଇ ବାକୁ କହୁ-
ଅଛନ୍ତି । ସମସ୍ତଙ୍କ ମିଶ୍ରଣର ଦୁଇଜଣ ସରମଦ୍ୟୁ
ବଜାଳାରୁ ଅସି ଦରଦୁମାଦକର ବୁଦ୍ଧନିର୍ମଣର
ଉପଦେଶଣ ଶୋଭାଉଅଛନ୍ତି । ଭରଣୋତ୍ତମେ
ଶକ୍ତପ୍ରସ୍ତ ନିତ୍ୟାନ୍ତ ମସବଦମାନେ ତାହା ଦେଖି
ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଥିବାର ଏଥିରୁ ଜଣାଯାଉଅଛି ।
ସରଦାର ୧୦୦୦କାର ବାଉଁଶର ମାସୁର ଛାଡ଼
କରି ଅନ୍ୟ କିଛି କରିବାର ଜଣା ନାହିଁ ।
ବୋଧ ହୁଏ ଜିଲ୍ଲା କଲେ ଭୁବ ଏ କଷ୍ଟରେ
ଅଧିକ କିଛି କରିବା ଅବଶ୍ୟକ ମତେ କରନ୍ତି
ନାହିଁ । ସାହାଯ୍ୟ କମିଟିର ମତ ପ୍ରଦାନ ଦେଇ
ବାହାମୟ । ତେବେ ଲେକର ଘରପୋଡ଼ି ଗଲ
ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦେବେ ଲେକ ସାହାଯ୍ୟ
ଶାନ୍ତବାର ଯୋଗ୍ୟ ଓ ଦେବେ ଲେକ ପଇ-
ଅଛନ୍ତି କମିଟି ଏ ସବୁ ପ୍ରତୀକ୍ଷା କଲେ ଅଜ୍ଞ
ଦେବା ଅବଶ୍ୟକ ଥିଲେ ବହୁର ପଦମାଣ
ସବସାଧାରଣ ଲେକେ ଜାଣିପାରି ବଦଳିପାରେ
ଦାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ।

ଗଞ୍ଜାମ ଶୁଣଦୁଇ ପାଣି ।

ଗଜମାସ ତା ୨୭ ରୁପରେ ଅସିତା ଧର୍-
ଶାଳା ବୁଦ୍ଧରେ ଗଞ୍ଜାମ ଶୁଣଦୁଇପାଣି କମିଟିର
ବାରିକ ଅଧିକେତେ ହୋଇଥିଲା । ବହୁର କଷ୍ଟ-
ମତ କରବଣ ଗଞ୍ଜାମ ସୁଶବ୍ଦରେ ପାଠ ଚର

ଅପରାଧ ଦେଲୁ । ସମ୍ବନ୍ଧେ ଅନେକ ବଦ୍ଧ-
ଲେଟ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ଏକ ଶ୍ରୀ ଦାମୋଦର
ସହକାରୀ (ପୁରୁଷ ଉପସ୍ଥେପକ) ସମ୍ଭାଷଣର
ଅଧିକ ପ୍ରବଣ ହଲେ । ଗଜବର୍ଷର ଉପୋର୍ଷରୁ
ଜଣାଗଲ ଯେ ସେବର୍ଷର ଅୟ ୮ ୧୮୧୧କା ଓ
ବ୍ୟୟ ୮ ୧୦୭୯ କା ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାୟ ୮ ୧୦୪୭୯
କା ବୁଦ୍ଧି କଥା ଶାନ୍ତପୁର । ସରଦ୍ୟୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
କାୟ ସାମାନ୍ୟ ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ୮ ୨୪୦୧ କା
ସେକ୍ଟର ବ୍ୟୟରେ ସହର ଅଛି । ଏଥିରୁ ପାଣିର
ଅବସ୍ଥା ଭଲ ଏବଂ ବହୁର ସୁଦ୍ଧାବଦ୍ଧାର
କେଉଁସୁବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜଣା ଯାଉଅଛି । ପୂର୍ବ ଦୁଇ-
ବର୍ଷର ଅଧିକ ପ୍ରାଧିକାର ଦୁଇଦିନର ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ
ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବର୍ଣ୍ଣିତବର୍ଷର ଅଧିକ ଉପା ଦେବା
ଅବଶ୍ୟ ହୁଏ ନୁହେଁ । ଏଥିରୁ ଜଳମଧ୍ୟାକ୍ଷର
ଉପାଦ ଉପା ପଢ଼ିବାର ବୋଲିବିନ ମାଣ କମିଟି
ବାବା ହୁଦ୍ଧମୁଖ୍ୟ କର ଦେବା ସ୍ୱାଗତ କଷ-
ସୂଚି କେଶେ ସହବାଦ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଓ ଏକ
୮ ୩୦ ୩୩ କା ଅସିତା ସଦ୍ଧରେ ବୁଲି ୮ ୩୦
କା ପାଇଅଛନ୍ତି ବଡ଼ ସୁଖର କଷ୍ଟ ଅଟେ ।
ମାଳ୍ୟବର ଅଭିଯୋଗ ଗଜା ଦୁଇଦିନର ଟଙ୍କା
ଦେବାକୁ ସ୍ତ୍ରୀବାର ଚରିବାରୁ ଚିଠିରୁ କେଶେ
ଧନ୍ୟବାଦ ପାଇଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ଦେବେତ ବ୍ୟକ୍ତି
ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ଦାନ କରିଅଛନ୍ତି । ଗଞ୍ଜାମବାସୀ
ସମ୍ଭାଷଣର ବ୍ୟକ୍ତିକର ଶିକ୍ଷାଦାନରେ ମୁକ୍ତପ୍ରସା
ଅନୁମୋଦେ ମତେ କରୁ ଓଡ଼ିଶା ଅପେକ୍ଷା
ଶ୍ରେଷ୍ଠତର । ତେଣୁ ସେମାନେ ଧନ୍ୟବାଦର
ପାଣି । ଚିଠିର ଦାୟ୍ୟ ମଧ୍ୟ ବଡ଼ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ।
ଦେବେତକ ଶୁଣ ତ ପ୍ରକାର ସାହାଯ୍ୟ ପାଇ
ଦେଉଁ କଦ୍ୟାଳୟରେ ପଢ଼ୁଅଛନ୍ତି ରିପୋର୍ଟରେ
ପ୍ରତୀକ୍ଷା ହୋଇଥିଲେ ଉତ୍ତମ ହୋଇଥାନ୍ତା ।

—୦—
ରୁଣକଣ୍ଠା ।

ବାଦି ଓ ଗୋମପଡ଼ାର ବଲିପଡ଼ା, ପାଥ-
ପୁର, ତାଳବସ୍ତ୍ର, ଗୋବିନ୍ଦପୁର, ସମତରପୁର,
କମ୍ପୁର, ଚିଟିକା, ବରପୁର, ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର,
ଓଗୁଆ, ଗୋପାଳପୁର, ପାଟପୁର, ସଦାକା,
ପଦା, ସମାବିତା, ଶିଖର, ରମକ୍ଷିପୁର ଓ
ଗୋବିନ୍ଦପୁର ଏସବୁ ଖ ୧୭ ଓ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତି-
ଲକ୍ଷମାନେ ମତ ପ୍ରାର୍ଥନା କରବାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ
ବଦଳୁଣାଦି " ବାଦି ଗମପଡ଼ା ସୁକନ୍ୟ ସମ-
ବାୟ ରୁଣକଣ୍ଠା, ରମିଟେକ " ନାମରେ
ସଫର ରେକର୍ଡ଼ର ମଠୁର କରଅଛନ୍ତି । ଏହି
ସମିତିର ସଦ୍ୟମାନଙ୍କ ଦୟାଳୁ ଅପଣା ଦେୟ
ଟଙ୍କାପରମାଣ ଶିମାବକ ରହିବାର ଛାଡ଼ା କର
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଉକ୍ତ ସମିତିରୁ ଲଭ ବାଧ୍ୟତା ଏବଂ
ମଧ୍ୟ ଛାଡ଼ା ଅନ୍ୟଲେକକୁ ରୁଣ ଦେବାର ଅଧି-

କାର ଦେଇ ବାବା ରେକର୍ଡ଼ର କରଅଛନ୍ତି
ସେହି ସମିତି ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୋଷବଦ୍ଧତାର ବୋ
ଡ଼ିଆଡ଼ିଟ ବା ରୁଣ ଦେବାଦାରଣ ଉପରୁ
ହୋଇ ବାରିକ ୮ ୮ କା ସୁଦ୍ଧା ଦେବାଦାରଣ
ପ୍ରସ୍ତାବ କରଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ କେଶେତ ପ୍ରାଦ-
କ୍ତରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି । ସେଉଁମାନେ ସର-
ଦାସ ପ୍ରମିଷର ଦୋଷ ସେକ୍ଟର ବ୍ୟାକ ବା
ବେକ୍ଟର ବ୍ୟାକ ପ୍ରଭୃତିରେ ବାରିକ ପରପଦ
୮ ୩୩ ଅଧିକ ୮ ୩୯ କା ସୁଦ୍ଧା ଟଙ୍କା
ଜମା କର ସମୁଦ୍ଧ ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ
ବାରିକ ଏହି ସମିତିରେ ଟଙ୍କା ଜମାକରବା
ଦ୍ୱିଗୁଣ ଲଭବର ଏକ ଭଲ ମାତ୍ରକ ବା
ଜାମିନଦେବୁ ସଭର ଅପଣା ଦାହିଁ । ପୁଣି
ଏହି ସମିତି ପ୍ରକାବର୍ତ୍ତକୁ ଉକ୍ତ ସୁଦର୍ଶିୟା ମହା-
ତର ଦବଲରୁ ର ସାକରବା ଏକ ଅନ୍ୟପଦ୍ଧେ
ବୋ ଯୋଗାଉବାଦାରଣ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇ-
ଅଛି ପ୍ରକାମାନେ ମାସକୁ ଟଙ୍କାପ୍ରତି ଏକ
ପଦ୍ୟ ବା ବହୁରୁ ଉପା ସୁଦ୍ଧା ରୁଣ ପାଇବେ
ଓ ଅଛନ୍ତି ଗରତ ଚିତ୍ତ ପଡ଼ିବ ଦାହିଁ । ଅ-
ଏବଂ ସେଉଁମାନେ ଏହି ସମିତିକୁ ଟଙ୍କା ରୁଣ
ଦେବେ ସେମାନେ ସରଦାସ ସୁଦ୍ଧା ଅଧିକ
ସୁଦ୍ଧ ପାଇ ନିଜେ ଲଭବାଦ ଦେବେ ଏକ
ପ୍ରକାବର୍ତ୍ତର ଅଧିକ ସୁଦ୍ଧା ଟଙ୍କା ପାଇବାର
ଉପାୟ କରଦେବାର ଧର୍ମଅର୍ଜକ ହୁଅବେ ।
ଯହିଁରେ ଦାହିଁ ଓ ପାରଦିକ ଲଭ ଅଛି
ସେଥିରୁ ସମ୍ଭାଷଣ ଓ ଶିକ୍ଷିତଲେକମାନେ ଅଗ୍ର
ସର ଦେବେ ଅନୁମୋଦେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁ ।

—*—
ଦେଲି ଧୂମକେରୁ ।

ଅନ୍ୟଦତ୍ତ ତଳେ ପଥାପଦ ଦାହପଦ ସ-
ଦେନ ବଲିଦତାରେ ଏହି ଧୂମକେରୁ କଷ୍ଟସୁ
ରେ ବକ୍ତୃତା କର ଚିହ୍ନଅଛନ୍ତି ସେ ଏହି ଧୂ-
ପ୍ରେମ ମଧ୍ୟ ତା ୨୦ ରୂପରେ ଏହା ସୁଦ୍ଧାର
ଅଧିକ ନିବଦଦତ୍ତା ଦେବ । ସରଦାପାଣର ଶ୍ରୀ
ଶ୍ରୀ ନିତ୍ୟରେ ଏକ ବଲିଦତାରେ ଦୁଇବର୍ଷର
ସହଯୋଗେ ସକ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦେବା ସାଉଁସଲ
ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ପୂର୍ବରୁ ଏହା ଅସ୍ତ୍ର ବେଦ
ଥିବାରୁ ଅଜ୍ଞ ଦେଖା ଯାଉ ଦାହିଁ । ଅପ୍ରେମମାସ
ତା ୨୪ ରୂପସାଏ ଏହା ଅଦୃଶ୍ୟ ରହି
ସେହି ସମୟରୁ ମତମାସ ତା ୧୧ ରୁପସାଏ
ସହ ସାହାନ୍ତି ଦେଖାଯିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହାର
ଲକ୍ଷ ଦାହିଁ ମାଣ ପୂର୍ବପାୟ ମତ ମାଣ
ତା ୧୮ ରୁପ ଉତ୍ତରୁ ଏହାର ଅଧିକ ଜମାକର
ଦେବ । ୧୮୩୩ ମସିହାରୁ ଏହା ଦେଖା ଯାଇ
ଥିବାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ୨୪ ବର୍ଷ ୩ ମାସରେ ଦେ-
ଉଠି ଅସିଅଛି । ବାସମାଳିଆଠାରେ ମତ ମାଣ
ବାମ୍ବରରେ ପୁଣି ସୁଦର୍ଶାସବନାଦେଖା ଯିବାର

ଉପଗ୍ରହଗଣନା ଉପରେ ଦେଖିବା ଉଚିତ ଥିଲା । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଗଣନାଗୁଡ଼ିକ ଯୋଗା-
 ଦତା ଏବଂ ଜରୀମ କାଳହାଣିକା ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ ।
 ଏବଂ ଜରୀମରେ ଗଣନାଗୁଡ଼ିକ ଯୋଗାଦତା ସମ୍ପ-
 କରେ ଗୋ ୫ ଓ ଏକ ନାଲସମ୍ପର୍କରେ
 ଗୋ ୧୨ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତ ମଞ୍ଚରେ କୋଇଅଛି । ଏହି
 କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁସାରେ କରୁନାହିଁ ସମ୍ପର୍କୀୟ
 ବ୍ୟବହାର ଓ ଅର୍ଥର ନବଗ୍ରାମ୍ୟ କୋଇଅଛି ।
 ଯୁବକମାନଙ୍କରେ ଏହିପରି ଅନେକ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ କୋଇଅଛି ଏବଂ ସରକାର
 ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଅର୍ଥସାହାଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଗୋ ୧୨ ଓ ଜଳଜରୀମ କାଳ ଓ ଗୋ ୨ ଓ
 ଗଣନାଗୁଡ଼ିକ ଯୋଗାଦତାସମ୍ପର୍କୀୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଅ-
 ଧାନ ଅଛି । ସେ ଶୁଣିବାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କେଉଁଅଛି
 ବାହା ଜମାଣତ ରେରେ ଏକପ୍ରକାରମଧ୍ୟରେ
 ସମସ୍ତ ଜନର ଏକ ଚକ୍ର ଚକ୍ର ପ୍ରାମାଣିକରେ
 ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କୋଇଅଛି । ସେ ନ ୧୧ ଓ
 କେଲି ଶୁଭକରୁ ଅସିବବେଳେ ଏକମାତ୍ର
 ଦିନକାଳରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସାଧନର ବିଶିଷ୍ଟ ଗଣନାଗୁଡ଼ିକ
 ଯୋଗାଦତାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା । ଉପଗ୍ରହରେ
 ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ କୋଇଅଛି । ତଥାପି ସମ୍ୟାମାନେ
 ଅନୁର ଅଧିକାକାର୍ଯ୍ୟ ଦେବାସମ୍ପର୍କରେ ବହୁ-
 ପାଲନ୍ତି ମାତ୍ର ତାହା କରୁନାହିଁ ଗଲେ ଅର୍ଥର
 ପ୍ରୟୋଗ । କେବଳ ଶିକ୍ଷାପ୍ରାପ୍ତ ଅର୍ଥାତମର
 ଉପାୟ ଦେବା ତାହାରି ଅନୁମୋଦିତ ଦେବାହା
 ସୁଦର୍ଶନ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକମାତ୍ରରେ ଯେତକ
 ବ୍ୟବସ୍ଥାଅଛି ତାହା ଯୋଗାଦତାର ଉପାୟ
 ଦାହିଁ ।

ଶାସନରେ ସୁଦ୍ଧା ଉପଗ୍ରହ କୋଇଅଛି
 ପ୍ରକାଶ କରୁଛନ୍ତି ଯେ ୧୯୬୨ । ୭ ଠାରୁ
 ବହୁବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷାବ୍ୟୟ ୩୮୯ ଲକ୍ଷରେ
 ୫୧ ଲକ୍ଷରୁ ଉଠିଅଛି । ଏକାକ୍ରମେ ଜଳ
 ବୋତ୍ତମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ତାହା ଶକ୍ତି ବରଷା ଏ ତାହା
 ସୁଦର୍ଶନ । ସୁଦର୍ଶନ ଶକ୍ତି ବସ୍ତୁର ଦେଉଅଛି ଏବଂ
 ତାହାଠାରୁ ଅଧିକ ଅଧିକ ଶକ୍ତି ବରଷା କି ଶାରେ ।
 ପୁଣି ବାହୁବର୍ଷୀ ଉପଗ୍ରହର ଶିକ୍ଷାସମ୍ପର୍କୀୟ
 ଯେଉଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିର୍ମିତ ଦେଉଅଛି ତାହା ଏହି
 ଉପାକ୍ରମରେ ଧରଣ ସାଧନ ନାହିଁ । ଏଣୁ ଅଧିକ
 ଅନୁକାଳମଧ୍ୟରେ ବିପ୍ଳବ ଶକ୍ତି ବରଷାକାର
 ଅଥା ବରଷାକାର ଶାରେ ।

ମାନ୍ୟବର ବଙ୍ଗେଶ୍ୱର ମହୋଦୟ ଏଥିଉ-
 ଠାରୁ ପ୍ରେସିଡେନ୍ସି କଲେଜକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରାନ୍ତରୁ
 ଉଠାଇଲେ ତାହା ଯେଉଁଠାରେ ଅଛି ତାହାକୁ
 ସେହିପ୍ରକାରେ ରଖି ବହୁବର୍ଷ ଯଥାଯୋଗ୍ୟ
 ଉପଗ୍ରହ ସାଧନ କରୁଥିବା ଓ ମେମ୍ବରମାନେ
 ଅପରା ବସ୍ତୁତାରେ ଅନେକ ଅପାସକିତ କଥାର
 ଅବତାରଣା କରୁନାହିଁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶକ୍ତିର ସୁଦର୍ଶନ

ବହୁ ଅପରାଧ ଦେଖିବା ପାଇଁ ହେଲେ । ଏହି
 ଉପଗ୍ରହଗଣନା ପାଠକମାନେ ଦେଖିଲେ ସେ
 ଅନୁମୋଦନର ବର୍ତ୍ତମାନ ଶ୍ରେଣୀର ମହୋଦୟ
 କାର୍ଯ୍ୟର ଲେଖ ଅଛନ୍ତି । ତାହା ସେ ତରଳ
 ପାଲନ୍ତି ବହୁବର୍ଷରୁ ଥାଆ ଅଥା ଦେଇ ଲେଖକ
 ମତକୁ ସମ୍ବଳସମାପେ ବିନୋଦନ କରିବା
 ସେ ଭଲ ପାଲନ୍ତି ନାହିଁ । ଶିକ୍ଷା ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର
 ଏ ଦୁଇଟି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲେଖକର ଅଧିକ ପ୍ରୟୋ-
 ଜନପୁ କୋଇଅଛି ଏବଂ ସମ୍ୟାମାନେ
 ବହୁବର୍ଷରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ଅଧିକ
 କରୁନାହାନ୍ତି ସେମାନେ ଯେଉଁଲେଖକମାନଙ୍କର
 ପ୍ରକାଶନ ପାଇଁ ମହୋଦୟ ଜଣାଅଛନ୍ତି ।
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଅଧିକ ଅବସ୍ଥା ଯାହାକାରଣରୁ
 ଦୌର ମତ କୋଇଅଛି ଯେଉଁ ଅନୁମୋଦନ
 ଏକପ୍ରକାର ଅଧିକାର ଅଥା କରୁନା ବିଜ୍ଞ-
 ମତା ମାତ୍ର । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏ ଦୁଇବର୍ଷରେ
 ଯେତେବୁଦ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ବହୁବର୍ଷରେ
 ଲେଖକମାନେ ଅବସ୍ଥା ସାଧନା ଦେବେ ଏବଂ
 ଉପଗ୍ରହ କରୁନା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଅଧିକ ଅବସ୍ଥା
 ବଳ ଦେଲେ ସେ ତାହା ଦେଲେ ଅନୁମୋଦନ
 ଏ ଦୁଇବର୍ଷରେ ଅଧିକ ଅଧିକ ଉପଗ୍ରହ ଦେଖି-
 ପାଲନ୍ତି ।

— ୧୦ —
 ଜଳ ବସ୍ତୁ ।

ଏକ ଗଣନାଦେବା ବିଜ୍ଞେ ଅଧିକାଳ
 ଯୋଗ୍ୟ ବସ୍ତୁ ଶୁଣିଲେ ଲେଖକର ଜଳବସ୍ତୁ
 ଜାତ କୋଇଅଛି । ପ୍ରକାଶନକାରୀ ଲେଖକମାନେ
 ପ୍ରଧାନ ଅର୍ଥକାର୍ଯ୍ୟ ମଣି ବଜ୍ର ପୁସ୍ତକରୀ ମାନ
 ଗୋଳାମ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ସେ ଜଳ
 ଦିଅନ୍ତି କୋଇଅଛି । ବେଶ୍ ବଜ୍ର ପୁସ୍ତକରୀ
 ଗୋଳାଦେବା ସୁପ୍ତ ପ୍ରାୟ । ଆଉ ଗୋଳାମ ତଥା
 ପ୍ରକାଶନର ବଜ୍ର ପୁସ୍ତକରୀ କି ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନ
 କରୁ ଯୋଗ୍ୟଅଛି ସେ ସବୁର ପରୋକାର
 ଦେଲେ ଅନେକ ସୁଧା ଦେଇଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର
 ତାହା ସୁଦା ଦୋଇ ପାରୁ ନାହିଁ । ସୁଦର୍ଶନ ଜଳ-
 ବସ୍ତୁକୋଳେ ଅପୁସ୍ତକା ଯେ ବିଜ୍ଞେଷ ବସ୍ତୁଅଛି
 ତାହା କୋଇବା ବାହୁଲ୍ୟ । ଏ ଯୋଗେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ
 ଦାନ ମଧ୍ୟ ଦେଉଅଛି । ବିଜ୍ଞେଷରେ ଚିତ୍ରପ୍ରାୟୀ
 ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁଦେଲୁ ଜମିଦାରମାନଙ୍କର ଲଭ
 ଅଛି ଓ ବଜ୍ର ଜମିଦାର ମଧ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ
 ଉପାଦେଇ ସୁଧରଣୀ ଅଧି ଗୋଳାମ ଲେଖକର
 ବସ୍ତୁ ମୋଡ଼ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ବସ୍ତୁଅଛନ୍ତି ।
 ମାତ୍ର ଅଧିକ ଦେଖିବ ଅଧିକପ୍ରାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ-
 ଯୋଗ୍ୟ ଜମିଦାରଙ୍କ ଲଭ ଅଧି ଅଧି ଓ ଗୁରୁ
 ବସ୍ତୁରେ ଶ୍ରେଣୀ ଜମିଦାର ସଂଖ୍ୟା ବସ୍ତୁଅଛି ।
 ଅନେକ ଜମିଦାରଙ୍କ ଯେତ ପାଲନ୍ତି ତାହା । ଏଥି-

ଉପରେ ପାଳ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ଦୋଇ ପ୍ରାମର ଅଧି-
 କାର୍ଯ୍ୟ ସୁଧରଣୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବ୍ୟବହାରକାରୀ
 ବୋଲି ଲେଖା ଯାଉଅଛି ଏବଂ ପ୍ରକାଶନକେ ସେ
 ବିଷୟରେ ଅଧିକ ଦୋଇ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତ-
 ମାନ କରୁଥିବେ ସହଜ ସୁଦର୍ଶନ ବସ୍ତୁଅଛି ।
 ପ୍ରାୟ ଏ ବିଷୟରେ ଯୋଗ୍ୟ ମୋଡ଼ମା
 ଯର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୋଇ ଜମିଦାରଙ୍କ ଗୁମାସ୍ତା ଉପରେ
 ଦିଅ ଦୋଇଅଛି । ପ୍ରାମାଣିକରେ ଏବେ ସୁଧ-
 ରଣୀ କରୁନ ବସ୍ତୁରେ ପୁଣି ଯାହା ମୋଡ଼ିଏ
 ଅଛି ତାହା ପ୍ରକାଶନକାରୀ ଲେଖା ଦେଲେ
 ଜମିଦାର ଅଥା ହାହିକ ବଳ ସୁଦର୍ଶନ ସୁଦା ମସ-
 ମତ ବରଷାକୁ ବାହାରେ ? ଏଣୁ ବଜ୍ର ବସ୍ତୁମ
 ସମସ୍ୟା ଉପଗ୍ରହ । ଏଥିଉଠାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର
 ଅଧିକ ଦେଖିବା ଦାହିଁ ଯେ ସମସ୍ତ ପ୍ରାମର
 ସୁଧା କରୁଥିବେ ଶାରେ । ବରଂ ଲେଖକେ
 ଉପଗ୍ରହ ଦେଲେ ଜଳ ବୋର୍ଡ଼ ବସ୍ତୁଅଧି ଓ
 ସରକାର ବସ୍ତୁଅଧି ଦେବା କିମ୍ପା ଅଧିକ
 ଯେଉଁଠା ଲେଖକ ଶକ୍ତି ବରଷାଦେଲେ ସେମାନେ
 ଫଳ ପାଉଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଯେମନ୍ତି ପରଦା ବେନୀ
 ଗା... ଯାହା ପରାପେ ଶାକ୍ତି ପ୍ରୟୋଗର ସୁଧ
 ଏବଂ ଜଳବୋର୍ଡ଼ ଯୋଗ୍ୟ ଗୋଳାମେ ତାହାପ୍ର-
 ତାର ବସ୍ତୁକା କରୁନାହିଁ ଅନେକ ପ୍ରାମର
 ଲେଖକ ସାଧନା ଦେବାକୁ ସୁଦା ବାହାରିଲୁ
 ଦାହିଁ । ସୁଦର୍ଶନ ସମସ୍ୟା ଅଧିକ ବିଷୟ ଦୋଇ
 ଅଛି । ଯଦି ପ୍ରାମର ଜମିଦାର ଓ ପ୍ରକାଶନକେ
 ମିଳି ଏ ବିଷୟ ବିଷୟ କରୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବେ
 ଦେଲେ ଅନେକ ସୁଧା ବସ୍ତୁଅଛି । ଜମିଦାର-
 ମାନେ ଅଧିକାଧି ଶିକ୍ଷିତ । ପ୍ରକାଶନ ଶକ୍ତିର
 ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ତାହା ବିଷ-
 ଯୁର ଉପଦେଶ ଦେଇ ପ୍ରାମର ଉପଗ୍ରହ ସାଧନ
 କରୁନା ଜମିଦାରଙ୍କ ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ । ପ୍ରାମ
 ଥିଲେ ସିଦ୍ଧା ଜମିଦାର ଯାହା ଭୂଉପପା ପାଉ-
 ଅଛନ୍ତି ତାହା ପୁଣି ଉପଗ୍ରହ ପୁସ୍ତକରୀମାନ ସବ-
 ସାଧନକାରୀ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ବୋଲି ଲେଖିବା ପ୍ରାମ-
 ରେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନମାନେ ପ୍ରକାଶନକେ
 ଦେଉଥିବେ ବ୍ୟବହାର କରୁନାହିଁ ସୁଧ ବା
 ଅଧିକାର ଅଛି ତାହା ଲେଖିଦେବା ଉଚିତ ।
 ମସ୍ୟାଦି ପ୍ରାମ ଜମିଦାରଙ୍କର ବୁଝାପଣା ଅସି-
 ବାର ବାଟ ସୁଦର୍ଶନ ସମସ୍ୟା ପୁସ୍ତକରୀ ପରଷା
 କରୁନାହାନ୍ତି ଜମିଦାରଙ୍କ ମତ ବରଷାରେ ।
 ମସ୍ୟାଦି ଦେବାରେ ଜମିଦାରଙ୍କ ଅଧିକାର ଅଛି
 ମାତ୍ର ଯୋଗ୍ୟମାନ ଶିକ୍ଷା ବସ୍ତୁ ଅସିଲୁ ପ୍ରକାଶ-
 ନକାର କରୁ ମାତ୍ର ଗଣନା ଓ ଏକ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ
 ବସ୍ତୁର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ଲେଖିବା-
 ଦ୍ୱାରା ତାହାର ବଳ ଅଧିକ ଦୋଇଅଛି । ଅନୁମ-
 ମାନ ବିବେଚନାରେ ଜମିଦାର ଓ ପ୍ରକାଶ

ମଧ୍ୟରେ ମେଳ ରହିଲେ ସବୁଦିନ ମେଳିବିନ ।
 ତେବଳ ମେଳଟି ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥାରେ ତ
 ଉପାୟରେ ହୋଇପାରିବ ବାହାହିଁ ଚିନ୍ତା
 କଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି । ଯେଉଁ ଶୁଭକର ଟୁଲିର
 ଦିଆ ଅନୁମୋଦେ ବାଲମ୍ବର ଦୁହ ଅଧିକ
 ସେହିଠାରେ ମେଳ ହେବାର ଶକ୍ତି ଅଛି । ଜି-
 ଦା, ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ଏକ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଲୋକ-
 ମାତେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଅଥବା ସମୟରେ ସଜନା ସମ-
 ସ୍ୱରେ ପ୍ରାମ ଲୋକଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମିଶି ଶୁଭକର
 ସଦା ଉତ୍କଳୁ ପ୍ରାମର ଅଭାବ ଦିଆ ପଡ଼ାଇଲେ
 ଅଳ୍ପେ ଉପହାର ହେବ । ଅନୁମୋଦେ ଜମି-
 ଦାର ଓ ଶକ୍ତି ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଧୀର ଶୁଭରେ ଏ
 କଷ୍ଟ ଚିନ୍ତା ତରକାତାଳଣ ଏକାନ୍ତ ଅନୁଗ୍ରହ
 କରୁଅଛି । ସବୁ କଷ୍ଟରେ ମନସ୍ଥିମେୟକ ମୁଖା-
 ଶେଷା ତର ଚୁଳି ହୋଇ ବସିବା ଲାଗିବ ଦୁଃଖ ।
 ଯଦି ଅନୁମୋଦେ ଜଳେ କରମକର୍ମ ସେ
 କଷ୍ଟରେ ସତେଜ ହେବା ସଦାକାମୀ ଚାହୁଁବା
 ଓ ଅନୁମୋଦର ତତ୍ତ୍ୱସମ୍ମତ ଏକାନ୍ତ ଯତ୍ନ
 ଦେଖିଲେ ମନସ୍ଥିମେୟ ସାଦାକାମୀ ଓ ସଦାକର୍ମ
 ତ ଦେଖାଇ ରହିପାରିବେ ତାହିଁ ।

ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେମାନେ ଏକତ୍ର ଚିନ୍ତା କରିବା ଯିବି
 ଦେ, ଧର, ଦେବ ତେ ମାସ ହୁଣି ପାଇଲେ ଓ ମହାନ-
 ଦେବର ଅଧିକାର ଲାଭ ମଧ୍ୟରୁ ବାହୁ ମନୋହରୀୟ ବଜ୍ର
 ବା ବାହୁରେ ଉପସ୍ଥ ହେଲେ ।

କେବଳ ଶାସ୍ତ୍ର ଚଳିଲେ ବାହୁ ଉପାଦାନ ମହାନ୍ତ
 ବାଲେଶ୍ୱର ଉପ ଉପର ଦେବାଳ ବୋର୍ଡର ସମ୍ପାଦକ
 ହେଲେ ।

ଏକ ତା ୧୮ ଦିନରେ ସେହି ଦେବା ପ୍ରାୟରେ ଓଡ଼ି-
 ଶାଳ ଉପାଦାନରେ ବରଦତ୍ତ ତର ପୁନଃପ୍ରାୟ ପ୍ରାୟ
 ରହିବ ।

ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ସମ୍ପାଦ ।

ଏ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତରେ ଏ ନିମନ୍ତେ ବୁଦ୍ଧି ଚାହିଁ । ଦେବେ
 ମେଦ ଦେଖାଦେଖିବ । କେବଳେ ଏକ ଶାଳ ମାତ୍ର
 ପଦସ୍ୱରୂପ ଶାଳର ପଦର ବହୁଅଛି ।

ସମାଜର ସାଥୀ ରୁଦ୍ଧ । ମାତ୍ର ମେଦସଦର ଏକ
 ଶାଳରେ ଓ ଚଳା ଉପସ୍ଥ ହେବା ବୁଝାଯାଏ ।

ମନୋହରୀୟ ଶାଳର ଉପସ୍ଥ ବଡ଼ି କାଳ ଉପା
 ପଦଶାଳ ପ୍ରାମ ରୁଦ୍ଧଅଛି ।

ଏ କେବଳ ମେଦସଦର ମୁଦ୍ଧ ଶା ଓ ଅଧିକ ମଦେ
 ଶାଳମାନଙ୍କ ଜମି ସମ୍ପଦେ ଶାଳ ଉପସ୍ଥ ଶାଳର ବଦ-
 ଦିନା ଅଧିକରେ ବରଦ ବିଶ୍ୱରୁ ପଠାଗାଇ ୫-୦୦୦ ଟା
 ଲାମିନେଇ ଅଛି ।

ଏଠା ଶାଳମାନଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱସମ୍ମତ ଶାଳର ପଦସଦା
 ଶାଳମାନଙ୍କର ଦେ-ତର ପ୍ରକା ପଦର ଏକା ଶାଳା ଓ
 ଶାଳର ଶାଳର ବିଶ୍ୱରେ ଶାଳମାନଙ୍କ ଉପସ୍ଥା ପ୍ରକା
 ଶାଳରୁ ମାତ୍ର ଶାଳରୁ ଶାଳର ଅଧିକ ମଦେ ଶାଳ ମାତ୍ର
 ବାହୁ ଶାଳରୁ, ବୋଷ ଉପସ୍ଥ ବହୁଅଛି ।

ଏଠା ଶୁଦ୍ଧସାଧୁରେ ଏକ ସୋମକାର ବଦ ରୁଦ୍ଧପ୍ରକ
 ସମସ୍ତେ ଶାଳର ମାତ୍ର ଏକ ଶାଳରୁ । କି ୧୫ ଶିଳ
 ଶାଳର ବଦା ଶାଳର ଶାଳର ଶାଳର ବେଦ
 କ୍ଷୟରେ ସେହି ଏକେ ସମି କ୍ରମାଟ ଲୋକ ଦେବାକୁ
 ଶାଳ ମଦେ ଶାଳରୁ । ଏକ ୫୦ ଏକ ଓ ଦେବେ
 ପ୍ରକା ଶାଳରୁ ଅଛି ।

ଏ କେବଳ ଶାଳର ଉପସ୍ଥରେ ଏକ ଉପକାର ରୁଦ୍ଧ
 ପ୍ରକା ସମସ୍ତ ପ୍ରାୟ କି ୧୦୦ ଏକ ଏକ ସମସ୍ତ ପ୍ରକା
 ସହତ ଶାଳରୁ ଅଛି ।

ବାହୁ ତତ୍ତ୍ୱସମ୍ମତ ବାହୁ ବାହୁରୁ ଶାଳରୁ
 ଉପସ୍ଥ ଦେଖିବା ମନେ ସେଠା ଉପାଦାନ ପ୍ରକା ମାତ୍ର
 ଶାଳରୁ ଶାଳରୁ ଶାଳରୁ ବରଦାସ୍ତ ବେଦ ପ୍ରମା
 ବେଦ ଶାଳରୁ ଅଧିକରେ ଏକ ସୋମକାର ଶାଳ ମାତ୍ର
 ବାହୁ ଶାଳରୁ ଶାଳରୁ ବିଶ୍ୱରେ ୫-୦୦୦ ଟା
 ହୋଇଅଛି ।

ଏକାମ୍ର ଉପସ୍ଥରେ ଏକାମ୍ର ଶାଳରୁ ବହୁତ ପାଠ
 କରୁ କି ବହୁତେମସି ବରଦାସ୍ତ ଏକ ୦, ୧୦ ଉପ
 ମଧ୍ୟାତ୍ର ବା ୧୫ ସମସ୍ତେ ଶାଳ ୧୦୦୦ ଦେଖିବ ବଦ
 ସମସ୍ତ ପ୍ରକା ଶାଳରୁ ଶାଳରୁ ଅଛି । ଏକା ଓ ବର୍ଣ-
 ମାନେ ଶାଳରୁ ଶାଳରୁ ଅଧିକରେ ଏକ ଓ ବଦ
 ଶାଳ ବରଦାସ୍ତ ଉପସ୍ଥରେ ଶାଳରୁ ଶାଳରୁ
 ଶାଳରୁ ବହୁଅଛି ।

ବାଲେଶ୍ୱର ନଗର ନାମା ଶାଳରେ ଓ ଚଳାରେ
 ପ୍ରକାରେ ବୁଦ୍ଧ ଏକ ବଦ ମାତ୍ର ପଦ ଅଛି । ମୋଦସଦରେ
 ମଧ୍ୟ ଓ ଚଳାରେ ବଦ ବୁଝା ଗଣି । — ବା: ବା: ବା:

ଏକ ପ୍ରକାରେ ପ୍ରକାରେ ସେ ଅଧିକ ସଦାକାମୀ
 ବୁଦ୍ଧ ମିଶ୍ର ଉପସ୍ଥରେ ଶାଳରୁ ବେଦ ଶାଳରୁ ଏକା
 ଶାଳରୁ ବଦାସ୍ତ ଶାଳରୁ ଶାଳରୁ ବଦାସ୍ତ ଅଛି ।
 ସେ ଏକାସଦରେ ବେଦେ ସଦା ଶାଳ ପ୍ରକାରେ ବେଦା
 ଶାଳା ଏକ ସଦା ଶାଳ ଅଛି । ବା: ବା:

କେବଳା ଦେଖାଦେଖିବ ଉପସ୍ଥରେ ବଦାସ୍ତ
 ଉପାଦାନରେ ଉପାଦାନ ଶାଳରୁ ବଦାସ୍ତ ଶାଳରୁ
 ବାହୁ ଅଧିକରେ ବଦାସ୍ତ ଶାଳରୁ ବେଦା
 ଶାଳ ୫୦୦୦ ଟା ଲୋକ ଶାଳରୁ ଶାଳରୁ ଶାଳରୁ
 ଶାଳରୁ ଶାଳରୁ ।

ମାତ୍ରାଦେ ବେଦ ପ୍ରକାରେ ମଦାସଦା ଏକ ମଦାସଦ-
 ଦମାସଦା ଅଧାଣୀ ବସନ୍ତାଳରେ ବେଦ ଶାଳା ବଦାସ୍ତ
 ଶାଳା ବଦାସ୍ତ । ଶ୍ରୀମତୀ ଦମାସଦା ମଦାସଦା
 ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବାହୁ ସଦା ବଦାସ୍ତ ।

ମଦାସଦା ବେଦ ବଦାସ୍ତରେ ମୁଦାସଦା ଶାଳ-
 ସଦାସଦା ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ହୋଇଅଛି । ମୁଦାସଦା
 ବଦାସ୍ତ ଶାଳରୁ ଶାଳା ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ
 ଶାଳା ବଦାସ୍ତ ପ୍ରକାରେ ସଦାସଦା ବଦାସ୍ତ ।

ବେଦା ଶାଳରୁ ଏକା ସଦାସଦା ଶାଳା ବଦାସ୍ତ
 ଶାଳରୁ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ
 ମୋଦାସଦା ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ
 ଶାଳା ବଦାସ୍ତ । ଶାଳା ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ
 ଶାଳା ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ।

ଏକ ବଦାସଦା ପ୍ରକାରେ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ
 ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ମଦାସଦା ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ
 ଶାଳା ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ।
 ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ
 ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ।

ମଦାସଦା ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ
 ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ
 ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ
 ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ।

ପ୍ରକାରେ ବଦାସ୍ତ ପ୍ରକା ।

ଶ୍ରୀ ବାହୁ ତତ୍ତ୍ୱସମ୍ମତ ବେଦ—ଦେବ
 ଦୁର୍ଗରେ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତେ ବାସନ୍ତେ ଶାଳ ଉପସ୍ଥ
 ଶାଳ ବଦାସ୍ତ ବେଦା ଶାଳା ବଦାସ୍ତ
 ବଦାସ୍ତ ଅଧିକ ହେବୁ ।

ପ୍ରକାରେ ବଦାସ୍ତ ।

ପ୍ରକାରେ ବଦାସ୍ତ ମଦାସଦା ବଦାସ୍ତ ଅନୁ-
 ମୋଦେ ଦାସ୍ତା ଲୋକ ।

A SUGGESTION ABOUT SPORTS

To The Editor of Utkal Dipika.

Sir,
 The Association, started in Orissa
 for the encouragement of athletic
 sports, has done very little for the
 encouragement of any other game

ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ସମ୍ପାଦ ।

କେବଳା ଦେଖିବ ।

ଓଡ଼ିଶା ଉପରେ ଏକ ବସନ୍ତର ଶ୍ରୀ ସୁକ୍ତ ଉପାଦାନ
 ଦେଖିବ ବଦ ୧୦୦୦ ମସିହା । ଅପ୍ରେଲ ମାସ ତା ୧୫ ଦିନ
 ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ
 ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ମାତ୍ର ଓ ବଦାସ୍ତର ଶ୍ରୀ ସୁକ୍ତ ଶ୍ରୀ ବଦାସ୍ତ
 ଉପାଦାନ ଅଧିକ ଅଧିକ ବଦାସ୍ତ ଓଡ଼ିଶା ବଦାସ୍ତ
 ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ହେବ ।

କେବଳା ଦେଖିବ ଓଡ଼ିଶା ଶାଳରେ ବଦାସ୍ତ
 ବାହୁ ଅଧିକରେ ଏକ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ
 ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ।

କେବଳା ଦେଖିବ ଓଡ଼ିଶା ଶାଳରେ ବଦାସ୍ତ
 ବାହୁ ଅଧିକରେ ଏକ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ
 ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ।

ସଦାସଦା ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ
 ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ
 ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ।

କେବଳା ଦେଖିବ ଓଡ଼ିଶା ଶାଳରେ ବଦାସ୍ତ
 ବାହୁ ଅଧିକରେ ଏକ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ
 ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ।

କେବଳା ଦେଖିବ ଓଡ଼ିଶା ଶାଳରେ ବଦାସ୍ତ
 ବାହୁ ଅଧିକରେ ଏକ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ
 ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ।

କେବଳା ଦେଖିବ ଓଡ଼ିଶା ଶାଳରେ ବଦାସ୍ତ
 ବାହୁ ଅଧିକରେ ଏକ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ
 ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ବଦାସ୍ତ ।

ଏସ୍ପି. ବାବୁରଜରବା ସମାପଣ ଠିକା
 ଲେଟ୍ଟର ୧୦୦୦ ପୁଟ୍ଟକୁ ନ ୧/୪ ହାସାବେ
 ଏସ୍ପି. ଏକ୍ସ୍ପ୍ରେସ୍ କି ୪୦
 ୧୦୦୦ ପୁଟ୍ଟକୁ ନ ୨/୪ " ବଦଳ " " ୬୦
 ୧୦୦୦ ପୁଟ୍ଟକୁ ନ ୦/୪ " ମତପା ୧
 ଚନ୍ଦ୍ରୀଟିଲ କି ୧୦
 ମାସିକ ନ ୧୧୧ ବେଗେରେ ଦପ୍ପର କି ୧
 ବରଝିଅ } D. D. Bhaduri
 ତା ରଜ ଏପ୍ରିଲ } ସେବେଲମେଣ୍ଟ ଅଫିସର,
 ସଂ ୧୯୧୦ ସାଲ } ପାଣ୍ଡିଚା
 ଶ୍ରେ: ଅ: ବରଝିଅ ମସୁରକଣ୍ଠ ଷ୍ଟେଟ

Notice.

Tenders are hereby invited for the execution of the under-mentioned metalling works for the year 1910 11 and intending contractors can obtain information respecting them from the Municipal office. The tenders are for rates only without regard to quantity and are to be filed in sealed covers on or before the 10th May 1910.

No	Name of roads	Quantity of laterite stone
46	Cemetery Road	500 "
47	Mansingpatna "	1000 "
48	Mangla sahi "	500 "
49	Jaggoswar Babu's Lane	100 "
50	Telegraph Office Road	500 "
51	New Market "	500 "
52	Fakir Takia "	100 "
53	Briyannath Babu's Lane	300 "
54	Kailash Babu's Lane	600 "
55	Hadi sahi Road	100 "
56	Jubilee Park Road	100 "

Cuttack, } J. N. Bogo
 Municipal Office. }
 28-4-10 } Chairman

NOTICE.

The Commissioner has fixed Tuesdays between 8 and 10 A. M. to receive visitors, and by appointment only at other times. He receives no visitors on Sundays.

Orissa } D. N. Das.
 Commissioner's Office } Personal Assistant
 29-4-1910. } to Commissioner.
 Cuttack } Orissa Division.

ଉତ୍କଳ ଦୀପକା ।

SALES FOR ARREARS OF REVENUE.

For this purpose we shall have first to deal with the enhancement of Government Revenue effected in the course of the last Settlement and to point out its effects upon the several classes of people affected thereby directly or indirectly. It should be observed here that with the exception of an insignificant number of Zemidaries, the revenue payable by all the Zemidaries in Orissa forming the bulk is as yet temporarily settled, i. e., subject to enhancement after the expiry of the particular period sanctioned by Government on the occasion of each Settlement of Revenue. We say as yet because the glimmering rays of hope of a permanent Settlement of Revenue of Orissa, so repeatedly and solemnly promised in various Regulations from the very commencement of the British Raj till 1821 have not yet vanished out of the horizon of expectation, although in its place, Orissa is being annually visited with a certain kind of Settlement operation going in from year to year and will perhaps continue for ever.

Now, the amount of Government revenue payable by these temporarily settled Estates has, in the course of the last settlement operation concluded in 1898-99, been raised from Rs. 13,84,000 to Rs. 21,29,000, the increase being Rs. 7,18,000 in amount and 54 by percentage, whereas the increase effected during a period of 40

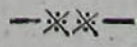
years from 1805 to 1845 amounted only to Rs 295100 and that the revenue settled in 1820 was after 25 years raised only by Rs 44000. It is somewhat curious that the officer who has denounced the enhancement of earlier periods as rash is the person responsible for the last Settlement operation. Before working out in figures the results of the present assessment and showing their effects upon the several classes of people concerned it would be convenient to dispose of certain arguments by which this enormous enhancement is sought to be justified. Briefly stated the main grounds of these arguments are:—

- (1) That only 54 percent of the gross assets has been taken by Government as revenue while a higher percentage namely 64, was taken in the old settlement of 1837-45.
- (2) The gross assets on which the revenue has been assessed has risen from Rs 2138000 to Rs 3868000 in 1898-99.
- (3) The rise in the price of staple crops.
- (4) The absence of enhancement of Government revenue during a period of 60 years from 1837-97, although the Settlement concluded in 1845 was for 30 years only.

To begin with ground (1): This ground of justification is robed with a garb of apparent truth but when properly analysed, the formidable fallacy lying underneath at once betrays itself. It is a well established and universally recognised economic principle that the fairness of an assessment depends upon the means of subsistence which it leaves to the payers. This noble and sound principle has been very lucidly and at the same time, emphatically enunciated in Sec. 1 of Reg. VII of 1822 which was enacted for the very purpose of Revenue Settlement in Orissa and which is still in force. Herein we find: "Whereas a moderate assessment being equally conducive to the true interest of government and to the well being of the subject it is the wish and intention of the Government that in revising the existing settlement, the efforts of the Revenue Officers should be chiefly directed not to any general and extensive enhancement of the Jama but to the objects of equalising the public burdens and of ascertaining, settling and recording the rights, interests and privileges and properties of all persons."

It is therefore to be seen whether the assessment under discussion stands the test of these unimpeachable principles i. e. whether it is moderate and conducive to the true interest of Government and the well being of the subjects and whether it has left requisite means of subsistence to the payers.

To be continued

No	Name and Roads	Quantity of laterite stone
1	Main Road, Part I.	7587 c ft.
2	Do. Do. II	7599 "
3	Do. Do. III	7590 "
4	Chhatra Bazar Road	3000 "
5	Lunatic Asylum " I	4970 "
6	Do. Do. II	4800 "
7	Benihat Monglabag Road	4500 "
8	Pitbaour "	3500 "
9	Doek "	2000 "
9	Muchi sahi "	1500 "
10	Malla sahi "	1000 "
11	Machua Bazar "	500 "
12	Bojra Kabat "	3000 "
13	Kalikinker's "	500 "
14	Makhanpur "	500 "
15	Maria Bazar "	2500 "
16	Manesty's "	200 "
17	Cuttack Chundy "	3000 "
18	Purighat "	3500 "
19	Beparisahi "	1000 "
20	Katbgarasahi "	750 "
21	Chandhuri Bazar Market,	1500 "
22	Civil Court "	2550 "
23	Madut Khaty "	200 "
24	Banka Bazar "	1500 "
25	Alam Chand Bazar "	1000 "
26	Oria Bazar "	2000 "
27	Kaji Bazar "	2500 "
28	Jagannath Ballav "	500 "
29	Ehutin sahi "	4186 "
30	Surahat Christian sahi "	500 "
31	Ganes Mandir "	3556 "
32	Goneshghat "	1500 "
33	Bakhrabad "	1000 "
34	Joyce Babu's "	300 "
35	Telinga Bazar "	1000 "
36	Baglunnathjee Lane "	1000 "
37	Naya sarak cross Road "	200 "
38	Kathjuri river side "	2500 "
39	College Lane "	1500 "
40	Normal school Lane "	1000 "
41	Makunda Prasad Road "	1000 "
42	Ripon "	1000 "
43	Stoneys "	2600 "
44	Colsiapur "	2500 "

ମାତ୍ୟବର ବଜର ଲେଖକଙ୍କୁ ସମର୍ଥନ ଦେବା ପ୍ରକାଶକ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଗତ ବା ୧୮ ରତରେ ଦୋଷଣା ଦେଇଅଛନ୍ତି ଓ ବାଲେଶ୍ୱର ଜଲଲ ଯୋଗେ, ଜଳେଶ୍ୱର ଏବଂ ବସ୍ତା ଏହି ଭଳିଆନା ଅନୁଗତ ସରକ ମୌଜାର ସହକ୍ଷିପାତ ଭୁବନେଶ୍ୱର ପ୍ରଦାନ ଦୋଳ-ଅଳ୍ପ । ଗତ ୧୮ ରତର ଭଲଭବା ଗଜେଟରେ ଏଥିର ବଜ୍ରପଦମାତ ପ୍ରକାଶିତ ଦୋଳଅଳ୍ପ ।

ବାଲେଶ୍ୱର ଭଲ ଯୋଗେ ଥାତା ଅନୁଗତ ଦୋଳାତ ଚଳଲର ପଞ୍ଚାଏତ ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ଦାସଙ୍କୁ ବଜ୍ର ଗଜେଟରେ ବରଷାପ୍ର ଓ ବାଦକର ସମସ୍ତ ସମବା ରହିତ ଦର ବାଦକ ପ୍ରାତରେ ବାବୁ ଦଲେକ୍ଷ ପାଣ୍ଡେଙ୍କୁ ସେହି ଭଳିର ପଞ୍ଚାଏତ ପ୍ରେସି-ଡେଣ୍ଟ ଜୟନ୍ତ ଦରଅଛନ୍ତି । ସେ ସେହି ପଦ ଓ ବହିର ସମବାମାନ ବ ୩ ଶର୍ଯ୍ୟାନ୍ତ ଲେଖ ଦରପାରିବେ ।

ରୁବଦେଶର ସରପୋଜି ସାଦାସ୍ୟ ପାରି-ସଦାସେ ଶ୍ରୀମତ୍ ପ୍ରସନ୍ନକୃମାର ପାଇ ସମ୍ପାଦକ ଜମ୍ବୁଜୟିତ ଭେଦାପ୍ରାପ୍ତି ଶ୍ରୀକାଲ ଦରଅଛନ୍ତି । ସତା ପ୍ରକାଶକୃତ ମୋଦ ୯ ୪୫୪ ୯ ଶ୍ରୀମତ୍ ମଧୁସୂଦନ ସେତ ସୁପ୍ର ଏକ୍ସିକ୍ୟୁଟିଭ ଇଞ୍ଜିନିୟର ଭଦେ ୯ ୫ ୯

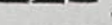
ଶ୍ରୀମତ୍ ମାଧବଚନ୍ଦ୍ର ଦାସୁତ ସଃ ତେ: ଦଲେ-ଭର ବାଲେଶ୍ୱର ୯ ୫ ୯
ଭଲଭାଗଜା । ମା । ବାବୁ ଶ୍ରୀମଦଦାସ ଦାସୁତ ୯ ୧୦୦ ୯

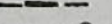
—*—
ଇନ୍ଦ୍ରିୟ, ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟମ୍, ହିନ୍ଦସ୍ୱରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଇନ୍ଦ୍ରଜିତରସାତ ଭଲ ନାମତ ସମ୍ପାଦକମାନତ ଏବଂ ମୁଦ୍ରାପାତମାନପାସାଙ୍କ ବଜ୍ରତା ତଥା ସତେ-୧୫୫ ରକ୍ଷାମାନ ନାମତ ପ୍ରକୃତଯୋଜାର ଗଲ୍ ଦୂତତ ମୁଦ୍ରାସକ ଅନୁଦାନକାମୀ ନିଶିକ ଦୋଳ ସେ ସବୁ ବଜ୍ରପ୍ରଦେସର ଯେଉଁଠାରେ ମିତର ସେଠାରେ ସନ୍ଦେହଦେବା ମର୍ମରେ ଭଲଭବା ମତେଟରେ ବଜ୍ରପତ ଶ୍ରୀ ଦୋଳଅଳ୍ପ । ଇନ୍ଦ୍ରି-ଅନାମରେ ଅନେତ ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ସ୍ୱକାରୁ ଏକ୍ସି-କେଟ୍ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଗଜେଟରେ ବହିର ବଜ୍ର ଜର୍ଯ୍ୟତ ନାହିଁ । ବୋଧକୃପ ଏକା ତାମିର-ଲୁଣାରେ ପ୍ରକାଶିତ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଦେବ । ଅନ୍ୟ-ତ୍ୟ ପ୍ରାତରେ ଏଥିର ପ୍ରଭୁର ବନ ଦୋଳଅଳ୍ପ ।

ସଂସୋଦରରେ ଚନ୍ଦ୍ର ମାସ ବା ୧୨ ରତ-ରେ ଦାସୁପ୍ରମାତଙ୍କର ଗୋଟିଏ ବଜ୍ରତ ସକ୍ଷ ଦୋଳଅଳ୍ପ । ଭୁବନେଶ୍ୱର ଦଲଦୋର୍ଷର ଜଳ ଶ୍ରୀ ପାରଦାତରଣ ମିତ୍ର ମଦାସୟ ସକ୍ଷପତର ଅସତ ବ୍ରହ୍ମଣ ଚତସ୍ତରେ । ସକ୍ଷପ୍ରକରେ ଦାସୁପ୍ରମାତଙ୍କର ଉପକାତ ବ୍ରହ୍ମଣ, ଭବ୍ୟ ସମ୍ପ-ଦାସୁମଧ୍ୟରେ ବିଦାଦପ୍ରଚଳତ ଏବଂ ବିଦାହର ବ୍ୟୟ ସଂକ୍ଷେପତରବା ପ୍ରସ୍ତାବମାତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲ । ମିତ୍ର ମଦୋଦୟ ବର୍ତ୍ତମାତ ତାଙ୍କୁ ଉନ୍ନିତରେ ପ୍ରାଣପଣେ ସହୁ ଦରୁସ୍ତବା ଅନୁବ-ଅନନ୍ଦର ବସ୍ତୁ ଅଟେ । ସଂସୋଦରର ଅନେତ ଦାସୁପ୍ର ସତାବଧରେ ଉପକାତ ବ୍ରହ୍ମଣ ଦର ସକ୍ଷର ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ ପାଳତରେ ଦୂରତା ଦେଶର ଅଛନ୍ତି ।

ଗତ ପରବାର ଦେ ମାତ୍ୟବର ଦରଦାର ବଜ୍ରା ମଦୋଦୟ ଦୋମାତଠାରୁ ବଲଭଯାଶା ତଲେ । ଅମ୍ଭମାତଙ୍କର ଶକ୍ତେୟ ମାତ୍ୟବର ଶ୍ର-ୟନ୍ତ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ସି, ଅତ, ଇ ମଦୋଦୟ ବାବୁ ସେଠାରେ ବଲଭ ଦେଇ ଫେର ଅସି-ଅଛନ୍ତି । ସେହି ଜାତାକରେ ବଜ୍ରା ମଦୋଦୟ ବଲଭଯାଶା ତଲେ ବହିରେ ମଦାଗଜା ଦୋଳ-ଦାର, ହିନ୍ଦସ ରୁପଦାନାସିକ ଏବଂ ବଜ୍ରା ବାଦା ଦୁରସବ ବାଦାହର ମଧ୍ୟଯାଶା ଦରସ୍ତବାର ଅବ-ମତ ଦେଲୁ । ବଲଭ କୀଜାଦୋତୁତର ପ୍ରାତ ତ ଥାଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ସିକ୍ଷାସମକାସି ପ୍ରଧାନ ଗର୍ଭ-ମଧ୍ୟରେ ପରମଶିତ । ଦେଶର ଲେକମାତେ ସେଠାକୁ ଯାତ ଉପସ୍ତୁକ୍ତି ଶିକ୍ଷା ଏକ ବୃଣ ଲଭ ଦର ଅଧିକେ ଦେଶର ସେ କାତାପ୍ରକାର ଉନ୍ନିତ ଦେବ ବୋଲି ବାବୁଲ ।

ମୁକ୍ତପରସରଠାରେ ବସିଥିବା ଶ୍ରୀମଣିଙ୍କୁ ସମି-ଭର ସକ୍ଷପତ ସବୁ ଦୋସେତ ଇମାମ ମଦୋ-ଦୟ ଅପଣା ବଜ୍ରତାରେ ବହିଅଛନ୍ତି ଯେ ଭାବ-ତରେ ସିକ୍ଷାକ ସୁରୁଣା ଦାନର ଶକ୍ତିରେ ଚକ୍ତ-ସ୍ୱକାପ୍ରଲେ ବାଦାକୁ ଦଠାହୁ ସଭ୍ୟନଗରର ପ୍ରକ୍ଷୋଗିତା ସେମ୍ବରେ ଉପସ୍ତୁପିତ ତଲେ ଦଦାସି ସରଦାସ ସାଦାସ୍ୟ ବିଦା ଉନ୍ନିତ ସାଧତ ଚରପାରକ ନାହିଁ । ଏ ସୂକ୍ତି ବିଚକ୍ଷଣ ବୁକ୍ତି ମରୁର ପରଚୟ ଦେଉଅଛ । ଅମ୍ଭମାନେ ଅପଣାର ମଦକ୍ଷୀତା ବା ଶ୍ରୀଚକଳରେ ଦୂତତ ପ୍ରକାରର ଶିକ୍ଷାକର ଅଦ୍ୱ୍ୟାନ ତଲେଦେ ଇନ୍ଦ୍ରି-ୟମେଶ୍ୱର ସଦାସ୍ୟା ବିନା ଦଦାସି ବହିର ଶ୍ରଦ୍ଧି ଦୋଳ ପାଉବନାହିଁ । ଇଂଲଣ୍ଡାତ ମତ୍ୟ ଉନ୍ନିତର ଶିକ୍ଷର ଦେଶ ଏବଂ ବଜ୍ରକର ଚରମ ସୀମାରେ ଥାଇ ସୁକା ବେଲେ ଅପଣା

ଦେଶକାତ ଦୁର୍ବ୍ୟାହର ସରକ୍ଷଣ ଉନ୍ନିତ୍ ଟିତସ୍ତ ବସାନ୍ତି । ସୁତସଂ ଗ୍ରାବତରେ ବହିର ପ୍ରସ୍ତୋକ-ମାସୁତା ଅଧିକ ସୁବାରେ ସଦେବ ବଜ୍ରମାସ କାହିଁ ।

ବାଲେଶ୍ୱର ଲେଖକର ପରମଲ ସମତ୍ତ-ଦିନ ହୁସୁଲି ଗ୍ରାମରେ ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଦେବର ମଦା-ଦେବଙ୍କ ମନ୍ଦିର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ । ପ୍ରଭବର୍ଷାଦେଶକ ସକାନ୍ତି ସମୟରେ ତ ୩ ୦ ଗୁଣ ଯାକା ହୁଅତ ଓ ଅନେତ ଭଲ ପାଦୁଅ ସେଠାରେ ଜମା ହୁଅନ୍ତି । ସମୟରେ ସତ ଓ ମଦାଦେବ ଦର୍ଶନ ନମନ୍ତେ ଅନେତ ଯାଶୀ ଅସନ୍ତି । ତଲେ ସଂ-ପ୍ରେରକ ଯାଶାର ଏବଂ ବସ୍ତୁଭତ ବିବରଣ ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ସ୍ତ୍ରୀକାଲଦେବୁ ବାଦା ପ୍ରକାଶ ଦର ପାତଲୁ ନାହିଁ । ସଂକ୍ଷେପ ତଥା ଏହି ବ-ଏଥର ପ୍ରାୟ ୧୫୧୨ ଦକାଳ ଯାଶୀ ଦୋ-ଧୁଲେ । ମାସ ବସୁତତା ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଳ ଗା-ଜଣ ଗ୍ରାସ ଦରିବାରେ ଯାଶି ମାତେ ଶୁଭ ଦୋଳ ଦୌଶସିମତେ ସତ ଓ ଦର୍ଶନ ଦେରି ଚଷଲ ପଲାଇ ବଲେ । ଅନ୍ୟ ଦୋଦାବର ତଥା ଥାଉ ଗୁଣଅ ଦୋଦାକରେ ବଜ୍ର ବିଜିବଟା ଦେଲ ଠାହିଁ । ମଦାଦେବଙ୍କର ଅୟ ଅନେତ ଅଳ୍ପ, ମାସ ତରୁବଧାନ ଦୋସୟ ମନ୍ଦସରର ଅଗ୍ରାଣ ସେମନ୍ତ ଦେବା ଉଚିତ ବାଦା ଦେଉଡାହିଁ ।

ପରଦୟର ଜଲ ଓଗଦାକ୍ତ ଗ୍ରାମରେ ଗତ ବା ୨ ଓ ୮ ରତରେ ବାରୁଣୀ ସତ ଉଗଲକ୍ଷେ ନମଦ୍ଦେମାତଙ୍କର ଏକ ବଜ୍ରତ ସକ୍ଷ ଦୋଳଅଳ୍ପ । ପ୍ରାୟ ଦୁଇଦକାର ଚମଦ୍ଦେ ସକ୍ଷରେ ଗୋଗ ଦେଉଅଲେ । ଦୋପାଲଗଣ୍ଡର ତେପୁଣୀ ମାତ-କ୍ଷେତ୍ର ସକ୍ଷରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥଲେ ଓ ପାଦୁା ସୁତକ ସାଦେବ ସକ୍ଷପତର ଅସତ ବ୍ରହ୍ମଣ ଚତ-ସ୍ତରେ । ଶ୍ରୀ ଶିକ୍ଷା ବିପ୍ରାବ, ବାଲ୍ୟ ବିଦାଦ-ନକାରଣ ଏବଂ ଅସୁକିତ ବିଧବାବିଦାଦ ପ୍ରଚଳ-ବସ୍ତୁରେ ପଶ୍ଚିତ ଜଳଧର ବିଧାସ, ବାବୁ ଯୋଗେଶଚନ୍ଦ୍ର ବିଧାସ ପ୍ରକ୍ଷିତ ବଜ୍ରତା ଦର-ଥୁଲେ । ଚମଦ୍ଦେ ପ୍ରଧାନମାତେ ଏହି ଇଣ୍ଡିତ ପ୍ରକ୍ଷଣ ଚରଅଛନ୍ତି ଓ ସକାକର ବ ୨୨ ଶ ବିସ୍ତାସ ପୂର୍ବେ ଦୌଶସି ପ୍ରକ୍ଷ ଏବଂ ବ ୧୩ ଶ-ପୂର୍ବେ ଦୌଶସି ଚନ୍ଦ୍ୟାର ବିଦାଦ ଦେବେ ନାହିଁ । ଚନ୍ଦ୍ୟାଗଣଙ୍କୁ ବ ୫ ଶରୁ ବ ୧୩ ଶ ବିସ୍ତାସତାଏ ବିଦ୍ୟାକୃତେ ପଦାଭବାକୁ ଉଦ-ଏବଂ ଲାସକ୍ଷିତ ବିଧବାମାନଙ୍କର ବିଦାଦ ଦୋଳ-ପାରବ । ଏପର ଜୟମ କ୍ରାନ୍ତଶାବ ସକଳ ସମା-ଜରେ ପ୍ରଚଳତ ଦେବା ବାସନ୍ୟ ।

ବାଲେଶର ସମାଜବାହୀନରେ ଦେଖିଲୁଁ
 ସେ ସେ ନଗରର ମାଣିଷ୍ୟ ବାଲ୍ୟାଟି ଓ
 ପୁରୁଣା ବାଲେଶରରେ ଓଲଟୁଠାର ପ୍ରକୋପ
 ବଢ଼ିଅଛି ଓ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ଜାଣ ମଗ ପଦ୍ମପତ୍ନୀ
 ସେଠାର ମାତଙ୍ଗେ ଓ ନିଉନିସିପାଲିଟିର
 ଚେୟାରମାନ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ବ, ସି, ସେନ ନଗର
 ଓଲଟୁଠା ସେନାକ୍ରମ ବ୍ୟକ୍ତିକ ବିନା ଶରତରେ
 ଚଳଣ୍ଡା ଚରଣର ଅଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।
 ଯେଉଁ ନଗରରେ ବରେ ନାହାରି ଓଲଟୁଠା
 ଦେବ ସେ ନିଉନିସିପାଲିଟିରେ ସମ୍ପଦ ଦେଲେ
 ଦିନା ସିପରେ ତାଙ୍କର ବାଦା ବରକୁ ଯାରି
 ଚଳିଯା ହରିବ । ଏ ନିୟମ ଭଲ କୋଲଅଛି ।
 ଅନେମାତେ ଅଣା କରୁଁ ନିଉନିସିପାଲିଟି ଏ ସମ-
 ସୁରେ ଅଧିକା ତାଙ୍କର ନିୟମ କରିବାର ଏବି
 ନିଉନିସିପାଲିଟି ଓ ସରକାରୀ ତାଙ୍କର ଧ୍ୟାନାମାତ
 ଦିନା ସମ ମୁକ୍ତା ରାଜିବାର ନ୍ୟାସ୍ତା କରିବେ
 ଓ ଚଳରବିଷୟ ସୋପନାଦ୍ୱାରା ଜଣାଇ ଦେବେ
 ସେ ଯାହା ଶରତ ସେନ ପ୍ରଦେଶ କରିବ ସେ
 ବହୁଶକ୍ତି ତାଙ୍କର ଧ୍ୟାନକୁ ଅଧି ଉପେକ ଦେବ
 ପିତ ଓ ଚେରିର ଅବସ୍ଥା ଜଣାଇଲେ ଅବ-
 ଧ୍ୟାନରେ ତାଙ୍କର ଶ୍ରୀମ ଦେଖିବ ।

ଉତ୍କଳରେ ଗୋଟିଏ ନ୍ୟାସ୍ତାଲ କଲେ
 ଏବ ଗୋଟିଏ ବେଙ୍ଗଲ ଟେକନିକାଲ ଡି-
 ବିଜିଟିର ଦେତେ ବର୍ଷ ଦେଲ ପ୍ରାପିତ ହୋଇ-
 ଅଛି । ନ୍ୟାସ୍ତାଲ ଉତ୍କଳରେ ସାହଚ୍ୟ ଓ
 ବଜ୍ରଜ ଉତ୍କଳର ସିନ୍ଧା ଏବ ଉତ୍କଳିନିଉଟିରେ
 କେବଳ ବିଜ୍ଞାନଶିଳ୍ପା ବ୍ୟୟାଏ । ଉତ୍କଳ
 ବଦ୍ୟାଲୟ ସରକାରର ବିନା ସାଦାସ୍ୟରେ
 ଦେଖିବୁ ଲେକକ ଅଫ ଓ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱରେ ପର-
 ଚାଳକ । ବଜ୍ରଜ ଓ ବିଜ୍ଞାନ ଶିଳ୍ପାବସ୍ତୁରେ
 ଉତ୍କଳର ଦାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାୟ ସମାନ । ଅତର ବେଙ୍ଗ-
 ଚାର ଶିକ୍ଷାର ଦୋହର ବ୍ୟସ୍ତା ଚରଣରେ
 ବ୍ୟୟ ଅଧିକ ହୁଏ । ଅନେମାତେ ଅତର
 ସହର ଅବରତ ଦେଲୁଁ ସେ ଏହି ଦୁଇ ଉଚ୍ଚ
 ବଦ୍ୟାଲୟକୁ ପିତାତଦେବାଦାରଣ ନ୍ୟାସ୍ତାଲ
 ଉତ୍କଳର ସର୍ବମାତେ ସରା ବର ପ୍ରଦ କର-
 ଅଛନ୍ତି । ବେଙ୍ଗଲର ଉତ୍କଳିନିଉଟି ସେ
 ପ୍ରାକରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଛି ସେଠାରେ ଅନେକ
 ପ୍ରାକ ଓ ପ୍ରକାଶ ଶର ଓ ଦାର୍ଯ୍ୟଲୟ ଅଛି ସେ
 ବହି ରେ ମିତ୍ରିତ ବଦ୍ୟାଲୟର ଦାର୍ଯ୍ୟ ଅନାୟ-
 ସରେ ଚାଲିବ । ସମ୍ମାନିତରୁଦେ କାର୍ଯ୍ୟ
 ବଳେ ଅଳ୍ପ ବ୍ୟୟରେ ଅନେକ ଉପକାର
 ସାଧ୍ୟ ଦେବାର ଉପାୟ ଆଉଁ ଭଲ ବଦ୍ୟା-
 ଲୟ ଶିଳ୍ପା ଉଚ୍ଚତ ଦେ ।

ଗର ଦସମ୍ଭର ମାସରେ ଉତ୍କଳରା ବଦ-
 ବଦ୍ୟାଲୟର ଯେଉଁ ଅଭିମତ ପଦ୍ୟା ବୁଦ୍ଧି
 ଦୋଇଥିଲ ବହିରେ ତ ୧୯୦୩ ଶ ଶ୍ରୀ ବଦେ
 ପଦ୍ୟା ଦେଇ ପ୍ରାୟ ଜ ୫୦୦ ଶ ଉତ୍କଳି
 ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ଗର ପୂର୍ବ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସର ପଦ୍ୟାରେ
 ଜ ୧୯୧୧ ଶ ଦାନ ଯାଉଥିଲେ ଏବ ଏମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକରୁ ବିଜ୍ଞାନ ଦସ ଉତ୍କଳି
 ଦେବା ବସୟ । ପୁଣି ବଦ ପଦ୍ୟାରେ ଜ୧୯୧୧
 ଶ ଶ୍ରୀ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଇ ଜ ୪୨୪ ଶ ଉତ୍କଳି
 ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ଏ ପଦ୍ୟାରେ ବୁଦ୍ଧାୟାସରୁ
 ଅଧିକ ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳି ଦେବା ଅଦମ୍ଭର ବସୟ
 ଅଟେ । ଅଭିମତ ପଦ୍ୟା ଦୋଇ ଜ ଥିଲେ
 ଅନେକ ପିଲଙ୍କର ବସୟରୁ ଦସ ଦେଖିଲୁଁ
 ଦୋଇଆଣ୍ଡା କାରଣ ଦେଇ ନିୟମାନୁଯାୟୀ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବାଦାରଣ ଦୁଇବର୍ଷ କାଳ ଅବ-
 ଶ୍ୟତ । ଅନୁମାନକର ସଦ୍ୟୋପିତ ଅନୁବଦନର
 ପଦିନା ପ୍ରଭବର୍ଷ ଏହପର ଅଭିମତ ପଦ୍ୟା
 ବୁଦ୍ଧି ଦେବାର ମର ପ୍ରକାଶ କରଅଛନ୍ତି ।
 ପିଲମାତେ ଅଭିମତ ପଦ୍ୟାରେ ଉତ୍କଳି କ
 ଦେଲେ ବସଦ ଦେଖି ସେମନ୍ତ ମତ ଦେଇ
 ଗାଠରେ ଲାଗିଲେ ଦେବେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଖାଗଲ
 ମାତ ପ୍ରଭବର୍ଷ ଅଭିମତ ପଦ୍ୟା ଦେଲେ ପ୍ରଥମ
 ପଦ୍ୟାରେ ପଦ୍ୟା ପତ୍ରମର ଲାଗବ ଦେଖିବେ ।

ଘୋରଧର ମନ୍ତ୍ରୀର ବାବୁ ଉତ୍କଳପ୍ରସାଦ
 ମହାନ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରାୟ ସାଜସଜ୍ଜ ମନ୍ତ୍ରୀର ବାବୁ ଗୌରୀ-
 ଶ୍ୟାମ ପତ୍ରା ଦାକମଙ୍କ ବସ ଦୁର୍ଦ୍ଦିରେ ପତ୍ରିପୁକାର
 ଦେବ ଯାଏ । ଉତ୍କଳ ବାବୁକୁ ଦାନଦୋର୍ଷ-
 ଯାଏ ଦୌଡ଼ିବାରୁ ପତ୍ରିପୁକାର ଏବ ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ
 ଗୋଟିଏ ବସୟ କାନଦୋର୍ଷର ବସୁରଣୀର ଅଛି
 ବାବୁ ଗୌରୀଶ୍ୟାମ ପତ୍ରାଙ୍କ ଆକପୁରର ଲର-
 ପ୍ରାପ୍ତ ଦାକମ ଉପ ପୂର୍ଣ୍ଣିତକ ମୌଲିକ ଦାଦାଦୁର
 ସାହିପିତର ଦେବାକୁ ନାସ୍ତି କଲେ ମାତ ଅନୁ-
 ମାନକଙ୍କ ଦ୍ୟାୟରେ ଜଳ ସାଦେବ ମହୋଦୟ
 ସାହିପିତରଙ୍କ ଦେବାର ଦୌଡ଼ିସି ବଶିଷ୍ଠ କାରଣ
 କ ଥିବା ଦୁର୍ଦ୍ଦିରେ ଗର ବୁଧବାର ସାହିପିତର
 ଦେବାର ଅଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସାଜସଜ୍ଜ
 ଦାକମ ଉତ୍କଳଙ୍କ ଗୌରୀଶ୍ୟାମ ବାବୁଙ୍କୁ ଏବ
 ମୋକନିସାରେ ଦସ ଦେଇଥିଲେ ମାତ ସେ
 ଜଳ ସାଦେବଙ୍କ ଲରପେଶ ବସୁରରେ ମୁକ୍ତି
 ଲଭ କରଅଛନ୍ତି । ଅପେକ୍ଷର ସାହିପିତର
 ଦେବାକୁ ନାସ୍ତି କରବା ଦାକମଙ୍କ ଦ୍ୟାୟ ବସୁର
 ପ୍ରତି ସଦେବ କରବା ଅସମ୍ଭବ ନୁହେ ।
 ବସୟାଲେ ପ୍ରସବତ ବହୁଦଣୀ ଦାକମମାନଙ୍କର
 ଏପର ଅଦମ୍ଭର କ ଦେଖିବାର ଅନେମାତେ
 ଏଦାକୁ ଦାନଦା କର ।

ଗର ତା ୧୭ ରସରେ ଶେଷଦେବା ପତ୍ରା-
 ଦରେ ଶ୍ରୀକପରେ ସେକେମ ସେମରେ ୨୦୦
 ୨୫ ମୁଦ୍ରି ଦୋଇଥିଲ । ଉତ୍କଳଙ୍କ ପତ୍ରାଦର
 ମୁଦ୍ରି ୨୦୦୮୮ ଥିଲ ସରବ ବହି ଉଣା ପତ-
 ଅଛି । ଏ ପତ୍ରାଦର ମୋଟ ମୁଦ୍ରି ୨୦୦୨୫ମଧ୍ୟରେ
 ଶକ୍ତିବଦ ଅଳ ସଜାପେଶା ଅଧିକ ୧୯୧୨
 ବହିରେ ଯୁକ୍ତ ପ୍ରଦେଶ ୪୨୫୦ ଶ୍ରୀମୁଦା
 ୧୯୧୦, ଏବ ବଜ୍ଞ ୧୯୧୧ ଅଛି । ମଧ୍ୟପଦେ-
 ଶରେ ବଶେଷ ଓ ବଜ୍ଞରେ ସାମାନ୍ୟ ଉଣା
 ପତ୍ରିଥିଲ ।

ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟର ଉଦ୍ଧାଏଶ ମୋଦକମାର
 ବସୁର ଶେଷ ଦୋଇଅଛି । ସରକାର ପସରୁ
 ଅଭିମତଦେବ ଜେଦେଇ ବଜ୍ଞତା ଦରଦା
 ସମସ୍ତରେ ଅପରଧର ସଦାସ୍ତାସ୍ତ ଅପରଧୀ
 କୁଲ୍ୟ ଗଣ୍ୟ ବସୁରୀ ବସୟ ବଦ୍ୟେ ପ୍ରଧାନ
 ବସୁରପତ୍ର ମଦେବସୁ ବସୁରେ ସେ ଏ
 ବସୟ ବସୁରବସୁର ସମ୍ପ୍ରଦେଶ ଦେଲିନି
 ଅଦେଶ ଏବ ଯେଉଁ ବସୁର କୁଲ୍ୟ ଏ
 ବସୟ ବଦ୍ୟେ ସେ ଜାବୁ ନିକାର ଗୁଣୀ । ଏହି
 ଉଦ୍ଧାଏଶ ମୋଦକମାର ବସୁର ଅବସୁରେ
 ସୁଶାଳକମାର ବିଦ୍ୟ ସ ନାମକ ଜଣେ ଅସମୀ
 ଅପରଧ ସ୍ତ୍ରୀକାର କରବାକୁ ବ ୨ ଶ୍ରୀମସୁକ୍ତ
 ଦାକପତ୍ର ପାଉଅଛି ଏବ ବଦେଲୁକାଅ ବସାସ
 ବସୁରରେ ପ୍ରମାଣ କ ଥିବାକୁ ମଦେଇ ପକ୍ଷର
 ସାକ୍ଷୀ ଉଦ୍ୟ ଶେଷଦେବାସମସ୍ତରେ ବାବାକୁ
 ବସୁରପତ୍ରମାତେ ଶ୍ରୀଦେବସୁରେ । ଅବଶିଷ୍ଟ
 ଅଠକଣ ଅସମୀକ ବସୁରରେ ଗର କେମବାର
 ବଦ ବସୁ ବାଦାଗଲ । ବସୁରପତ୍ରମାତେ ବସୁ-
 କୁଶଳ ବସାସ ଓ ମଦଥପାଅ ବସାସକୁ ଶ୍ରୀ-
 ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଏବ ଜ ୫ ଶ ଅସମୀକ ବାବୁ
 ଓ ଶୈଲେଇକମାର ଦାସ ନାମକ ଜଣେ
 ଅସମୀ ଅଳ ବସୁସୁ ସୁବାଦେକୁ ବାବାକୁ
 ବ ୨ ଶ୍ରୀମସୁକ୍ତ ଦାକପତ୍ର ଅଦେଶ ଦୋ-
 ଅଛି । ଯେଉଁ ଦୁଇଜଣକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁକ୍ତି
 ବଥ ଗଲ ସେମାନଙ୍କୁ ସୁଲେଖ ଅଦ୍ୟ ଏବ
 ଅପରଧପତ୍ର ମୋଦକମରେ ମରପ୍ରାର କର-
 ଅଛନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଶାବିଭାଗର ଉତ୍କଳମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଅପେକ୍ଷର
 ବାବୁ ବଶିଷ୍ଠର ପତ୍ରିକାସୁଦ ଦତ୍ତ ମିଉନିସି-
 ପାଲିଟିର ଅପେକ୍ଷରପଦରେ ନିୟମ ଦୋଇ
 ଅନକୁ ଦୁଇମାସକୁ ଉକ୍ତ ଦେବ ଶିକ୍ଷ ବଦୋ-
 ବସୁ ବସୁଅଛନ୍ତି । ମିଉନିସିପାଲ ଅଠକା-
 ଶାରେ ପ୍ରତି ପାଠବର୍ଷରେ ସରକାରୀ ବଦୋବସୁ
 ଦେବାର ନିୟମ ଅଛି । ବସତ ବଦୋବସୁରେ
 ସେପର ଶିକ୍ଷ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଅପିର ବସୁର ବୋ-

ଫୁଲ ବାଦା ବୋଧହୁଏ ପ୍ରଭ କରଦାବାର ମଠେଇ ଶାସୋର ସାମ ନ ଥିବ । ଯାହାକି ଉତ୍କଳରେ ପୁଣି ପାହାନ୍ତି ନଦୋକସ୍ତୁ ଦେଉ- ଅଛି । ଉତ୍କଳବାସୀମାନେ ଏହିସମୟରୁ ଶେଷ ଯାଦାର ବୁଢ଼ାଣ ଅପେକ୍ଷାରେ କିଣାନ୍ତି ସମସ୍ତ ବୋହ ଚଳେ ଅଛି ଦେହୁ ଶୁଣିବେ ନାହିଁ । ଅର୍ଥରେ ପଛପଥା । ଅମ୍ବେମାନେ ଶୁଣିଲୁ ଅପେକ୍ଷାମତୋ- ଚସ୍ତ ଚେମଧରେ କ ୧, ୨, ୩ ଓ ୪ ମର ବାଉଁ- ମାନର ଶିକ୍ଷ ବନୋକସ୍ତୁ ପ୍ରାୟ ଶେଷ କରଅ- ଛନ୍ତି ଓ ଶିକ୍ଷ ନରଣ ମଧ୍ୟ ଯେ ଜାଣିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ବାକୁ ଶୁଣାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏପରିକି କାହାର ପ୍ରକାଶତ ଶୁଣା ସାଧନାହିଁ ଏଥିରୁ ଅନୁମାନ ଦେଉଅଛୁ ଶିକ୍ଷ ବନୋକସ୍ତୁ ସକଳରାବରେ ଚାଲିଅଛି ଏବ ମିଉନିଷିଆଲିଟିର ନିକିଷ୍ଟ ମାତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଚଳିବା ଦାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ନ କରବାହାର ବୁଝା ଯାଉଅଛି ଯେ ଅପେକ୍ଷର ବାକୁ ବନୋକସ୍ତୁ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଧାର ଓ ପ୍ରିଭରଗରେ କରୁ- ଅଛନ୍ତି । ଅପେକ୍ଷର ବାକୁ ଚଳିବୁଝିବ ଦାର୍ଯ୍ୟ- ରେ ସଙ୍ଗାତ ଲବ କରଅଛନ୍ତି ଅମ୍ବେମାନେ ଅପା କରୁଁ ଏ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍କଳରୁ ଯେ ଶେଷ କର ବାଦା ପ୍ରିଭ ରଖିବେ ଏବ ମଧ୍ୟ ବାକର ଉତ୍କଳ ଦେବ ଓ କରଦାବାମାନେ ଅପଥା ମନୋଗ୍ରାଜ ଓ ଅପିର ଦଉଡ଼ରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବେ ।

—*—

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ସମାଜର ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଅହାଳମତେ କବିଙ୍କର ରାଧାକୃଷ୍ଣ ସାମୁ- ଉତ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସମାପକାର୍ଥ ଏଠା ସମ୍ପାଦକରୁଥି ସମାଧି ପ୍ରମ ନିକଟରେ ଗର ରକ୍ଷାକାର ଅପରାଧ ହାତରେ ଏବ ସମ୍ପାଦକ ଦୋଷପୁଲ । ବ * ଓ ସମୟରେ ସମ୍ପାଦକର ଥିଲ ମାତ୍ର ସେ ସମ- ସ୍ତରେ ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକାପତ୍ର ମେଘ ଉଠାଇ ଅଧି ଏମନ୍ତ ପ୍ରକଳ ପକଳ ବହୁଲ ଯେ ସମ୍ପା- ପୁଲକୁ ସିଦ୍ଧା ଅସମ୍ଭବ ଦୋଷପତ୍ରିକ । ତଥାପ ଲ * ଶ ଲେକେ ସମବେଦ ଦେବା କବି- ରଙ୍କ ଅକୃଷ୍ଣମ ପ୍ରେମପୂର୍ଣ୍ଣ ହୃଦୟର ଅକର୍ଷଣ ଏବ ବାକ ମୂର କବିବାସୁଦେବ ପଲ ବୋଲିବାକୁ ଦେବ । ସମାଧି ପ୍ରମ ଉପରେ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଚିନ୍ତାପତ୍ର ରଖି ପକଳର ବେଗ- ଚିନ୍ତାପତ୍ର ଦେଲରୁ ସମ୍ପାଦକେ ଚହି ନି- ହରେ ବସି ଦାର୍ଯ୍ୟରମ୍ଭ କରେ । ମାତ୍ର ପ୍ରଥମ ବକ୍ତା ଦେବରଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ସାକ ନର ସାତଲରୁ ଦ୍ଵିତୀୟ ବକ୍ତାଙ୍କ ବକ୍ତା ଦେବା ହାତରେ ବୁଝି ଦେବାରୁ ସମ୍ପାଦକ ଦେଲ । ଅମ୍ବେମାନେ ଏବେ ଶ୍ରୀକ ସମ୍ପାଦ ପସମାଜ ଦେଲେକେ ଲେବାଳସ୍ତୁ ଶକ୍ତି ପ୍ରସାଦ ବୁଝିବେ ଏଥିର ଅନ- ସ୍ଵାଦରୁ ରକ୍ଷ ନ ଯାଉଁ । ଶୁଣାଇବେ ବାକର

ସମ୍ପାଦକ ଦାକ କ୍ରମା ଦୋଇ ଚିତ୍ରମାତ୍ର ଲେପ ଦେଲ । ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଦର୍ଶନ ବଞ୍ଚାଇବ ଏକାନ୍ତି ପରଦାସ୍ତା । ଯେ ଦେହର ଦାର୍ଯ୍ୟ କରଅଛି ପୁଅକରେ ବାଦାହିଁ ବାକର ଶାନ୍ତିପ୍ରମ । କବ- ବରଙ୍କ ବଦାକାରୁଣୀ ଶାନ୍ତି ପ୍ରମରୁ ଅଧି ଦେଉ ଅଧିକ ଦୋଇ କ ଯାବେ । ଶୁଣାଇବେ ମଧ୍ୟ- ମାନ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଦୋମାନେ ପନ ଯେଉଁ ବହି ଉପରେ ପ୍ରମ ନିର୍ମାଣ ଦଳପ୍ରାୟ ଏ ଶକ୍ତି ହିନ୍ଦୁଙ୍କର ଅନୁମୋଦନ ନଦେ । ବାଦା ଅଭ- ମାନ ମୂରକ । ତଥାପି ବାଦା ଦେଲଦେଲି ସେଠାରୁ ଯଦ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେବତା ନୁହ ବା ଅନ୍ୟ ଦୌଶସ ଧର୍ମ ମେଦନ ନଦେ । ନିଜ ଦର ଅଥବା ସାଧାରଣ ଧର୍ମିକସ୍ତ ବା ସମ୍ପାଦକ ଦର ଏବଲ ବୁଦ ଦାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରସସ୍ତ ଶେଷ । ଅଳ୍ପମାନ ଦୂରବାସ ରମବନ ମେଘ ଓ ପକର ପଠାଇ ସେଠାରୁ ବଦ୍ରମଣ୍ଡଳାଦି ସରୁକାର ଦେଇ ମେଉଁ ଶେ ଦେଲେ ବଦ୍ୟାବଲୁ ବହିରୁ ଉପକୃତ ଦୋଇ ଶ୍ରୀକାନ୍ତସ୍ତୁ-ମାନେ ଉପସ୍ଥଳ ପ୍ରକରେ ସମ୍ପା ରଚନା କଲେ ଅମ୍ବେ- ମାନେ ଅନଲିଭ ଦେବୁଁ ।

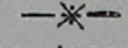
ଦେଲି ଧୂମଦେବୁଁ ।

ଠେଇ କବ୍ୟକଳରେ ଅଧ୍ୟାପକ ଦେଲି ଶାଦେବ ଏହି ଧୂମଦେବୁର ମତି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦେଇ କହୁଥିଲେ ଯେ ଏହା କ ୨୫ ଶ ପରେ ଯେଉଁ ଅଧିକ । ବେବେବେଲକୁ ସେ ବସ୍ତ ନ ଥିଲେ ମାତ୍ର ବାକର ଗଣନା ସତ୍ୟ ଦେଲେ ସେ ସମ- ସ୍ତର ଲେକେ ଦେଖି ପାତବେ । ବାକର ବଦ୍ୟ ସତ୍ୟ ଦୋଇଅଛି । ଗର ବା ୧୯ ରଖରେ ମାନ୍ଦ୍ରାଜରେ ଯଦି ସାଦ୍ୟା ବକା ବାଦା ଦେବା ସାଧିଅବାଲ ସମ୍ପାଦ ଦଳଅଛି । ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟର ଦେହଦେବା ପୁ-ବ ଠିକ୍ ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ପ୍ରାଧରେ ଦେଖା ସାଧିଅଛି । ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଶିବ ଏ ଅସ୍ତ୍ର ଥିଲ । ବେମୁଦରେ ପ୍ରଭବତ ସସ ବ * ଥାଠାରୁ ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲେକେ ଦେଖୁଅଛନ୍ତି । ଦୁରଗାସନ ଯଦି ଯୋଗେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଭଲ ବସ୍ତ ଅଛି । ପାତ୍ରୀ ବାଦକ ସାଦେବ କବଳି ଯେ ଅମାମୀ ମନମାସ ବା ୧୯ ରଖରେ ଏହା ସୂର୍ଯ୍ୟର ସମ୍ପାଦ ଦେବଲେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଏବ ସୁଧନ ମଧ୍ୟରେ ଏବ ପାଶରୁ ଅନ୍ୟ ପାଶକୁ ଚାଲିଯିବ ଏବ ସେ- ଦକ ସଦାଳି ସାଦେ ଅଠରଥା ସମୟରେ କଲି- ବଦାରେ ଏହା ଦେଖାଯିବ । ଦଲିକଦା, ବାକ୍ତା ପ୍ରଭୁକ ପ୍ରାଧରେ ଲେକେ ଏହା ଦେଖିଅଛନ୍ତି ଏବ ଏଠାରେ ମଧ୍ୟ ବେହୁ ଦେଖିଥିବାର ଦେଖୁଅଛନ୍ତି । ରକ୍ଷକଠାରେ ଶେଷ ସମ ବ * ଥା ଠାରୁ ବ * ଥା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ଦେଖା ସିଦ୍ଧାର ସମ୍ପାଦ ଦଳଅଛି ।

ପୁଅକଙ୍କ ଓ ଅସାମ ସେଲେକେ ଉଚ୍ଚି । ଚଳେ ମାସ ବା ୨ ରଖରେ ଏହି ପ୍ରଦେ- ଶର ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ପାଦେ ସେଠା ସେଲେକେ ସର ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଦେବୁର ମହୋଦୟ ସୁଦାର୍ଣ ବକ୍ତା କର ଅପଣାର କରମଣ ବୁଝିବୁ ଏବ ରକ୍ଷକାର ବଖାରଦତା ଦେଖାମ ଅଛନ୍ତି । ସେ କହଲେ ବଜ୍ରପ୍ରଦେଶର ଅସୁକଳ ବୁଝୁ ଦେବାକୁ ଜଣେ ଶାସକରୁଣୀ ଅଧିକରେ ସୁଧାସମୟରେ ପୁଅକଙ୍କପ୍ରଭ ନଦେ ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ି ନ ଥିଲ । ଏବ ମା ଯେବେ ଦୁଇଭାସ- ମଧ୍ୟକୁ ନିଶେ ରେଖନୀ ନୁମା ଅଛି ଜଣେ ଛଣ୍ଡାକତା ପିଲିବା ସୁଦର ବସେ ନାହିଁ । ବଦ୍ଧ- ମାନ ପୁଅକଙ୍କଲୀକୁ ପସମଣ୍ଡଳକୁ କଳିବ ବଦ- ସାଧି ଏ ପ୍ରଦେଶର ଅନୁକ ଅବସ୍ଥା ଶାନ୍ତି ଦୃଷ୍ଟକୁ ଦେଉଅଛି । ଏପର ସକଳର ଦେବା- ଠାରେ ଅଧିକା କେବି ତଥା ଅବଶ୍ୟ ଶୁଣିବାର ଯୋଗ୍ୟ ନୁଦେ । ଗଧ ସାକ ଉତ୍କଳର ପୁଅକ ଶାସକଦ୍ଵାରା ନୁଦେ ପ୍ରଦେଶ ଅଚେତରୁ ଉପକୃତ ଦୋଇଅଛି । ଯଦାପି ଲେକେ ମନର୍ଣ୍ଣ- ମେଦକ ଅଦେଶକୁ ମାତ୍ର କର ପ୍ରିଭରବେ ଦାର୍ଯ୍ୟ କରଥାଲେ ଉପିତ ଅଧିକ ପୁରୁଷତରେ ସାଧକ ଦୋଇଅନ୍ତା ମାତ୍ର ମନ ଲେକେ ରୁଷ୍ଟ ଦୋଇ ବର୍ଦ୍ଧିତ ମାତ୍ରର ସୁଧପାତ କଲେ । ସମ୍ପାରେ ପ୍ରସ୍ତ ଦୋଇ ନ ଥିଲେ ସୁକା କରଣାଳ, ମନ- ମନ ଦିନ ଏବ ପରଦପୁରଠାରେ ସମ୍ପାମାନ ବନକରବାହାରଣ ଏହି ଯେ ବାଦା କବସ୍ତୁ ଚକ୍ରିତାରେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ମାତ୍ରର ତଥା ଉଠି ଅପାଳର ପୁସ୍ତକର କରଥାନ୍ତା । ସମ୍ପାଦ ଯେବେ ଭଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଦେଉ ପଛଦେ ଅମ୍ବେମଣ୍ଡ ବଣି- ତା ଏ କବଦ୍ଵାର ବକ୍ତାବିଦେବା କମ୍ପା ସାମାନ୍ୟ କଳାହାର ମାଠିଅଥ ପାଣି କଷ୍ଟ ଦେଖିପାସ୍ତୁ ଅଧି ମାତ୍ର ବର୍ଦ୍ଧିତ ତଥାହାର ବହିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଦୋଇପାନ୍ତା । ଯେଉଁ କମାର ଶ୍ଵା, ଉତ୍ତର କରବାର ଅପସ୍ୟ ଶୁଣା ଦୋଇଅଛି ବାଦାର ଦୋବାଦରେ ଶ୍ଵା ଉତ୍ତର ନିଦାରତ ଦେବା ଅପାରେ ଦୋବାଦ ନିଜ କରଦେବା ମାତ୍ର ମନ କଦେ । ସାଧାରଣ ସମ୍ପାରେ ବଳନ- ମାତ୍ର ସମର୍ଥ କରବାର ତଥା ପଦାନ୍ତବାସ ମନ ଫଳ ଖଳଅଛି । ମନମାତ୍ର ସୁଦର ଅବା ମନ ପ୍ରକୃତର ଲେକେ ଏକଦାସ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦୋଇ ଲେକକର ସାଧିକତାରେ ବ୍ୟାସାତ ଏବ ଦୋର ଅପାଳି ଘଟାଇଅଛନ୍ତି । ସମ୍ପାଦି ବରର ସୁଦର ସୁକା ଅପଣାର ବୁଝି ଦେବର ଦୁଶାବଦ୍ଧ ଅପସ୍ୟଦ୍ଵାରା ପ୍ରାଣପଶ୍ଚାତ ପାଇ ଅପଣାର ପିତା ମାତା ତଥା ଦେବଦାସିକି ଶୋକ ସାମରରେ ରପାଇଅଛନ୍ତି । ଏବେ

ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ସୁଦ୍ଧା ସମାଜର କେତାମାନେ
 ବର୍ଜିତ ମାତ୍ର ବେଳବାସୁ ବରଦ ହୋଇନାହାନ୍ତି
 ଏକ ଅବ୍ୟାପି ଅନାୟୁ ମାସ ତା ଉପରେ
 ବର୍ଜିତ ବସନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରମା ଏକ ଅଲ୍ପବର ମାସ
 ତା ୧୭ ଶେଷେ ସରବଜ୍ଞ ସଂ, ଅରଜ୍ଞ
 ଏକ ବର୍ଜିତ ମାତ୍ର ପ୍ରଥମ ତଳାଭାଗରେ ସେ.
 ମାନେ ପଞ୍ଚମୁଦ୍ରା ଦୋଳନାହାନ୍ତି । ଦମ୍ଭଦୁଃସା
 ଇନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଉନ୍ନତ
 ଦରଦା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସମ୍ଭାବି ସେହି ବର୍ଜିତ
 ମାତ୍ର ଏକ ବଙ୍ଗବଂଶୀର ବରୁଣ ଯଥା ଉପା-
 ଶିତ ଦେଉଅଛି । ସୁଦେଶୀ ବ୍ରତ ଅବସ୍ୟ ଭଲ
 ମାତ୍ର ସୁଦେଶୀୟ ଦ୍ରବ୍ୟର ଉନ୍ନତବ୍ୟାଧି ତ
 ତରି ମନଦ୍ରବ୍ୟ ବଳାରୁ ଅଶି ଅଧିକା ମୂଲ୍ୟ-
 ଦେବା ଏକ ଉତ୍କଳର ବଦେଶୀ ଦ୍ରବ୍ୟ ନ
 ତଣ୍ଡିତାଦାରଣ ଲୋକକୁ ବାଧ୍ୟ କରିବା ଭଲ
 ନୁହେ । ତନ୍ତ୍ର ଭଲ ନୁହା ଅଶି ବଜାର ଦାଟରେ
 ପସ୍ତାରେ ବଡ଼ ଯାରିଲେ ବାହା ବଣିବାଦାରଣ
 ଦୌଣ୍ଡିଣି ସମ୍ଭରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ତମ୍ଭା
 ବସ୍ତୁତା କରିବାର ପ୍ରସ୍ତୋତ ଦେବନାହିଁ ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପସ୍ତୁତ ମୂଲ୍ୟ ମିଳିବାର ତତ୍ତ୍ୱ
 ସଂକ୍ରମ ଅନୁରୁ ଦେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଅନ୍ତରରୁ
 ଶ୍ରେଣୀ ଦିନ ଦର୍ଯ୍ୟର ଉନ୍ନତରେ ବସ୍ତୁର ବାଧା
 ଘଟୁଅଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିଳର ଉନ୍ନତପଦାପେ
 ସଦକରେ ପ୍ରଭୁ ମୂଲ୍ୟତ ଲିମାଭବା . ଅପର-
 ଦାର୍ଯ୍ୟ । ସେପ୍ରକାରେ ଧନୀମାନେ ଜଗତକୁ
 ଲଳି-ଶୋଷଣାଦି ଅନ୍ୟା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଅପ-
 ରାଧ୍ୟପତ୍ର ଏ ମୂଲ୍ୟର ଅନୁରୁତ । ଅଦାନ
 ପ୍ରଦାନ ବ୍ୟବସାୟର ମୂଳ ମତ୍ତ । ସେ ବସ୍ତୁର
 ସାମ୍ପ୍ରୀ ଅଧିକା ବସ୍ତୁ ପଠାଇ ଶାରେ ସେ ବସ୍ତୁ ନିର୍ମୂଳ
 ନିମିତ୍ତ ଦଣ୍ଡ ବା ଶୋଚ ସଂକ୍ରମେ ବାହାରେ
 ଟଙ୍କା ଲଗାଇ ଶାରେ । ପରଶ୍ଚର ସାହାଯ୍ୟଦ୍ୱାରା
 ସେହି ଶିଳର ଉନ୍ନତ ହୁଏ ବାହାକୁ ପରିତ୍ୟାଗ
 କରିବା ମାତ୍ର ସୁସଙ୍ଗତ ନୁହେ । ଏ ସବୁ
 ତଥା ନ ହର ଲୋକକୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏକ ଗବ-
 ଶ୍ଟିମେଣ୍ଡ ବରୁଣେ ମାରିବା ଦଦାପି ସମୀଚିନ
 ବୋଲିଅଇ ନ ଶାରେ । ଅନୁମାନେ ପୁଣ୍ୟବଙ୍ଗ
 ଓ ଅସୀମର ଶୋଚନର ମହୋଦୟଙ୍କର ଏସମସ୍ତ
 ତଥା ଦେଶଲୋକଙ୍କ ନିବିଷ୍ଣୁତ୍ତରେ ତନ୍ତ୍ରା
 ତରବାକୁ ଅନୁରୁତ ବରୁଅଛି । ବର୍ଜିତମାତ୍ର
 ଉତ୍ତର ଶିମା ଲବିଯିବାର ସେ ଯଦା
 ଦେଶର ଅସନ୍ତି ବାହା ଅସଙ୍ଗତ ବୋଲି
 ଯାଇ ନ ଶାରେ । ସୁଦେଶୀ ଦ୍ରବ୍ୟର
 ପ୍ରଭୁର ଓ ଉନ୍ନତପଦାପେ ବଦେଶୀ ଦ୍ରବ୍ୟ
 ବର୍ଜିତ ସେ ପରମାନରେ ଅବସ୍ୟକ ତେଜସ
 ତରିବା ଅନୁପସଙ୍ଗରୁପେ ଲୋକଙ୍କ ବୁଝାଇ
 ଦେବାରେ ଦୋଷ ଦାହିଁ । ମାତ୍ର ମାରିବା

ଦେବେବେଲେ ଭଲ ନୁହେ । "ସଙ୍ଗଂ ଚ୍ୟାନ୍ତ-
 ମଦିତଂ" ପାର ଉପଦେଶ ଅଟେ । ପରନ୍ତୁ
 ବଙ୍ଗ ଦେଶର ଦୁର୍ଲଭତ୍ତ କର ଲୋକଙ୍କର
 ବଂଶେଷ ମଦସ୍ତାପ ନିନ୍ଦାଭବା ଏକ ସେମାନ-
 ଦର ପାଟିଆ ଅନ୍ତାଦ୍ୟଦରି ଧରିଲି କାସ୍ତୁ
 ପତ୍ତଲେ ସୁଦା ଗୁରୁତର ଦାନା ପ୍ରଦେଶ ଉପରେ
 ସେ ବୋଧି ଲକ ଦେଇ ସେହି ବସ୍ତୁଗୁଣ ଶୁଭ
 ରଖିବାର ସୁନିମାନ ଯାହା ଶୋଚନାଟି ମହୋ-
 ଦୟ ଦର୍ଶାଇଅଛନ୍ତି ବହିରେ ମତ ମାନ ଦାହିଁ ।
 ଗୋଟା ବଙ୍ଗର ଦାର୍ଯ୍ୟ ଏକଜଗତୁ ବଲଭବା
 ଦୁଆରୀ ସଦାବାଦସମ୍ମତ ନୁହେ ଏକ ଅନୁଳି
 ଦୋକର ଦର୍ମଭାଷ୍ୟ ତ ରଖି ଅନ୍ତ ବ୍ୟୟ ବଦାନ
 ଶାସନଦାର୍ଯ୍ୟର ବଲ ବଦାଭବାର ସେ ସୁଦଧା
 ଅଛି ବାହା ପ୍ରଥମେ ବଦିବା ଉତ୍ତର ସ୍ତମ୍ଭ ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ବାହା ଦରିବା ଉତ୍ତର ।

ଉତ୍କଳତା ବ୍ୟବହାରୀମାନଙ୍କୁ ଏତ ପ୍ରଦେଶିନା-
 ପଦ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶ୍ରେଣୀମାନେ
 ଉଦ୍ଘୋଷି ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ଯଥା:—

ନବତ୍ତ ରେଭଦ୍ଧା ଦେଲେବଦ ସୁଲ ।
 ୧ ମ ଶ୍ରେଣୀ ।

ଉତ୍କଳରରଣ ଚଢ଼େପାଆୟୁ, ବାସଦେବ-
 ଦାସ, ଦାସପୁତ୍ର ଦାସ ଦତ୍ତ, ଗଙ୍ଗାଧର ଦୋର,
 ଦୁର୍ଗାଚରଣ ମହାନ୍ତି, ଭୁଲମଣି ମହାନ୍ତି, ନିତ୍ୟା-
 ମଣି ମହାନ୍ତି, ବାସୁଦେବ ମହାପାତ୍ର, ଭୂଗୀରଥୀ
 ମିଶ୍ର, ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର, ବୃଜମୋହନ ପଣ୍ଡା,
 ଚନ୍ଦ୍ରପେଟ୍ଟର ପଟ୍ଟନାୟକ, ଦେଶର ପଧାନ,
 ଦାମୋଦର ରଥ, ବାସୁ ନିଧି ବିଶାଳୀ,
 ୨ ମ ଶ୍ରେଣୀ ।

ଦ୍ୱିଜେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଦଲୋପାଧ୍ୟାୟ, ଜଗନ୍ନାଥ
 ମହାନ୍ତି; ପୁଲକଗୋପାଳ ରାୟ, ସସୁଦ ଦେବୀ,
 ମୁଦିତ ଅଦ୍ୟକ୍ତ,
 ୩ ମ ଶ୍ରେଣୀ ।

ଗିରଧାରୀ ମହାନ୍ତି,
 ପି, ଏମ୍, ଏତାଡେନି ସୁଲ ।
 ୪ ମ ଶ୍ରେଣୀ ।

ଧର୍ମଜନ ଅରୁଣ, କୃଷ୍ଣମୋହନ ବସୁ, ଦୟା-
 ନିଧି ଦାସ, ଲୋକନାଥ ଦାସ, ରମଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି,
 ଦରଦର ମହାପାତ୍ର, ଅଧ୍ୟାତ୍ମାନନ ମିଶ୍ର, ରତ୍ନା-
 କର ପତ୍ତ,
 ୫ ମ ଶ୍ରେଣୀ ।

ଶରତଚନ୍ଦ୍ର ଦତ୍ତ,
 ୬ ମ ଶ୍ରେଣୀ ।

କବଚଶୋର ମହାପାତ୍ର, ବଶୋଭରଣ-
 ନାୟକ, ଗୋଲୋକଦେବୀ ପଟ୍ଟନାୟକ,

ନବତ୍ତ ଗାଉଁର ଉଦ୍ଘୋଷାୟ ସୁଲ ।
 ୧ ମ ଶ୍ରେଣୀ ।

ବ୍ୟକାଥ ଦାସ, ଦାଦବନ୍ଧୁ ମହାନ୍ତି, କୃଷ୍ଣ-
 ବିଦ୍ୟାସ ମହାନ୍ତି, ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ଦେ, ଶ୍ରୀପଦନାଥ ରାୟ
 ୨ ମ ଶ୍ରେଣୀ ।

ଲୋକନାଥ ଦାସ, ନଟବର ଦାସ,
 ୩ ମ ଶ୍ରେଣୀ ।

ମଦ୍ୟକ୍ତ ଅବଦୁଲ ଜଗୁର,
 ନବତ୍ତ ମିତଳ
 ୪ ମ ଶ୍ରେଣୀ ।

ଅଶ୍ୱତୋଷ ଦତ୍ତ, ଯେ, ଯୋନାଥଚ ମହାନ୍ତି,
 ଶାନ୍ତିଚରଣ ମହାନ୍ତି, ବୃଜନାଥ ମିଶ୍ର, ଅନୁରାଦ
 ନାୟକ, ଜୟକୃଷ୍ଣ ଦନା, ଶଙ୍କର ବିଶାଳୀ,
 ୫ ମ ଶ୍ରେଣୀ ।

ନବଦାଥ ମିଶ୍ର, ବୈଦ୍ୟାୟ କାୟକ,
 କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ସୁଲ ।
 ୬ ମ ଶ୍ରେଣୀ

ଦଗମର ଅରୁଣ, ସୁଧାକର ଶେଢା,
 ରୋଜନାଥ ପତ୍ତ, ପୀତାମ୍ବର ଜଗଦେବ,
 ୭ ମ ଶ୍ରେଣୀ

ଦାଦବନ୍ଧୁ ଦାସ, ଚଣ୍ଡୀଚରଣ ଦେ,
 ଯାଦୁପୁର ସୁଲ ।
 ୮ ମ ଶ୍ରେଣୀ ।

ଦାଉନୀ ପତ୍ତ,
 ୯ ମ ଶ୍ରେଣୀ

ଦୈତ୍ୟାୟ ରାୟ,
 ପୁରୁଜଳ ସୁଲ
 ୧୦ ମ ଶ୍ରେଣୀ ।

ଦୟାଲକ୍ଷ ଦାସ, ଗଗନବିଦ୍ୟା ଦତ୍ତ, ଦେ-
 କୃଷ୍ଣ ମହାପାତ୍ର, ଦାମୋଦରମିଶ୍ର, କୃଷ୍ଣପ୍ରସାଦପାତ୍ର,
 ଦାସପୁଣ ବିଶାଳୀ,
 ୧୧ ମ ଶ୍ରେଣୀ ।

ଅଭିରାମ ଦାସ, ଦୈତ୍ୟନାଥ ମହାପାତ୍ର,
 ଗୋରାଧା ।
 ୧୨ ମ ଶ୍ରେଣୀ

ଜଗନ୍ନାଦକ ପଟ୍ଟନାୟକ, ଭୁଲମଣି ପଟ୍ଟନା-
 ଯକ, ମଧୁସୂଦନ ପଟ୍ଟନାୟକ, ରତ୍ନନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ
 ରମଚନ୍ଦ୍ର, ପଟ୍ଟନାୟକ,
 ୧୩ ମ ଶ୍ରେଣୀ

ମୋସାଦକ୍ତ ଶା,
 ବାଲେଶ୍ୱରଜଳ ସୁଲ
 ୧୪ ମ ଶ୍ରେଣୀ

ଚୈତ୍ୟାଚରଣ ଦାସ, ଦୁର୍ଗୀନନ ମହାନ୍ତି,
 ରମନାଥ ମହାନ୍ତି, ଅଭିରାମ ମହାପାତ୍ର, ବସା-
 ମୋହନ ରାୟ,

ଦେହୁଣ୍ଡର ସମ୍ପାଦ ।

ଏକ ଦେବତା ପାଠକାଳୀ ଦେବୀ ଦାସ ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ମହାନ୍ତି ଦୋଷାଦୋଷାଦେ ଦେବତାଙ୍କ ଅଧିକାରୀ ଉପ-ସ୍ଥାପନା କର୍ତ୍ତାବ୍ୟ ଅନୁମୋଦିତ Baboo B. N. Das, for Assist Superintendent. ଉପରେ ଉପର ଦେବତା ଓ ଉପର (ଉପରାଧିକାରୀ) ମନା ଅପାତ୍ନ କ ଦେବତା ଅନୁମୋଦିତ ଅନୁମୋଦିତ ଗ୍ରାମ ଦୋଷାଦୋଷାଦେ ।

ଏହାପରେ ଓ ଦେବତାଙ୍କ ଉପର ମାତ୍ର ଦୋଷାଦୋଷାଦେ ସମାପ୍ତ ହେଉଅଛି ।

ଏ ଦେବତାଙ୍କ ଗ୍ରହଣ ପଦନାମରେ ଏକ ଦୋଷାଦୋଷାଦେ ଏକ କ୍ଷେତ୍ର ଦାନ ପଦନାମ ଅଛି । ସାମାନ୍ୟ ପଦନାମରେ ମେଘ ଦୋଷାଦୋଷାଦେ ମଧ୍ୟ ଦେହୁଣ୍ଡ ।

ଉପର ଦାନ ନାମକ ଏକ ମହମଦାନ ଶ୍ରୀ ଗୋଷ୍ଠିଏ ଦେବ ମହମଦାନେ ଗ୍ରହଣାଦିଦୋଷାଦେ ଗୋଷ୍ଠିଏ ଦେବତାଙ୍କ ଦେହୁଣ୍ଡ । ଏହା ଦେବତାଙ୍କ ଦାନ ଦାନା-ପାଠ୍ୟ ଅପାତନ ଗଣାରେ ହୁଏ ଅପାତନ ଦେହୁଣ୍ଡ ଉପରାଧିକାର ଅନୁମୋଦିତ ଅଛି ।

ପୁଣ୍ୟ-ସମ୍ପାଦ ।

ଏ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ଅଗ୍ରାଧିକାରୀ ରୁକ୍ମଦେବ ଓ ମହମଦାନ ମାନ୍ୟତାରେ ଉପର ଏକ ସଦ୍‌ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଉପର ଦେହୁଣ୍ଡ ଦୋଷାଦୋଷାଦେ ।

ଉପରଦାନ ସମ୍ପାଦନା ଉପରଦାନେ ମାତ୍ର ସାମାନ୍ତ ଦେବତା ଗଣାଦାନା ଦାଦାନ ଏକ ମାତ୍ର ଉପର ଦେହୁଣ୍ଡ । ଦୋଷାଦୋଷାଦେ ସାମାନ୍ୟ ଦାନା ଦାଦାନ ଏକ । ଏହା ଦେବତାଙ୍କ ଦାନ ଦାନ ଦେବତାଙ୍କ ସମ୍ପାଦନାରେ ଏକ ଦୋଷାଦୋଷାଦେ ଦେହୁଣ୍ଡ ଦାନ ଦାନ ଦେହୁଣ୍ଡ ।

ଉପର ଦେବତା ଦୋଷାଦୋଷାଦେ ମହାନ୍ତି ଦୋଷାଦୋଷାଦେ ଦେହୁଣ୍ଡ ଦାନ ଦାନ ଦେହୁଣ୍ଡ । ଉପର ଦେହୁଣ୍ଡ ଦାନ ଦାନ ଦେହୁଣ୍ଡ ।

ଉପରଦାନ ଉପର ଓ ଦାଦାନା ମୋକ୍ଷଦାନ ଦେହୁଣ୍ଡ ଦାନ ଦାନ ଦେହୁଣ୍ଡ ।

ଉପରଦାନା ଦେହୁଣ୍ଡ ଉପର ମୁକ୍ତି ମୁକ୍ତି ଦୋଷାଦୋଷାଦେ ଦେହୁଣ୍ଡ ଦାନ ଦାନ ଦେହୁଣ୍ଡ ।

ଏ ଉପରଦାନ ଦେହୁଣ୍ଡ ଦାନ ଦାନ ଦେହୁଣ୍ଡ ।

ଉପର ଦେହୁଣ୍ଡ ଦାନ ଦାନ ଦେହୁଣ୍ଡ ।

ସାଧାରଣ ସମ୍ପାଦ ।

ଉପରଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦେହୁଣ୍ଡ ଦାନ ଦାନ ଦେହୁଣ୍ଡ ।

ଉପରଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦେହୁଣ୍ଡ ଦାନ ଦାନ ଦେହୁଣ୍ଡ ।

ଉପରଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦେହୁଣ୍ଡ ଦାନ ଦାନ ଦେହୁଣ୍ଡ ।

ଉପରଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦେହୁଣ୍ଡ ଦାନ ଦାନ ଦେହୁଣ୍ଡ ।

ଉପରଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦେହୁଣ୍ଡ ଦାନ ଦାନ ଦେହୁଣ୍ଡ ।

ଉପରଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦେହୁଣ୍ଡ ଦାନ ଦାନ ଦେହୁଣ୍ଡ ।

ଉପରଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦେହୁଣ୍ଡ ଦାନ ଦାନ ଦେହୁଣ୍ଡ ।

ଉପରଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦେହୁଣ୍ଡ ଦାନ ଦାନ ଦେହୁଣ୍ଡ ।

ଉପରଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦେହୁଣ୍ଡ ଦାନ ଦାନ ଦେହୁଣ୍ଡ ।

ଉପରଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦେହୁଣ୍ଡ ଦାନ ଦାନ ଦେହୁଣ୍ଡ ।

ଦୁଇ-ପ୍ରାଣି ।

ଦାନ ଓ ଦୋଷାଦୋଷାଦେ	ଦାନ	୧ =
ଦୋଷାଦୋଷାଦେ	ଦାନ	୧ =
ଦୋଷାଦୋଷାଦେ	ଦାନ	୧ =
ଦୋଷାଦୋଷାଦେ	ଦାନ	୧ =
ଦୋଷାଦୋଷାଦେ	ଦାନ	୧ =
ଦୋଷାଦୋଷାଦେ	ଦାନ	୧ =
ଦୋଷାଦୋଷାଦେ	ଦାନ	୧ =
ଦୋଷାଦୋଷାଦେ	ଦାନ	୧ =
ଦୋଷାଦୋଷାଦେ	ଦାନ	୧ =
ଦୋଷାଦୋଷାଦେ	ଦାନ	୧ =

ଲଳିତା ଉପାଦାନ ।

ଉପରଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦେହୁଣ୍ଡ ଦାନ ଦାନ ଦେହୁଣ୍ଡ ।

ଉପରଦାନ ସମ୍ପାଦ ।

ଉପରଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦେହୁଣ୍ଡ ଦାନ ଦାନ ଦେହୁଣ୍ଡ ।

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ।

SALES FOR ARREARS OF REVENUE.

II.

True it is that only 55 per cent was taken by Government in the course of the last settlement while 64 per cent had been taken in the preceding settlement. But if 64 per cent was then taken, it must have been taken in consideration of the ample resources which were then left to the assesses in the shape of (1) prospective income accruing from the reclamation of culturable waste lands, (2) profits arising from various sources which have now ceased to exist. The very fact that the assets arising from culturable lands brought under the plough after the old settlement amounted to more than nine lacs at the time of the last settlement sufficiently demonstrates the extent to which this prospective gain should have been taken as one of the consideration for the high percentage then charged. What is the prospective gain now left on this score? The quantity of culturable waste lands excluding that reserved for public purposes such as grazing &c. bears but a very poor proportion to the area then available. The culturable land available after the old settlement of 1837, after excluding grazing grounds &c. was nearly 5½ lacs of acres, whereas that available after the last settlement is only 72 thousand and odd acres. Moreover at the time of the old settlement there was no such thing as non-occupancy and the Pahi ryots who formed the bulk of the tenantry were tenants at will. It is not difficult to imagine that this discretion on their part furnished to the Zemindars a very fruitful source of income in addition to other sources of profit such as the lucrative function of levying fees on miscellaneous items and appointing and dismissing some village servants. Regarding these profits it is authoritatively stated that "as long as they (the Zemindars) remain in possession, they were entitled to collect all they could from the ryots and to take the profits arising from the assessment of waste lands. Profits such as these must have been kept in view when the high percentage was then decided upon. But do these resources exist now? We of course, do not mean to maintain that such collections as were subsequently prohibited should not have been so prohibited or that the status of the pahi ryots should not have been improved. What we mean is that the lucrative rights then enjoyed might well justify the high percentage then taken by Government. But the percentage now taken cannot justify itself on those grounds.

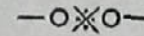
And in the percentage of 54 now taken is not in keeping with the percentages taken in other temporarily settled provinces. As a matter of fact, it exceeds the maximum percentage allowable under what is called "half asset rules" known as Saharampur rules, in pursuance of which, it is believed, the Government percentage stands at 45 in the Punjab and at 47 in C. P. and N. W. P. These figures are not mere idle calculations with more nominal and inappreciable results. On the contrary, compliance with the "half assets" rule would have left to the Zaminders of Orissa about 2 lacs of rupees more as profits, which amount in view of the miserable means of subsistence left by the present assessment, would have been of considerable advantage to them. It should, however, be borne in mind that the above discussion proceeds on the supposition that the gross assets on which the Government Revenue was assessed stands on a sound basis but it will be shown later on, that a large portion of the basis is more a paper transaction than a reality.

This leads us to the discussion of the second ground of justification viz. the increase of the assets from Rs 21,38,000 in 1837-45 to Rs 38,68,000 by the time of last Settlement. That there has been a considerable increase in the assets is a fact. But apart from the question whether the whole of this increment rests upon a solid foundation and is capable of actual realization by the landlords concerned, the circumstances surrounding the last settlement go to show that there was hardly room for enhancement by 54 P. C. During the period intervening between the old and new settlements, great changes full of important consequences had occurred affecting considerably the economic condition of the class of the people concerned. Calculated at the recognized rate of increase the number of the landlords dependent upon the income of the Zemindaries for their subsistence must have increased by at least 60 p. c.; there had been considerable rise in the prices of the necessaries of life; there had been increase in the cost of educating the children according to the modern standard; additional taxes have been imposed and existing taxes have been increased.

In view of these self-evident facts, can it be said, that the increase in the assets in question was more than what was necessary for the subsistence of the people concerned in the light of the principles adverted to above? Was there room for enhancement by 54 p.c.? On the other hand we are constrained to believe that there was hardly room for enhancement other than a nominal one. Besides, the position of the petty Zemindars, who form the overwhelming majority, is vastly different from the big Zemindars

regarding the effects of general assessment. In this respect Ricketts, a recognized authority in such matters says "My belief from general experience is that by some—full fifty per cent—is enjoyed (meaning Zemindars.) Nevertheless the general enhancement of rent would cause most distress chiefly in consequence of Sub-division of property. A single Zemindar in possession of an Estate the rental of which is Rs 5000 and the sudder Jama Rs 2500 might, without reason for complaint, pay 20 per cent or Rs 500 per annum more. But to levy such an increase in property, the rental of which is Rs 400 and the income of which, is Rs200 and that small income divided amongst the large number of persons would be productive of distress." It is not difficult to calculate the effects of the present enhancement upon the Zemindars paying Rs 50 as revenue and such Zemindars forming the bulk.

ଏହି ଧୂମକେତୁ ବା ରଜାବାସ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶାହାଜୀର ଗାଁ ନିକଟରେ ଗ୍ରାମ ୩୩ ଘଣ୍ଟା ମନସ୍ତୁରୁ ଶ୍ୟା ଶ୍ୟା ଯାଏ ଉତ୍ତମଗୃହେ ଦେଖା ଯାଉଅଛି । ପ୍ରଥମେ ଏହା ଶାହାଜୀର (ଗ୍ରାମ) ଗାଁର ଉତ୍ତରଦିଗକୁ ବା ନିମ୍ନଗତରେ ଦେଖା ଯାଉଥିଲା ମାତ୍ର କ୍ରମେ ଏ ଗାଁର ଉତ୍ତରକୁ ଦେଖାଯାଉଅଛି । ଅନୁ ଅପେକ୍ଷା କ୍ରମେ ଏହି ଧୂମକେତୁର ବସନ୍ତୀଶ ଯେମନ୍ତ ଉତ୍କଳ ପୁରାଣ କେମନ୍ତ ପରିଷ୍କାର ହୋଇଅଛି ।

ଗର ବା ମରଗର ଶେଷଦେବା ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଲୁଚାରେ ଯେତେବେଳେ ଶେଷରେ ୧୯୨୭ ମସିହା ହୋଇଥିଲା । ତହିଁ ପୂର୍ବ ପ୍ରସ୍ତାବର ମୂଲ୍ୟ ୨୦୭୨୫ ଥିଲା ଯେଉଁ ବହୁ ଭଗ୍ନା ଶକ୍ତି ଅଛି । ଏ ପ୍ରସ୍ତାବର ମୋଟ ମୂଲ୍ୟ ୧୯୨୭ ମସିହାରେ ପଞ୍ଜାବର ଅଳ୍ପ ୧୦୭୩୦ ବ୍ୟାପେକ୍ଷା ଅଧିକ; ତହିଁ ତଳେ ସୁଲୁପ୍ରଦେଶ ୩୪୧୫, ଲୁଚାପୁରୀ ୧୦୧୮ ଏବଂ ବଙ୍ଗ ୨୧୫ ଅଟେ । ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଓ ବ୍ରହ୍ମରେ ସାମାନ୍ୟ ଭାଗ ଶକ୍ତିଥିଲା ।

ଗରପ୍ରସ୍ତାବରେ ବୃଦ୍ଧିଦ୍ୱାରା ଗୁଣପକ୍ଷେ ଦେବେବ ପ୍ରାକରେ ବକ୍ଷେଷ ସୁବିଧା ହୋଇଅଛି । ଗୁଣପାଦେ ବର ଗଣି ଧାନଦୁବା ଅରଣ୍ଡ ବର ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଦୋମାସି ଦେଇ ଅକ୍ଷୟଦୁର୍ଗା ଚାହିଁ ଯାଇଅଛି ଚୋହରେ ଏବେତଦକୁ ଅକ୍ଷୟଦୁର୍ଗାକୁ ଧାନ-ମୂଳି ବୃଦ୍ଧାନ୍ତର ଯାଇଅଛି । ଶାହାଦେହୁ ବୃଦ୍ଧାକୁ ଯେମନ୍ତ ସୁବିଧା ହୋଇଅଛି ଶାଳଦଃ କେମନ୍ତ ଠିକ ଦେଲେ ରସା । ଅନେକ ଦାଳ ଏକାଦଶମେ ବର୍ଷ ଚୋହୁଥିବାରୁ ପ୍ରଭୁକୁ ଏପରିପଥ ଦେବାର

ବାଦୀ ଚାଲି ପ୍ରସ୍ତାବନାକୁ ବୋଲି ପାଇ
 ତ ଶାନ୍ତ । ଯେହୁ ଦେବର ଦୁଇପକ୍ଷ ମୁକ୍ତ
 ଗୁଣେ ମୁକ୍ତ । ତେଣୁ ଲୋକ ହୃଦୟରେ ପ୍ରାୟ
 ସାଧୁ ବା ଚଳନ୍ତର ମୁକ୍ତ ଶାନ୍ତି ମାତ୍ର ବାହାର
 ବସନ୍ତରୁ ବସନ୍ତ ଶାନ୍ତରେ ସଂକଳ୍ପ ଦେବ ଏବଂ
 ଅସୁମାଳକ ବାଦୀ ପଦାଧରେ ପ୍ରାୟ ଏକତମ
 ମୁକ୍ତ ଶାନ୍ତ । ଅଧିକ ମୁକ୍ତ ମିଶାଇ ଶାନ୍ତରେ ଜାଣି
 ସକ୍ରି ବଦେ ତାହୁଁ ମାତ୍ର ମୁକ୍ତ ଅଧିକ ଶାନ୍ତରେ
 ବଳମ ହୁଏ ନାହିଁ । ଯେତେ ମୁକ୍ତ ସିଦ୍ଧିପାଏ
 ବାଦୀ ଦୁଃଖାତ୍ମକ ଗୁଣପାଏ ଏବଂ ଶାନ୍ତରା
 ଲବଣୀ ଅପ ୨୮ ଓ ୨୯ରେ ଶାନ୍ତରୁ ବା
 ବାହାର । ଶାନ୍ତରେ ମୁକ୍ତ ଶାନ୍ତରେ ସେହି ପଦ-
 ମାତ୍ର ପଠି ଲୁହା ଅବଶ୍ୟତ । ତହିଁରୁ ସିଦ୍ଧିରେ
 ଲବଣୀ ଦୋଷ ସେବା ତ ହୁଏ । ଶାନ୍ତର
 ମଦୋଦୟ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଶେ ସେ ମୁକ୍ତ ଶାନ୍ତରା
 ହୁଏ ଅଶରୀର ଶାନ୍ତରେ ଓଳନର ଶାନ୍ତ ଅଧିକ
 ବଳ ଶାନ୍ତ । ସାଧାରଣତଃ ଲୋକର ବ-
 ଶ୍ୟ ସେ ମୁକ୍ତ ଅଧିକ ଶାନ୍ତରେ ବହୁ ସକ୍ରି ତାହୁଁ
 ମାତ୍ର ଏହା ଲୁହୁଣ୍ଡି । ଅଧିକ ମାତ୍ରରେ ମୁକ୍ତ
 ଶାନ୍ତରେ ଦୁଃଖାତ୍ମକ ଶାନ୍ତ ବଦେ ଏବଂ ତହିଁ-
 ରେ ଶକ୍ତି ହୁଏ । ଯେଉଁମାନେ ଅଧିକ ମୁକ୍ତପାଆନ୍ତି
 ସେମାନେ ପ୍ରୀତି ଶାନ୍ତରେ ଶାନ୍ତରେ ଶାନ୍ତ
 ଶାନ୍ତ କାହିଁ ଏବଂ ଅଧିକ ମୁକ୍ତ ଶାନ୍ତରେ
 ବାନ୍ତି ଓ ଶକ୍ତି ହୁଏ । ଚର୍ଚ୍ଚାରେ ଶାନ୍ତ ଏହା
 ପରଦାରେ ଶାନ୍ତ ଶାନ୍ତ ହେ । ୩୦ ଠାରୁ
 ୩୧ ବର୍ଷ ବୟସରେ ଶାନ୍ତ ଅଧିକା ମୁକ୍ତ ଶା-
 ନ୍ତରା ଶାନ୍ତର ଅଧିକ । ତହିଁରେ ଲକ୍ଷ ଶାନ୍ତ-
 ରେ ବଦେ ଶାନ୍ତ ପଠିଲାରୁ ଶାନ୍ତରୁ ଶକ୍ତି-
 ଲତା ଶାନ୍ତ ହୁଏ । ତହିଁ ଲବଣୀର ତଥା ଶାନ୍ତ
 ହୋଇ ଶାନ୍ତର ଶାନ୍ତ ଶାନ୍ତ ଏବଂ ମାତ୍ରରେ ଅ-
 ଧିକା ମୁକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବନାକୁ ଏବଂ ଅଧିକା ଲବଣ
 ସେବଦାନ ଲକ୍ଷ ଶାନ୍ତ ଦୋଷ ଶାନ୍ତର ଶାନ୍ତର
 ଲକ୍ଷଣା ସମ୍ପଦ ହୁଏ । ତଥାପି ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
 ଏହା ବହୁ ମଧ୍ୟରେ ଶାନ୍ତ । — ଶାନ୍ତ ପଦାର୍ଥ
 ଶକ୍ତି ତମତା ଓ ଶାନ୍ତ ଦୁଃଖର ପ୍ରସ୍ତୁତରେ ମୁକ୍ତ
 ପ୍ରସ୍ତାବନାକୁ ଅଧିକ । ମୁକ୍ତ ଶାନ୍ତର ମଦୋଦୟ
 ବସନ୍ତରେ ଶାନ୍ତ ତମ ଶାନ୍ତ ମାତ୍ର ତେଣୁ
 ଧରକାରୁ ଶାନ୍ତ ଶାନ୍ତ ମାତ୍ରରେ ବସ ।
 ପ୍ରକୃତ ତଥା ଏହିତ ଶାନ୍ତ ଯେତେ ଶାନ୍ତରେ
 ଅଧିକର ପ୍ରକ୍ତି ସାଧନ ହୁଏ ତେଣୁ ଶାନ୍ତର
 ରେ ବାଦୀ ଶାନ୍ତର ଶାନ୍ତ । ଅଧିକ ମାତ୍ରରେ
 ଶାନ୍ତ ଶାନ୍ତରେ ସକ୍ରି ଯେତେ ପ୍ରକ୍ତି ବା ବାଦୀକୁ
 ଦେବା ଅଧିକାର ମୁକ୍ତ ଶାନ୍ତର ହୁଏ ମାତ୍ର ସେ
 ଦେହକୁ ବାଦୀକୁ ବସ ବୋଲି ବୋଲି ଶାନ୍ତ ତ
 ଶାନ୍ତ । ଯେଉଁ ଦେବର ଲୋକେ ଏହାବେ-

ଲକ୍ଷେ ମୁକ୍ତ ଶାନ୍ତି ତାହୁଁ ସେ ଦେବର ବା-
 ଅସୁମାଳକ ଶାନ୍ତ ତାହୁଁ ଏବଂ ଶାନ୍ତର ଶାନ୍ତ
 ରେ ସେବେତ ମୁକ୍ତ ଶାନ୍ତର ଅବଶ୍ୟତ
 ସେହିପରି ସେମାନେ ତ ଶାନ୍ତି ବାଦୀ ଦେ
 ସିଦ୍ଧି ଶାନ୍ତ । ତଥାପି ଅଧିକରୁ ଲବଣ
 ସେବନ ସେ ଅଧିକ ଏହା ସମସ୍ତେ ସ୍ତ୍ରୀର
 ତରଳେ ।

ଓଡ଼ିଶା ଗଜକାନ୍ତ

ବକ୍ତ ପ୍ରଦେଶର ସକ ୧୯୦୩ରେ ସଲର
 ବାଣିଜ୍ୟ ଶାନ୍ତ ବଦରଣୀ ଏବଂ ମାତ୍ର ଦେଲ
 ବାଦୀର ଅଧିକ । ତହିଁରେ ଓଡ଼ିଶା ଗଜକାନ୍ତ
 ବସନ୍ତରେ ଶାନ୍ତ ଦେହରୁ ତହିଁର ସଂକଳ୍ପ
 ମର୍ମ ପ୍ରକାଶ ହେବୁ । ଓଡ଼ିଶା ଗଜକାନ୍ତ ମାତ୍ର
 ସଂକଳ୍ପ ୨୮ ଓ ୨୯ । ଏ ସମସ୍ତର ଲୋକସାଧକ ଓଡ଼ିଶ
 ଚର୍ଚ୍ଚାରେ ଅଧିକରେ ଶାନ୍ତ ଶାନ୍ତରା
 ଏକତମରୁ । ବଶେନ, ବାଣିଜ୍ୟ, ଚଳାକାଶ୍ଚ
 ଦୟାକର, ଦୋଷାଦୋଷ ଓ ଦେହରେ ମାତ୍ର
 ସଦୃଶ ଶାନ୍ତ ସରକାରକଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ।
 ମୁକ୍ତରୁ, ଦୋଷାଦୋଷ ଏବଂ ଶାନ୍ତରେ ଶାନ୍ତ-
 ମାନେ ଏବଂ ଦେହରେ ଦୟାକର ଏବଂ ଶାନ୍ତ-
 ପ୍ରକାଶ ସରକାର ଦର୍ଶକପାଦେ ଶାନ୍ତ-
 କାନ୍ତ ମୋଦେନା ବଦରେ ଶାନ୍ତ ସମବା
 ଶାନ୍ତରୁ । ସମସ୍ତ ଗଜକାନ୍ତରୁ ମୁକ୍ତ ହୁଏ
 ଶାନ୍ତରେ ଅଧିକ ଏବଂ ସଦୃଶରେ ଅଧିକ ହୁଏ
 ଦେହ ବର୍ଷରେ ଶାନ୍ତଦେବା ଯୋଗେ ଶାନ୍ତ
 ଅଧିକରେ ବହୁ ଦୟାକର ହୁଏ । ଦେହର
 ମୁକ୍ତରୁ, ଦୋଷାଦୋଷ ଓ ଦେହରେ ଶାନ୍ତ
 ବର୍ଷର ପ୍ରଥମରୁ ଶାନ୍ତରେ ପ୍ରାକ୍ତରେ
 ଶାନ୍ତଦେବା ଯୋଗେ ସାଧ୍ୟତା ଦାକ ଦେବା ଓ
 ଶାନ୍ତ ପ୍ରକୃତ ଶାନ୍ତର ବାଦୀ ଦେହରେ
 ଲୋକର ଅଧିକ ଓ ସାଧାରଣ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ
 ହୁଏ । ତେଣୁ ଦେହରୁ ଶାନ୍ତ ଦୟାକର
 ଶାନ୍ତରେ ଦୋଷ ଦୁଃଖ ଶାନ୍ତରା ଦୋଷରୁ
 ଏବଂ ଅଧିକ ସମସ୍ତ ଶାନ୍ତରାଦାଦ ବହୁ ଶାନ୍ତ
 ଦୋଷରୁ । ପୂର୍ବଦାର୍ଥ ଶାନ୍ତ ସଦୃଶ ଶାନ୍ତର
 ଶାନ୍ତରେ ୮ ଲକ୍ଷ ୨୭ ବକାର ବା ବାଦୀ
 ଦୋଷରୁ । ହେଁ ମଧ୍ୟରେ ମୁକ୍ତରୁ
 ଶାନ୍ତରୁ ତମ ମଦୋଦୟ ବକ୍ତ୍ର ପ୍ରକାଶ । ତେଣୁ
 ଶାନ୍ତ ପ୍ରକାଶ ସଦୃଶ ଶାନ୍ତ ଶାନ୍ତରୁ ।
 ମୋଦେନେ ଶାନ୍ତ ବର୍ଷରୁ ପୂର୍ବଦାର୍ଥରେ ଶାନ୍ତ-
 ଶାନ୍ତ ପ୍ରାୟ ୯ ୨୯ ବା ବଦୀ ସକ୍ରି ଶାନ୍ତରୁ
 ଶାନ୍ତ ବାଦୀ ମଧ୍ୟ ୯ ୨୯୦୦୦ ବାଦୀ
 ୯ ୨୯୨୮୯ ବାଦୀ ବଦୀ ସକ୍ରି ଅଧିକ ।
 ସୁଦ ଓ ଶାନ୍ତ ସଂକଳ୍ପ ଶାନ୍ତରେ ୧୮୨୮ ରୁ

୧୯୧୧ ଓ ୧୯୨୧ରୁ ୧୯୨୯ରୁ ବଦୀ-
 ସକ୍ରି ଶାନ୍ତରୁ ଅଧିକ । ଏବଂ ଶାନ୍ତର ଶାନ୍ତ
 ଦେବା ଏବଂ ମଦୃଶ ଶାନ୍ତ ଦେହ ଶାନ୍ତ
 ଦେବାଦେହ ମାତ୍ର ଦେହ ଶାନ୍ତରା ମଦୃଶ
 ଅଧିକ ଶାନ୍ତ ପଠିଲୁ । ଶାନ୍ତରା ଓ ଶାନ୍ତରୁ
 ଶାନ୍ତ ଅଧିକ ସମସ୍ତ ମାତ୍ରର ଲୋକମାନ
 ଅଧିକା ବଦ ଓ ଦୃଶ ଶାନ୍ତରା ପ୍ରକୃତ-
 ଦ୍ୱାରା ଶାନ୍ତ ଦେହାଦା । ପ୍ରାୟ ସଦୃଶ ଦେହ-
 ରେ ଠେକେ ବକ୍ତ୍ର ପ୍ରକୃତ ଦୋଷରୁ ଓ
 ଦେହରେ ଶାନ୍ତରେ ସାନ୍ତରା ଅଧିକ ଶାନ୍ତ
 ପ୍ରକୃତ ଦୋଷ ବଦ ମୁକ୍ତା ବାଦୀ ଶାନ୍ତରୁ ।
 ଅଧିକ ଅଧିକ ଶାନ୍ତ ମୋଦେନା (ଶାନ୍ତରା
 ଶାନ୍ତ ଦେହ ଶାନ୍ତ) ବଦିଲୁ । ବାଦୀ
 ଦୁଃଖର ଦୂର୍ଲ୍ଲଭା ଶାନ୍ତ ଅଧିକ ଶାନ୍ତର
 ବୋଲି ଦୟାକର ମାତ୍ର ସୁକ୍ତ ବସନ୍ତ ସେ
 ବାସନ୍ତା, ବଶେନ ଓ ଶାନ୍ତରୁରେ ଦୋଷ
 ସକା ଶାନ୍ତର ଦୋଷ ଦାହିଁ । ତେଣୁ ଶାନ୍ତ-
 ଦାନ୍ତ ଓ ଦେହରେ ଦୋଷ ଶାନ୍ତର
 ଶାନ୍ତର ଦୋଷରୁ । ପ୍ରାୟ ଶାନ୍ତର ଶାନ୍ତ-
 ଶାନ୍ତ ସଦୃଶ ଦୋଷ ଦେହରୁ । ଶାନ୍ତରା
 ଏବଂ ଦେହର ମୋଦେନା ସାଧାରଣତଃ
 ଶାନ୍ତରୁରେ ସୁକ୍ତରୁ ଶାନ୍ତର ଦୋଷ-
 ହୁଏ । ଏହି ସମସ୍ତ ସକ୍ରି ଶାନ୍ତର ଦାନ୍ତ ଏବଂ
 ଶାନ୍ତ ଦେହ ମାତ୍ରର ଶାନ୍ତର ଶାନ୍ତ ବର୍ଷ
 ଓଡ଼ିଶା ଗଜକାନ୍ତ ମାତ୍ରର ସଦୃଶ ଶାନ୍ତରେ
 ଶାନ୍ତ ଅଧିକ ପ୍ରକାଶ ଦେହରୁ ତହିଁରେ
 ହୁଏ । ସମସ୍ତ ଗଜକାନ୍ତର ବାଦୀ ଏବଂ
 ଦେହରୁ ଅଧିକ ଏବଂ ଦେହରୁ
 ବଦରଣ ପ୍ରକୃତରୁ ପ୍ରକାଶ ଦେହରେ
 ଦେହ ଶାନ୍ତର ବାଦୀ ଦେହରେ ଅଧିକ ବା
 ସଦୃଶର ଶାନ୍ତରୁ ସେ ଶାନ୍ତରୁ ବଦରଣୀ
 ବା ବଦିଲୁ ଶାନ୍ତର ମଦୃଶ ଦୋଷ ଦୋଷ
 ଦାହିଁ । ଶାନ୍ତର ବଦରଣର ବାଦୀ
 ବଦରଣୀ ଶାନ୍ତରା ଶାନ୍ତରେ ପ୍ରକାଶ
 ଦେହର ଶାନ୍ତ ଦେହରେ ସେହି ହୁଏ ଦେହ-

ଦ୍ରାଘିପାଳ ବାଦୀ ବଦୀରୁ ।
 ଶାନ୍ତରା ଦ୍ରାଘିପାଳ ବାଦୀ ବଦୀରୁ
 ସୁକ୍ତର ବଦରଣ ଶାନ୍ତରା ଶାନ୍ତରା ବାଦୀ-
 ଶାନ୍ତରେ ଦୋଷରୁ । ବକ୍ତ୍ର ଶାନ୍ତର ଶାନ୍ତ
 ମଦୋଦୟ ସମସ୍ତର ଅଧିକ ଶାନ୍ତରେ ଏବଂ
 ହୁଏ ଶାନ୍ତ ଏବଂ ମଦୋଦୟ ସଦୃଶର
 ଅଧିକ ଶାନ୍ତ ଦେହରେ । ଅଧିକ ସମସ୍ତ
 ଶାନ୍ତ ଓ ଦୋଷରୁ ବଦରଣ ଏବଂ ମଦୋ-
 ମାନେ ସମସ୍ତରୁ ସମସ୍ତର ଦୋଷରୁ,
 ବଦୀରୁ ଶାନ୍ତର ପ୍ରକାଶ ଦେହରେ

ପ୍ରେମପତ୍ର ।

ପଞ୍ଚମୋଦକ ମହାମତ ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ଭେ-
ମାନେ ଦାୟ ଦୋଷ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଉତ୍କଳ ପାଠକାଳୟ ପଞ୍ଚମୋଦକ
ସମାପେଷୁ ।

R

ମହାଶୟ !
ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଶ୍ରଦ୍ଧାପତ୍ର ବକ୍ତିଗ୍ରାହକ ମାତ୍ରମୟ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମୟୂରଭଞ୍ଜାଧିକାର ମହାମତା ଶ୍ରୀମତୀ-
କନ୍ୟା ସଦାଶକ୍ତୀ ଦେବୀଙ୍କୁ ଶ୍ରୀମତୀଗଣ ଦେବୀ
କନ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ଉପହାସରେ ବଦାୟ ଦେବା
ନିମନ୍ତେ ଗତ ପହଲ ରବିବାରଦିନ ଅପରାହ୍ଣ
୪ ବାଜା ସମୟରେ ବାସପତା ଗଜପ୍ରାସାଦରେ
ନୋଟିଏ ସଭା କୋଇଥିଲ । ଗଜପରିବାର
ପ୍ରମୁଖ ସଭକର୍ତ୍ତୃମଣ୍ଡଳ, ସଦାଶକ୍ତୀ, ଶ୍ରୀ ଓ ସାଧାରଣ
ପ୍ରଜା ପ୍ରଭୃତି ସଦାଶକ୍ତୀର ଲେଡେ ଚାହିଁଲେ
ଉତ୍କଳର ସହର ଯୋଗ ଦେଖିଲେ । ପ୍ରାୟ
୨୦୦ରୁ ଅଧିକ ଲୋକ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ।
ସଭାର ଦୀର୍ଘ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁସାରେ ପ୍ରଥମେ
ବେଦପାଠ-ରସ୍ତରେ ଉକ୍ତ ବେଦୀ ଉପସଭାରେ
ବସିତ ବେଦୋଃଷ୍ଠି ସଂସ୍କୃତ ଶ୍ଳୋକ ପଢା କୋଇ-
ଥିଲ । ତହିଁ ଉତ୍ତର ନୋଟିଏ ମର୍ତ୍ତ୍ୟଶ୍ରୀ ସଙ୍ଗୀତ
ନାଚପରେ ପଥାକ୍ରମରେ ଗଜପରିବାର, ଶ୍ରୀ,
ସଭକର୍ତ୍ତୃମଣ୍ଡଳ ଓ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଜଣେ
ପ୍ରକାଶକ ନିଜର ବକ୍ତୃତା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ ।
ସମସ୍ତେ ମହାସଙ୍ଗୀତର ଏହି ସାଧୁ ଉଦ୍ୟମକୁ
ଅନୁରକ୍ତ ଅନୁମୋଦନ ଦେଇ ମହାସଙ୍ଗୀତର
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସଫଳ ଓ ସୁସଫଳାବର୍ତ୍ତନର ଦାମତ
କରୁଥିଲେ । ପରଶେଷରେ ଷ୍ଟେଟ ଓଭର
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଗୋପନକୁ ଦାସ ଭୃତ୍ୟ ଏକ ମହାଶୟ
ମୟୂରଭଞ୍ଜର ପ୍ରଜା ସାଧାରଣ, ସଭକର୍ତ୍ତୃମଣ୍ଡଳ
ତଥା ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳୀୟମାନଙ୍କପକ୍ଷରୁ ସାଧାରଣ
ଭାବରେ ସୁଲଭ ଓ ପ୍ରାଣଶ୍ରୀ ଗୁଣାରେ
ନୋଟିଏ ଦୀର୍ଘ ବକ୍ତୃତା ପ୍ରଦାନ କଲେ ଉକ୍ତ
ମହାସଙ୍ଗୀତର ବକ୍ତୃତା ଅରମ୍ଭ କଲେ । ମହା-
ସଙ୍ଗୀତର ଓ ହୃଦୟଗ୍ରାହୀ ଗୁଣାରେ ପ୍ରଜା,
ସାଧାରଣକ ପ୍ରକ ନିଜର ଦୃଢ଼ତା ପ୍ରଦାନ କର
ସଭାର ଦୀର୍ଘାବଳୀରେ ଓ ସାଧାରଣ ଉତ୍କଳ ଓ
ଅନୁମୋଦନରେ ଅପରାହ୍ଣ ପ୍ରୀତ ସୁବାର ବ୍ୟକ୍ତି
କଲେ । ସେଥିରେ ସେ ନିଜ ବର୍ତ୍ତନ ଓ ପ୍ରଜା
ମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଦେବେଦ ଅପାର ତଥା ମଧ୍ୟ କହି-
ଥିଲେ । ପ୍ରଜା ମଙ୍ଗଳସାଧକ ହିଁ ତାହାଙ୍କର ବଚ
ଏକ ସେଥିରେ ୧୫ ବସର କୃତଦୀର୍ଘ ଦୋଇ
ଅଛନ୍ତି ତାହା ସେ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ଦେବେ
ତାହାଙ୍କର ଯେ ଦେବେ ହିଁ ଶୁଣିଥିବ ସେଥିରେ
ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରଜାମାନେ ଯେ ସେ ସବୁ
ହୁଣ୍ଡି ନ ଦେଖି ଦେବଳ ଶାସନର ଭଲଭାଗ

ଦେଖିଅଛନ୍ତି ତାହା ସେମାନଙ୍କର ମହାସଙ୍ଗୀତ
ପ୍ରତି ବକ୍ତି ଓ ଅନୁରକ୍ତ ବ୍ୟାପାର ଅରୁଣ
ଦୁଃଖ । ସେ ପ୍ରଜାଙ୍କର ବହୁତ ମଙ୍ଗଳ କର-
ବାର ମନରେ ରଖିଅଛନ୍ତି ତାହା ସବୁ ଦୀର୍ଘରେ
ପରଶର କର ପାରିବାକୁ ଇଚ୍ଛାକାର । ଅନ-
ନ୍ତର ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ଓ ପ୍ରଜା-
ମାନଙ୍କ କୃତାର ପରେ ମହାସଙ୍ଗୀତ ଗାୟୋପାଳି
କରନ୍ତେ ସଭା ରଙ୍ଗ ଦେଲେ ଇତ୍ୟା

ଅପରାହ୍ଣ ଅନୁଧୀତ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣମୋଦକ ପଞ୍ଚମୋଦକ

NOTICE

Wanted a Time Keeper for
the Nagra Estate on Rs. 15
(fifteen) per month. Applications
with testimonials will be received
by the undersigned up to
15th May 1910.
P. O. Panposh } Anirudha Patel
B. N. Ity } Manager Nagra Estate

NOTICE.

The next session of the Oris-
sa Medical School, Cuttack, will
open on the 16th June 1910.
Candidates for admission
must apply personally to the
undersigned between the 1st
and the 15th June.
Ordinarily certificates of
having passed the Matriculation
Examination or any higher
examination in Arts or Science
of the Calcutta University or
the school Final examination
are accepted.
Candidates who cannot pro-
duce the above certificates shall
be examined by the Superinten-
dent who may admit them at
his discretion if he is satisfied
that they are sufficiently edu-
cated and intelligent to study
Medicine efficiently.
Every candidate for admission
is required to produce certificates
of character and respectability
from a Government Officer not
below the rank of a Deputy
Magistrate

Candidates shall not be under
16 or over 23 years of age.
Six scholarships of Rs 10
each and six free studentships
are available for male students.
These are awarded to the Uriya
and domiciled Bengali students
according to their merits in
general education.
Female candidates should not
be less than 18 years of age and

must hold certificates of having
passed the Primary Examination
held at the end of Standard VI
under the Vernacular scheme of
education, and of being qualified
in English up to that stage.
They must also produce certi-
ficates of character and respecta-
bility as stated above. Govt.
scholarships of Rs 10 are
available for these students.

CUTTACK, } R. P. Wilson,
The 4th May 1910 } Major I.M.S.,
Supt., Medical School
CUTTACK.

NOTICE

In the matter of the Indian
Companies Act 1882 and in the
matter of the Sree Radha
Krishna Vilas Provident Com-
pany Limited, Puri.
Is hereby given that an extra
ordinary General meeting of
the Shareholders of the Sree
Radha Krishna Vilas Provident
Company Limited, Puri held at
the Registered office of the
Company No. 43 Dandimal
Sahi, Puri on Tuesday the
28th day of April 1910 at 4
P.M. The following resolu-
tions were duly passed.
That it has been proved to
the satisfaction of the Company
that the Company by reason of
its lax collections and by reason
of its liabilities, the Company
can not continue its business
and it is advisable to wind up
the same and that the Com-
pany be wound up voluntarily.
It was further resolved that
Mr. P. Balakrishnama Pantalu,
B. A. B. L, Madras High Court
Vakil, of Dolmandap sahi, Puri
be and he is hereby appointed,
the sole liquidator for the pur-
pose of winding up.
Dated, Puri } K. C. Ray.
The 28th day } Chairman
of April 1910

ବିଜ୍ଞାପନ

ସନ ୧୯୧୦ ମସିହା ଉତ୍କଳ ଗୋଷ୍ଠୀ
ଅରକ୍ତ ଶ୍ରୀ ବ୍ୟାକୃଷ୍ଣକଳାସ ପ୍ରୋଭିଡେଣ୍ଟ
ଗୋଷ୍ଠୀର ଲିମିଟେଡ ସଭା
ଏକଦ୍ୱାରା ସଦାସାଧାରଣକୃତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
ସାଉଥପୁର ଯେ ଶ୍ରୀ ବ୍ୟାକୃଷ୍ଣକଳାସ ପ୍ରୋଭି-
ଡେଣ୍ଟ ଗୋଷ୍ଠୀର ଲିମିଟେଡ ସଭାର ଗତ
ତା ୨୮ ରବି ଅପ୍ରେଲ ସନ ୧୯୧୦ ମସିହା
କିମ୍ବା ୩୪ ବା ସମୟରେ ଗୋଷ୍ଠୀର ବକ୍ତ-

ବାଣସ୍ତ ଅପତ୍ତରେ ମଝିଙ୍ଗ ଦୋଳ ଏହା ଧାର୍ଯ୍ୟ
 ଦେଇ ସେ ଦୋଳମାନ ଅନୁକୂଳ ଅଳ୍ପ
 ଅଦାୟ ଏବଂ ବୋମ୍ବମାନ ଅପ୍ତ ଅପେକ୍ଷା
 ବାସ୍ୟ ବସେଷ ଦେଉଥିବାରୁ ଓ ଅଦାୟ
 ଅପେକ୍ଷା ଦେୟ ବୃଦ୍ଧି ଯାଉଥିବାରୁ ଅଳ୍ପ
 ଦେମ୍ବମାନୁ ଦେଶେଷ ହର ଲକ୍ଷା କ
 ପାଦପରେ ଅବଦର ଦୋଳମାନକୁ ଦୂର
 ଭାଙ୍ଗି ଦିଅଯାଉ ।

ଦୋଲେ ଧର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ସେ ଚକ୍ର, ପି,
 ବାଲକୃଷ୍ଣମା ପାନ୍ତାଲୁ, ବି, ଏ, ବିଏଲ, ସାକ୍ତାଳ
 ହାଇକୋର୍ଟ ଓଲେ ଦୋଳମଣ୍ଡପସାହୀ ପୁଣ୍ଡ,
 ଲକ୍ଷ୍ମୀକେଟର (Liquidator) ମୁକ୍ତର
 ଦେଲେ । ସେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଦାବୀ ଓ ଦୋଳମ-
 ନଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟରେ ସାହା ଦେବା ପାଇଁ ଯାଉଣା
 ଅଛି ବାହା ଦୃ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦରକାର । ଲକ୍ଷ ।

ପୁଣ୍ଡ } କେ, ପି, ଏଏ
 ବାମ୍ବମାନଙ୍କ } ଦୋଳମଣ୍ଡପେତ

NOTICE

In the Matter of the Indian Companies Act 1882 and in the matter of the Sree Radha Krishna Vilas Provident Company Limited, Puri.

(In liquidation)

Notice is hereby given that the creditors of the above named Company are required on or before the 31st day of May 1910 to send their name and addresses and the particulars of their debts or claims to the undersigned, P. Balakrishnama, Pantalu, B. A. B. L. Dolmandapsahi, Puri, the duly appointed liquidator of the said Company and if so required by notice in writing from the said liquidator are to come in and prove their debts or claims at such time and place as shall be specified in such notice or in default thereof, they will be excluded from the benefit or any distribution of the assets made before such debts are proved.

And notice is hereby given that any person having any property of the above named Company must hand it over to me forthwith and all debts due to the said Company must be paid at once.

Puri } P. Balakrishnama Pantalu
 The 28th April 1910 } Liquidator

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସନ ୧୮୮୨ ମସିହା ମିଶ୍ରିତ ଦୋଳମାନ
 ଅନୁକୂଳରେ ଶ ସମାପ୍ତବ୍ୟୟ ସେଇ
 ଚେଷ୍ଟା ଦୋଳମାନ ଉପରେ, ପୁଣ୍ଡ ।

(In liquidation)

ଏବଂ ଦୋଳ ସବିସାଧାରଣକୁ ତଦାନୁ ଅଥ
 ଯାଉଥିବି ସେ ଏହି ଉପରେ ଦୋଳମାନଙ୍କ-
 ଠାରେ ସାହାଯ୍ୟର ପାଇଁ ଓ ଦେବା ଅଛି
 ସେମାନେ ଅଳ୍ପ ବାରିଷ୍ଟାଠାରୁ ଅନାମୀ ମନମସ
 ବା ୩୧ ରବିବର ସେମାନଙ୍କର ଦାମ୍, ଧାମ
 ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଦାମ୍ ବା କରକର ପରମାଣ
 ନିମ୍ନଲିଖିତ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରତା ଶ ପି, ବାଲକୃଷ୍ଣମା
 ପାନ୍ତାଲୁ, ବି, ଏ, ବି, ଏଲ ଦୋଳମଣ୍ଡପସାହୀ
 ପୁଣ୍ଡ ଯେ ବି ଏହି ଦୋଳମାନ ଲିକ୍ସ-
 ଠେଟର ମୁକ୍ତର ଦୋଳଅଛନ୍ତି, ପୁଣ୍ଡପୁ
 ଲେଖି ପଠାଇବେ । ସଦର ଦରକାର ହୁଏ
 ଏହି ଲିକ୍ସରେ ଦେଲେ ଠାରୁ ଲିଖିତ ନୋଟିସ
 ଲେଖିଲେ ବାହାଙ୍କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ବାରଣ ମୁକ୍ତ-
 ବକ୍ ଅଧି ବାହାଙ୍କର ଦାମ୍ ବା କରକ ପ୍ରମାଣ
 ଦର୍ଶାଇବାକୁ ହେବ ।

ସଦର ଏହି ବାରଣ ମଧ୍ୟରେ ଦେହ
 ସେପର ନ ହେବେ ବାହାଙ୍କେ ସେ ବାହା-
 ଳର କୌଣସି ଲବ ବା କରକ ଦେବା ଦୋଳମ-
 ନଙ୍କ ପ୍ରକା ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ପାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ।

ଅନ୍ତର ମଧ୍ୟ ଜଗାଇ ଦିଅଯାଉଅଛି କି
 ସେ ଏହି ଦୋଳମାନଙ୍କର ସଦର କୌଣସି
 ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କଠାରେ କୌଣସି ପତାଣି ଥାଏ
 ବାହା ଦେଲେ ଉକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଉକ୍ତ
 ସଦର ଅଳ୍ପ ଶୀଘ୍ର ଅମ୍ ନିଦନ୍ତରେ ଦାମ୍
 କରବେ ଏବଂ ଏହି ଦୋଳମାନୁ ସେହି ମାନେ
 କରକ ନେଇଅଛନ୍ତି ଉକ୍ତ କରକ ଦେବା ଅଳ୍ପ
 ଶୀଘ୍ର ଦାମ୍ କରବା ଅବଶ୍ୟକ । ଲକ୍ଷ ।

ପୁଣ୍ଡ } ପି, ବାଲକୃଷ୍ଣମା ପାନ୍ତାଲୁ
 ବି, ଏ, ବିଏଲ
 ବାମ୍ବମାନଙ୍କ } ଦୋଳମଣ୍ଡପସାହୀ ପୁଣ୍ଡ

NOTICE

I own a Pucca and cutcha house with a large compound which includes 3 main houses in the street of Churangasahi, Puri; the three main houses bear separate Municipal numbers Viz; Nos. 113, 114 and 115 respectively.

2. The land in which these houses are now situated were purchased in or about 1904 when I was in Government service.

3. Owing to some unfortunate circumstances between myself and my father Lachhman Sinha, I and my father have been separate in messing and I am put up in a separate house for the last 15 days.

4. I now hear that my father taking advantage of my absence from the house intends to sell away the whole compound including the main buildings so as to cause loss, injury and damage to me, so I hereby notify to the public and to such intending purchasers as may go in for the houses that any sale, transfer and assignment of the above houses and these premises do not affect my interest therein.

Puri } Baidya Nath Sinha
 2-5-1910 }

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ପୁଣ୍ଡ ସଦର ବିଜ୍ଞାପନ ସାମ୍ମୁଖରେ ଅମ୍ଭର ବଡ଼
 ଅଗଣା ଥାଇ ପକା ଓ କରୁ ଦର ଅଛି । ଏହି
 ସମସ୍ତ ପକା ଓ କରୁଦର ଗୋ ୩ ୫ ଘରରେ
 ବିଲକ୍ଷ ଓ ଏହି ବିଲଗୋଟି ଦରର ବିଲ୍ୟ
 ମିଉନିସିପାଲିଟି ନମ୍ବର ଅଛି ଯଥା; ନ ୧୧୩,
 ୧୧୪ ଏବଂ ୧୧୫ ।

ଏହି ଦରର ନମି ପ୍ରାୟ ସନ ୧୯୦୪ ମସି-
 ହାରେ ଅମ୍ଭେ ସରକାରୀ ଶୁକେଇ କରୁଥିବା
 ସମୟରେ କିଣା ଦୋଳଅଛି ।

ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟବଶତଃ ଅମ୍ଭେ ଓ ଅମ୍ଭର ପିତା
 ଶା ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥ ସିଂହଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କେତେକ କାରଣ
 ବଶତଃ ମନୋମାନନ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାକୁ,
 ଅମ୍ଭେ ଏବଂ ଅମ୍ଭର ପିତା ଶ୍ରେଣିକପାଳାଦି ଭିନ୍ନ
 କରୁଅଛୁ ଏବଂ ଅମ୍ଭେ ଅଲକ୍ଷ୍ୟ ହିଁ ଦେବ
 ଅନ୍ୟତ ବସା କରୁଅଛୁ ।

ଅମ୍ଭେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶୁଣୁଅଛୁ ଯେ ଅମ୍ଭର ପିତା
 ଅମ୍ଭର ଏହି ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ସୁଯୋଗପ୍ରାପ୍ତ ଦୋଳ
 ପକା କରୁ ସମସ୍ତ ଦରମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟକୁ ବିକ୍ରି
 କରିଦେଇ, ଅମ୍ଭକୁ ନଷ୍ଟ ଓ ସମସ୍ତ ବରବାକୁ
 ଲକ୍ଷ କରୁଅଛନ୍ତି ସେଥିପାଇଁ ଅମ୍ଭେ ସବିସାଧା
 ରଣକୁ ଓ ଉକ୍ତ ଗୃହ ଦରଦ କରବା ଲକ୍ଷକ
 ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଜଗାଇ ଦେଉଅଛୁ ଯେ, ଏହି
 ଉପସ୍ଥିତ ଦର ବିକ୍ରି, ଅନ୍ୟ ନାମରେ ବଦଳ
 ଲବ୍ୟାଦ ଦେଲେ ସେଥିପାଇଁ ଅମ୍ଭର ସହ
 ବିଲକ୍ଷ୍ୟ ଦେବ କାହିଁ, ଲକ୍ଷ ।

ବା ୨୩୧୧୧୦ } ଶ ବିଦ୍ୟନାଥ ସିଂହ ।
 ପୁଣ୍ଡ }

NOTICE.

THE LATE KING-EMPEROR EDWARD VII.

A Memorial Service [in English] will be held in the Baptist Church, Cuttack, on Sunday, May 15th, at 6-30 P.M. Preacher—Rev. R. J. Grundy. All cordially invited

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଚଳିତ ମହିମାସ ତା ୧୨ ମିଥ ରବିବାର ସକାଳ ୯ ଠାକା ସମୟେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଗୌରୀନରାୟଣ ମହାଶୟର ଚୌଧୁରୀବାଜୀରହ ବାସାଗୃହେ ଉଡ଼ିଆନ୍ଧ୍ର ନକ୍ସିଗ୍ରୀତି କାନ୍ଧ୍ୟର ସଭାର ବାର୍ଷିକ ଅଧିବେଶନ ହୁଏ-ବେକ । କାନ୍ଧ୍ୟର ମହାଶୟରଂ ଉପସ୍ଥିତି ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଡ଼ିହି ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ଅକ୍ଷୟକୁମାର ଘୋଷ
୧୬-୧-୧୯୧୦ } ଅଃ ସମ୍ପାଦକ

କ୍ଷଣକେ ।

ଉଚ୍ଚତ ମତମାସ ତା ୨୧ ଉପ ଭବକାଳ ସ୍ୱକ୍ଷ୍ୟ ଗ ୨୩ ଭା ସମୟରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଘୋଷ ନବାବପୁର ଚୌଧୁରୀବାଜୀରହ ଉପସ୍ଥିତରେ ଉଚ୍ଚତମାସ ପ୍ରସିଦ୍ଧତମା ପାଠପୁସ୍ତକ ସମ୍ପାଦନା କରିବେ କେବ । ଘୋଷ ମହୋଦୟମାନଙ୍କର ଉପସ୍ଥିତି ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ଅକ୍ଷୟକୁମାର ଘୋଷ
୧୬-୬-୧୯୧୦ } ଅଧିକାରକ ସମ୍ପାଦକ

ସାପ୍ତାହିକସମ୍ବାଦ ।

କଲକତା ମେଳେଟ ।

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶନ କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ମାତ୍ରରେ ବର୍ତ୍ତମାନରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଚଳିତ ମାସରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଚଳିତ ମାସରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।

ନମନଃପୂର୍ବକ ଭାବେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।

ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।
ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।
ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।
ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।
ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।

ବାବୁ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।
ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।
ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।

ପ୍ରାକାଶନ ସମ୍ବାଦ ।

ଏ ସମ୍ବାଦରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।
ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।
ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।

ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।

ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।
ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।
ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।

ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।
ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।
ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।

ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।
ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।
ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।

ପ୍ରାକାଶନ ସମ୍ବାଦ ।

ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।
ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।
ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।

ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।
ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।
ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।

ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।
ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।
ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।

ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।
ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।
ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।